

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ

Φύλλο 509 1,00 €

Εφημερίδα της Οργάνωσης Κομμουνιστών Διεθνιστών Ελλάδας

Μαύρη Ευρώπη “Ακραίου Κέντρου” και Ακροδεξιών

Απαντάμε με ΤΑΞΙΚΟ ΜΕΤΩΠΟ

Εργαζόμενοι
Συμπληγάδες
χαμηλών μισθών και
ακρίβειας

σελ. 4

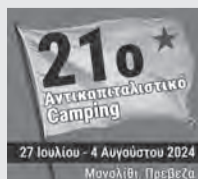
Πολιτική
Η κρίση ΣΥΡΙΖΑ-
ΠΑΣΟΚ

σελ. 6

Βρετανία
Νίκη των
«Εργατικών»

σελ. 11

21ο
Αντικαπιταλιστικό
Κάμπινγκ

σελ. 14

Αγρίνιο: Ένας ακόμα εργαζόμενος θύμα της καπιταλιστικής κρίσης

Την Τρίτη 25/6 ένας 52χρονος εργαζόμενος έχασε τη ζωή του κατά τη διάρκεια της βάρδιάς του σε εργοστάσιο παραγωγής πίσσας στη Λαγκάδα Λεπενούς του δήμου Αγρινίου. Συγκεκριμένα, ο Α. Κ. εγκλωβίστηκε στις φλόγες που προκλήθηκαν από την υπερθέρμανση ενός μηχανήματος στην επιχείρηση που εργαζόταν. Το ακόμα τραγικότερο της υπόθεσης είναι πως ο Α. Κ., πατέρας δύο παιδιών, εκτελούσε τη συγκεκριμένη μέρα την πρώτη του βάρδια στο συγκεκριμένο εργοστάσιο, ενώ λόγω αυτού του γεγονότος, προκλήθηκε πρόβλημα με την ταυτοποίησή του, αφού κανείς στο εργοτάξιο δεν ήταν σε θέση να δώσει τα προσωπικά του στοιχεία στις αρχές. Από το περιστατικό δε γλίτωσαν 2 ακόμα συναδέλφοι του 52χρονου, που μεταφέρθηκαν στο νοσοκομείο με τραυματισμούς.

Δύο μέρες μετά, την Πέμπτη 27/6, στα Ιωάννινα, μια εργαζόμενη

στην καθαριότητα του δήμου κατέρρευσε εν ώρα εργασίας. Ευτυχώς η συνάδελφος μεταφέρθηκε γρήγορα στο νοσοκομείο όπου και της παρασχέθηκε η απαραίτητη ιατροφαρμακευτική περίθαλψη. Για μια ακόμη φορά, οι εργαζόμενες στην καθαριότητα ήταν αναγκασμένες να δουλεύουν καταμεσήμερο στο καύσωνα.

Τα συγκεκριμένα περιστατικά δεν ήρθαν ως «κεραυνός εν αιθρία». Η εντατικοποίηση της εργασίας, οι άθλιες συνθήκες εργασίας και η παντελής έλλειψη μέτρων για την προστασία των εργαζομένων απειλούν ανοιχτά τις ζωές μας! Από την αρχή του έτους σοβαρά έχουν τραυματιστεί 7.800 εργαζόμενοι και θρηνούμε ήδη 24 συναδέλφους! Η κυβέρνηση της ΝΔ και ολάκερος ο μνημονιακός συρφετός, είναι οι ηθικοί αυτουργοί αυτών των εργοδοτικών εγκλημάτων. Διαλύουν μέρα με τη μέρα τις κατακτήσεις και

τα δικαιώματα των εργαζομένων, δίνουν το πράσινο φως σε κεφάλαιο και εργοδότες να επιτίθενται λυσσαλέα στην εργατική τάξη.

ΦΤΑΝΕΙ ΠΙΑ! Να μην τους αφήσουμε να συνεχίσουν τη διάλυση των δικαιωμάτων μας. Να παλέψουμε με ενότητα και αγώνα για την επιβολή των απαραίτητων μέτρων ασφαλείας στους εργασιακούς χώρους και για αυξήσεις στους μισθούς. Να διεκδικήσουμε δουλειά και ζωή με αξιοπρέπεια.

Η Αντεπίθεση των Εργαζομένων εκφράζει τα ειλικρινή συλλυπητήρια στην οικογένεια και τους οικείους του συναδέλφου Α. Κ., καθώς και τις ευχές της για ταχεία ανάρρωση στους τραυματίες συναδέλφους σε Αγρίνιο και Ιωάννινα. Δεσμευόμαστε να συνεχίσουμε να παλεύουμε με όλες μας τις δυνάμεις για την άμεση και παραδειγματική τιμωρία όλων των υπευθύνων γι' αυτά τα εργατικά εγκλήματα.

Να οικοδομήσουμε την Ο.Κ.Δ.Ε. & την 4η Διεθνή

- Για την οργάνωση της αντίστασης, τη νίκη των αγώνων
- Για τον Σοσιαλισμό, μόνη διέξοδο
στην καπιταλιστική κρίση, βαρβαρότητα και παρακμή
- Για την αναγέννηση του Επαναστατικού Μαρξισμού

Εργαζόμενοι, άνεργοι, νέοι, φτωχά λαϊκά στρώματα τα τελευταία χρόνια, ιδιαίτερα με τα μνημόνια, βιώνουμε καθημερινά την σκληρή επίθεση του κεφαλαίου. Παλιές και νέες αστικές/μνημονιακές δυνάμεις έχουν επιταχύνει την ιδιωτικοποίηση και διάλυση των δημόσιων υπηρεσιών, των κοινωνικών αγαθών, της υγείας, παιδείας, κοινωνικής ασφάλισης. Έχουν ενισχύσει τις τεράστιες ανισότητες, τον ανεξέλεγκτο πλουτισμό μιας χούφτας καπιταλιστών και πλουσίων, πατώντας στην υπερεκμετάλλευση και καταπίεση της εργασίας, στη λεηλασία της περιουσίας και της ζωής των φτωχών, βάζοντας χέρι σε λαϊκές καταθέσεις και αποταμιεύσεις, σπίνια, πρόσβαση σε ρεύμα, νερό, φάρμακα, στα πιο στοιχειώδη αγαθά. Οι αντιδραστικές μνημονιακές πολιτικές καταπατούν την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, εκφυλίζουν το ήθος και τον πολιτισμό της κοινωνίας, σπέρνουν οικονομική αποσύνθεση. Η απότομη φτωχοποίηση και εξαθλίωση μετρά εκατομμύρια ανέργους και υποαπασχολούμενους, διάλυση του «κοινωνικού κράτους» και κοινωνικού ιστού. Τα σκληρά, αντιδραστικά μέτρα (μειώσεις μισθών, κατάργηση συλλογικών συμβάσεων, όλο και χειρότερες, πιο «ελαστικές» σχέσεις εργασίας, ποινικοποίηση και καταστολή συνδικαλισμού, απεργιών, αγώνων) έχουν χτυπήσει στην καρδιά της κοινωνίας, στον σκληρό πυρήνα της εργατικής τάξης, με ξεκάθαρο στόχο το πλήρες τσάκισμά της. Με τη μαζική ανεργία και τους μισθούς πείνας, η εργατική τάξη (κυρίως οι νέοι) δυσκολεύεται ακόμα και να αναπαραχθεί.

Εργαζόμενοι, άνεργοι, νέοι, φτωχά λαϊκά στρώματα, βλέπουμε τον πόλεμο να απειλεί την επιβίωση του ανθρώπινου γένους. Εστίες πολέμου σ' όλο τον πλανήτη αναφλέγοντας απειλώντας ολόκληρη την ανθρωπότητα. Η εξαθλίωση, φτώχεια και πείνα, η μετανάστευση και προσφυγιά εξαπλώνονται δραματικά. Η παιδική εργασία, η εγκληματικότητα, ο ρατσισμός και εθνικισμός φουντώνουν. Η αλόγιστη χρήση των φυσικών πόρων από τις πολυεθνικές και τους ιμπεριαλιστές απειλεί με καταστροφή το περιβάλλον και το μέλλον της ανθρωπότητας. Η όξυνση αυτών των επιθέσεων γίνεται μόνο και μόνο για να σώσουν οι καπιταλιστές τα κέρδη και το παρακμασμένο, σάπιο σύστημά τους από την κρίση.

Μόνο εμείς, οι εργαζόμενοι, άνεργοι, νέοι και φτωχά λαϊκά στρώματα μπορούμε και πρέπει να τους σταματήσουμε. Απέναντι στα αδιέξοδα του ατομισμού και της διαίρεσης, να χρησιμοποιήσουμε τους αγώνες και την αλληλεγγύη μας. Να πολεμήσουμε τον νεοφιλελευθερισμό, που γίνεται όλο πιο ακραίο, τα μνημόνια, την κρατική καταστολή και τις σύγχρονες χούντες, τον ρατσισμό, φασισμό και πόλεμο. Με όπλα τα συνδικάτα, τις επιτροπές αγώνα, τις γενικές συνελεύσεις, σε κοινωνικούς χώρους και γειτονιές. Με όλες τις μορφές αυτοοργάνωσης και τις καλύτερες παραδόσεις του εργατικού κινήματος.

Πρέπει να χτυπήσουμε το κακό στη ρίζα, στα μνημόνια, το ντόπιο και ξένο κεφάλαιο, την αντιδραστική ΕΕ, τον καπιταλισμό και τον ιμπεριαλισμό. Πρέπει να καταργήσουμε την εκμετάλλευση ανθρώπου από άνθρωπο, να κοινωνικοποιήσουμε κάτω από εργατικό έλεγχο τις μεγάλες επιχειρήσεις στους τομείς-κλειδιά (τράπεζες, ενέργεια, μέσα μεταφοράς, επικοινωνίες κ.λπ.). Να σταματήσουμε να πληρώνουμε το χρέος, να βγούμε από τον ζουρλομανδύα του Ευρώ και τη «φυλακή» της ΕΕ του καπιταλισμού/ιμπεριαλισμού, του ρατσισμού και φασισμού, της καταστολής, των επεμβάσεων και πολέμων.

Πρέπει να στρατευτούμε στον αγώνα, για να υπερασπιστούμε την εργασία, το βιοτικό επίπεδο, το δικαίωμά μας στη ζωή και στην αναπαραγωγή της εργατικής τάξης με σύγχρονους όρους. Να ανατρέψουμε τη βαρβαρότητα του νεοφιλελευθερισμού, τις πολιτικές παλιών και νέων αστικών/μνημονιακών κομμάτων, τις ιμπεριαλιστικές επεμβάσεις και πολέμους. Μέσα από αγώνες, **να επιβάλλουμε τη δική μας επαναστατική κυβέρνηση, μια ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ. Έτσι μπορούμε να εγγυηθούμε την εφαρμογή ενός ριζοσπαστικού, αντικαπιταλιστικού Προγράμματος Σωτηρίας - να ανοίξουμε τον δρόμο στη μόνη πραγματική εναλλακτική λύση, τον Σοσιαλισμό.**

Η Ο.Κ.Δ.Ε. είναι μια εργατική κομμουνιστική οργάνωση, στο ρεύμα του επισημομαρξισμού/τροτσκισμού και της 4^{ης} Διεθνούς. Δεν έχουμε καμιά σχέση με «τζάκια» και επαγγελματίες της πολιτικής, με το επίσημο κομματικό σκηνικό. Απευθυνόμαστε-Οργανώνουμε τους εργαζόμενους, άνεργους, νέους και φτωχά λαϊκά στρώματα, σε χώρους δουλειάς, σχολεία, σχολές και γειτονιές, στα κινήματα και τους αγώνες.

Είμαστε η παλαιότερη οργάνωση της επαναστατικής αριστεράς στην Ελλάδα (ίδρυση 1974 - ενώ το ρεύμα μας έχει ακόμα παλαιότερες, βαθύτερες ρίζες στην ιστορία του εργατικού και επαναστατικού κινήματος στην Ελλάδα). Δεν έχουμε λείψει από καμιά μικρή και μεγάλη αναμέτρηση του εργατικού κινήματος στη χώρα μας. Σε όλες τις κινητοποιήσεις και αγώνες (απεργίες, διαδηλώσεις, «αγανακτισμένοι» κ.λπ.) παρεμβαίνουμε με σχέδιο, υπομονή και επιμονή, προωθώντας τη ριζοσπαστικοποίησή τους, σεβόμενοι την εργατική δημοκρατία, την αυτοοργάνωση των μαζών, τους ρυθμούς ανάπτυξης της συνείδησής τους. Φιλοδοξώντας να οικοδομηθεί μια ικανή και αποφασιστική ηγεσία, ώστε οι αγώνες να φτάσουν ως την τελική νίκη.

Παλεύουμε για μια σοσιαλιστική κοινωνία, που καμιά σχέση δεν έχει με τις σταλινικές δικτατορίες, τα πρότυπα της σοσιαλδημοκρατίας και «κεντροαριστεράς», κάθε ρεφορμιστικό σχέδιο νέο ή παλιό, που πρόδωσαν και δυσφήμισαν τον Σοσιαλισμό.

Παλεύουμε για μια ταξική επαναστατική πολιτική, που ακόμα διαχωρίζεται αυστηρά από τις καταστροφικές πολιτικές των «Λαϊκών Μετώπων» («εαμική κουλτούρα», μέτωπα δημοκρατικά, πατριωτικά κ.λπ.), οι οποίες οδήγησαν σε ιστορικές προδοσίες και ήττες του εργατικού κινήματος.

Παλεύουμε για μια πολιτική διεθνιστική. Η λύση στα μεγάλα προβλήματα της εποχής μας απαιτεί την αλληλεγγύη, κοινή πάλη και ισότιμη συνεργασία της εργατικής τάξης και των λαών, των εργατικών, επαναστατικών και κομμουνιστικών κινήματων/δυνάμεων διεθνώς. Τοποθετούμαστε κατηγορηματικά ενάντια στις ουτοπικές, αντιδραστικές σταλινικές θεωρίες του «σοσιαλισμού σε μία μόνο χώρα». Στην Ευρώπη, παλεύουμε για τη διάλυση της καπιταλιστικής/ιμπεριαλιστικής ΕΕ, για μια Ευρώπη ριζοσπαστική, δημοκρατική, σοσιαλιστική - για τις Ενωμένες Σοσιαλιστικές Πολιτείες της Ευρώπης.

Επιδιώκουμε μια οικονομία σχεδιασμένη από τους ίδιους τους εργαζόμενους. Μια Σοσιαλιστική Δημοκρατία, μια πραγματική δημοκρατία των «από κάτω», που θα οργανώνει την κοινωνία βάσει των πραγματικών αναγκών της πλειοψηφίας και όχι μιας χούφτας καπιταλιστών ή γραφειοκρατών. Μια σοσιαλιστική δημοκρατία πολύ πιο πλήρη, πολύ ανώτερη από το σάπιο αστικό κοινοβουλευτικό σύστημα και τον σταλινικό ολοκληρωτισμό. Αυτή είναι και η μόνη πραγματική λύση απέναντι στην κρίση του καπιταλισμού, που γεννά μόνο ανεργία, μνημόνια, χούντες και πολέμους. Πρέπει λοιπόν να στρατευτούμε στην Ο.Κ.Δ.Ε. και να οικοδομήσουμε το Παγκόσμιο Κόμμα της Σοσιαλιστικής Επανάστασης, μια αναγεννημένη 4^η Διεθνή.

Κυκλοφορεί από τις εκδόσεις ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ**Το γαλλικό συνταξιοδοτικό σύστημα και το κίνημα του 2023**

Συγγραφείς: Κείμενα της Lutte Ouvrière & Etincèle (NPA)
- Κωνσταντίνος Σηφάκης

Χρονολογία έκδοσης: Οκτώβριος 2023

Σελίδες: 70

Τιμή: 2 ευρώ

Στις αρχές του 2023 ο «πρόεδρος των πλουσίων» Μακρόν και η κυβέρνησή του κατέβασαν ένα άκρως αντιδραστικό συνταξιοδοτικό νομοσχέδιο, που όπως ήταν φυσικό, προκάλεσε σφοδρότατες αντιδράσεις για 3 περίπου μήνες από τη γαλλική κοινωνία και το εργατικό κίνημα. Τελικά, κατόρθωσαν οι Μακρόν-Μπορν να το περάσουν πραξικοπηματικά-όπως συνηθίζει όλο και πιο συχνά τα τελευταία χρόνια-με την χρησιμοποίηση του άρθρου 49 παρ. 3 του γαλλικού Συντάγματος, δηλαδή παρακάμπτοντας τη Βουλή όπου δεν είχε την πλειοψηφία.

Η μπροσούρα του Κ. Σηφάκη που κυκλοφορούν οι Εκδόσεις Εργατική Πάλη παρουσιάζει αυτή την αντιδραστική μεταρρύθμιση του συνταξιοδοτικού και αναλύει τον αγώνα του γαλλικού εργατικού κινήματος και τη στάση των συνδικαλιστικών και πολιτικών δυνάμεων. Επιπλέον κάνει μια ιστορική αναδρομή στο ζήτημα των συντάξεων στην Γαλλία και όχι μό-

νο-μια αναδρομή που έχει μεγάλη σημασία για την καλύτερη κατανόηση του προβλήματος των συντάξεων. Το ζήτημα των συντάξεων όπως και γενικότερα της κοινωνικής ασφάλισης αφορά και τη χώρα μας, επειδή τα τελευταία χρόνια είναι ένας από τους κυριότερους στόχους -αν όχι ο κυριότερος των αντιδραστικών επιθέσεων της αστικής τάξης και των νεοφιλελευθέρων/μνημονιακών κυβερνήσεων. Μάλιστα σύντομα, όπως έχει εξαγγείλει η κυβέρνηση των α(χ)ρήστων του Μητσοτάκη πρόκειται να παρουσιάσει μια μίνι ασφαλιστική/συνταξιοδοτική «μεταρρύθμιση».

Τέλος, στην μπροσούρα-για την καλύτερη γνώση των γεγονότων- παραθέτουμε και δυο κείμενα για το συνταξιοδοτικό και τον αγώνα των εργαζομένων δυο γαλλικών επαναστατικών οργανώσεων, της Lutte Ouvrière και της Etincèle, που συμμετείχαν ενεργά στα γεγονότα.

Από τον πρόλογο

Πού θα βρείτε τις εκδόσεις**ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ****Αθήνα**

Βιβλιοπωλεία: "Πρωτοπορία" Γραβιάς 3-5, "Πολιτεία" Ασκληπιού 1-3 & Ακαδημίας, "Εναλλακτικό Βιβλιοπωλείο" Θεμιστοκλέους 37 & σε όλα τα κεντρικά βιβλιοπωλεία.

Θεσσαλονίκη

Βιβλιοπωλεία: "Το Κεντρί" Δημ. Γούναρη 22 (Ναυαρίνο), "Poeta" Αριστοτέλους 34, "Ακυβέρνητες Πολιτείες" Αλ. Σβώλου 28

Πάνασσα

Βιβλιοπωλείο: "Αναγνώστης" Πυρσινέλα 11

Πού θα βρείτε την εφημερίδα**ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ****Αθήνα**

Περίπτερα: Πλ. Κάνιγγος και σχεδόν σε όλα τα περίπτερα των Εξαρχείων.

Βιβλιοπωλεία: "Εναλλακτικό Βιβλιοπωλείο" Θεμιστοκλέους 37, "Καϊνά Δαιμόνια" Σουλτάνη 8, "Εκτός των Τειχών" Γραβιάς 10-12.

Θεσσαλονίκη

Πολιτικό-Πολιτιστικό Στέκι "Ισκρα", Αμύντα 12, ισόγειο

Βιβλιοπωλεία: "Το Κεντρί" Δημ. Γούναρη 22 (Ναυαρίνο), "Poeta" Αριστοτέλους 34, "Ακυβέρνητες Πολιτείες" Αλ. Σβώλου 28

Πάνασσα

Ψιλικατζίδικο "Ψιλικατέσεν" Γρ. Σακκά 14

Και στα κεντρικά πρακτορεία Αθηναϊκού τύπου σε όλη την Ελλάδα.

Γίνε Συνδρομητής - Ενίσχυσε την ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ

Γράψτε μας στο e-mail ergatikipali@okde.gr ή ταχυδρομήστε μας τα στοιχεία σας στην διεύθυνση Αγ. Κωνσταντίνου 57, Τ.Κ. 104 37, Αθήνα.

Ετήσια συνδρομή εσωτερικού 15 ευρώ - εξωτερικού 20 ευρώ.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ

Μηνιαία εφημερίδα της Οργάνωσης Κομμουνιστών Διεθνιστών Ελλάδας

Εκδίδεται από αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία, Εκδότης: Σωφρόνης Παπαδόπουλος, Εκτύπωση: Κ. Φερέτος, Δερβενίων 30
Γραφεία: Αγ. Κωνσταντίνου 57, Τ.Κ. 10437, Αθήνα, τηλ. 210-5247227 - Κλεισούρας 4, Θεσσαλονίκη, τηλ. 2310-237938

www.okde.gr, e-mail: ergatikipali@okde.gr

Στις 28/6/24 στο Μέγαρο Μουσικής ιδιωτική εταιρεία ανακοίνωσε ότι «προκηρύσσει αρχιτεκτονικό διαγωνισμό για τη Γυάρο(!) για τη δημιουργία επιχειρηματικού “λούνα παρκ”». Η ιδιωτική εταιρεία είναι η βιομηχανία ALUMIL μαζί με την ΑΜΚΕ Αιγέα (εφοπλιστικών συμφερόντων). «Δυστυχώς» την εκδήλωση αυτή που ήταν μια κατάφωρη αλλοίωση της ιστορικής μνήμης του νησιού και μια ύβρη στην ιστορία του εργατικού και κομμουνιστικού κινήματος χαιρέτησαν το ΤΕΕ και το ΕΜΠ.

Αν και στο παρελθόν με δύο υπουργικές αποφάσεις είχαν κηρυχθεί: α) διατηρητέο μνημείο οι φυλακές και όλα τα οικοδομήματα στις περιοχές των όρμων (ΦΕΚ 772 Δ, 19 Σεπτ. 2001) και β) λίγο αργότερα ολόκληρο το νησί χαρακτηρίστηκε ως ιστορικός τόπος, στην πράξη δεν έγινε απολύτως τίποτα. Επιπλέον, τα χρήματα (3.164.000 ευρώ) που είχαν εγκριθεί για την υλοποίηση των δυο αποφάσεων, όχι μόνο δεν χρησιμοποιήθηκαν ποτέ, αλλά η κυβέρνηση της ΝΔ το 2004 κατάργησε και απέσυρε αυτόν τον προϋπολογισμό, βάζοντας τέλος στις προηγούμενες αποφάσεις ανάδειξης της Γυάρου ως ιστορικό τόπο. Λίγο αργότερα (2011) ο Γιωργάκης Παπανδρέου με απόφαση του υπουργείου Πολιτισμού αποχαρακτήρισε – είχαν προηγηθεί και άλλες προσπάθειες – το μεγαλύτερο μέρος του νησιού από κάθε τι ιστορικό.

Η Γυάρος/Γιούρα «λούνα πάρκ»

Η Γυάρος, μαζί με την Μακρόνησο είναι ένα από τα μεγαλύτερα κολαστήρια/θανατονήσια, χώροι ενταφιασμού ζωντανών ανθρώπων, όπου μαρτύρησαν δεκάδες χιλιάδες πολιτικοί κρατούμενοι στα χρόνια του εμφυλίου και της μετεμφυλιακής περιόδου. Η Μακρόνησος λειτούργησε από το 1947-1955, πέρασαν από το «ευαγές ίδρυμα» των φρικτών βασανιστηρίων, που ο Π. Κανελλόπουλος το είχε ονομάσει «Νέο Παρθενώνα», περίπου 100.000 κρατούμενοι¹, κυρίως στρατιώτες «για αναμόρφωση». Η Γυάρος άνοιξε και αυτή το 1947 (κυβέρνηση Σοφούλη - κεντρώος, υπουργός Γεώργιος Παπανδρέου) χρησιμοποιήθηκε σαν τόπος εξορίας² για πρώτη φορά στα νεότερα χρόνια³ από το 1947-1952, από το 1955-1961 και για δεύτερη φορά από το 1967-1974 (Δικτατορία Γ. Παπαδόπουλου και Δ. Ιωαννίδη).

Η Γυάρος είναι ένα μικρό νησί των Κυκλάδων ακατοίκητο, άνυδρο, χωρίς χόρτα, δεν πετάνε ούτε πουλιά... δεν έχει ούτε σκουλήκια. Είναι ένας ξερός, απότομος σχιστολιθικός βράχος στη μέση της θάλασσας. Ένας βράχος που τον δέρνουν με τέτοια μανία τα μελτέμια του Αιγαίου, που μέσα στους αιώνες τον έχουν απογυμνώσει από κάθε γόνιμο στοιχείο. Όπως χαρακτηριστικά λέει ένα υπόμνημα κρατουμένων «Η Γιούρα είναι η άρνησις της ζωής και η ζωή έχει αρνηθεί την Γιούραν από καταβολής [...] Δεν υπάρχουν ερπετά, δεν υπάρχουν θάμνοι και δένδρα, παρά μόνον ξερόχορτα ολίγων εκατοστών ύψους».⁴ Πάνω του κτιστήκαν κάτω από απεριγραπτες συνθήκες (έσπαγαν βράχια, άνοιγαν δρόμους, μετέφεραν μάρμαρα, τούβλα και άλλα υλικά) από πολιτικούς, ποινικούς κρατούμενους και

Ξεπουλάνε και την Ιστορία του Εργατικού και Κομμουνιστικού Κινήματος

Μάρτυρες του Ιεχωβά (στην αρχή υπήρχαν ποινικοί και Μάρτυρες κρατούμενοι) οι τεράστιες φυλακές⁵ που υπάρχουν στο Νησί.

Στην Γυάρο εξορίστηκαν – πολλοί άφησαν την τελευταία τους πνοή εκεί – την περίοδο 1947-1952 περισσότεροι από 18.000, το 1955-1961 800, το 1967-1973 πάνω από 6.000, το 1973-1974 44, συνολικά δηλαδή περίπου 25.000 αγωνιστές!

Από τα δυο κολαστήρια πέρασαν και αρκετές δεκάδες αγωνιστές κομμουνιστές του επαναστατικού μαρξισμού/τροτσκισμού⁶. Τέλος, με την αμνηστία που δόθηκε στους πολιτικούς κρατούμενους στις 23 Ιουλίου 1974 (Μεταπολίτευση) άφησαν το κολαστήριο της Γυάρου οι δυο τροτσικιστές κρατούμενοι που είχαν εξοριστεί από την χούντα του Δ. Ιωαννίδη μετά την Εξέγερση του Πολυτεχνείου.

Αυτό το «θανατονήσι» είναι αιώνιο μνημείο

Σήμερα ουσιαστικά μόνο οι Φυλακές και αυτές με σοβαρές βλάβες παραμένουν όρθιες, αλλά είναι βέβαιο ότι σε λίγα χρόνια θα καταρρεύσουν και αυτές. Σχεδόν όλα τα υπόλοιπα κτίρια που υπήρχαν και είχαν κατασκευαστεί από τους κρατούμενους έχουν καταρρεύσει. Αυτό επιδιώκει η κυβέρνηση Μητροτάη ώστε να βρει κάποια «δικαιολογία» για να πουλήσει αυτό τον ιστορικό τόπο/μνημείο, στα πιο σκοτεινά και άθλια συμφέροντα. Άλλωστε αυτό κά-

νουν παντού στη Ευρώπη και στη λεγόμενη Δύση, σβήνουν την συλλογική μνήμη των λαών και ιδιαίτερα την μνήμη και την ιστορία των αγώνων του εργατικού και κομμουνιστικού κινήματος και αναδεικνύουν τα δικά τους παραμύθια, των «δημοκρατικών και φιλελεύθερων» ΗΠΑ, ΝΑΤΟ, ΕΕ. Τώρα, θέλουν στη Γυάρο να καταστρέψουν και την Ιστορία αυτής της κοινωνίας, να την αφήσουν να σβήσει για να μην υπάρχει τίποτα πια που να μαρτυρά τους αγώνες και τις αγωνίες των εργαζομένων, των φτωχών λαϊκών στρωμάτων και της νεολαίας. Η Γυάρος ταυτίστηκε με εκείνη την περίοδο, όπως λέει και ο μεγάλος ποιητής Γ. Ρίτσος, «Μόνες περγαμηνές μας: τρεις λέξεις: Μακρόνησος, Γυάρος και Λέρος».⁷

Υποσημειώσεις

1. Αυτό τον αριθμό, όπως και οι περισσότεροι ιστορικοί, αναφέρει ο Αντώνης Λιάκος στο βιβλίο *Ο Ελληνικός 20ός αιώνας*, 2019, εκδ. Πόλις
2. Στην πραγματικότητα δεν πρόκειται για εξορία, αλλά για «πειθαρχική διαβίωση».
3. Οι Ρωμαίοι το 80 π.Χ. χρησιμοποίησαν το νησί σαν τόπο εξορίας.
4. Απόσπασμα από το *Υπόμνημα κρατουμένων προς τον υπουργό Δικαιοσύνης της κυβέρνησης Πλαστήρα* το 1951.
5. Τα σχέδια είναι των Άγγλων και των Αμερικανών. Την επίβλεψη είχε ο Άγγλος στρατιωτικός Τσαρλς Ονίκιμ (επονομαζόμενος και «κουλοχέρης»), με πείρα από τα κάτεργα των αποικιών.
6. Ο Δ. Λιβιετάτος (ήταν στρατιώτης τότε και πέρασε από το «αναμορφωτήριο» της Μακρόνησου) αναφέρει ότι από τη Μακρόνησο πέρασαν περίπου 40 τροτσικιστές. Σε όλα τα νησιά (Αη Στράτης, Ανάφη, Φολέγανδρος... και τόπους εξορίας, είχαν εξοριστεί αγωνιστές του επαναστατικού μαρξισμού-τροτσκισμού... μέχρι και τη μακρινή Ελ Ντάμπα στα βάθη της Αιγύπτου, όπου είχαν εξοριστεί κατά τα Δεκεμβριανά 8-10.000 από τους Άγγλους και την κυβέρνηση Γ. Παπανδρέου. Για την ιστορία ο τροτσικιστής λεγόμενος Νίκος Ρεμπούτσικας (ένα αγωνιστής παλικαρί που δε λύγισε ποτέ, και αργότερα στην Μακρόνησο ήταν ένας από τους 2-3 που έμεινε όρθιος παρά τα φρικτά βασανιστήρια που υπέστη). Από τη Ελ Ντάμπα πέρασε και ο μεγάλος ηθοποιός Μίμης Φωτόπουλος (το 1980 εκδόθηκε από τη Σύγχρονη Εποχή το βιβλίο του για την Ελ Ντάμπα με τον τίτλο, *Όμηρος των Εγγλέζων-Ελ Ντάμπα*).
7. Γιάννης Ρίτσος, *Ο Ηρακλής και εμείς, Λέρος* 28.ΙΙΙ.68. Υπάρχει στον τόμο: *Γιάννης Ρίτσος, Ποιήματα Γ'* (1963-1972), εκδ. Κέδρος.

Η καπιταλιστική βαρβαρότητα ...

με τη γλώσσα των αριθμών

Η ακτινογραφία των μισθών αποτυπώνει τις εξευτελιστικά χαμηλές αποδοχές του μεγαλύτερου κομματιού της κοινωνίας. Με βάση τα στοιχεία του ΕΡΓΑΝΗ για το 2023, 284.134 εργαζόμενοι (12,37%) είχαν μηνιαίες αποδοχές έως 500 ευρώ, για 77.145 εργαζόμενους (3,36%) το εύρος του μηνιαίου μισθού κυμάνθηκε από 501 ευρώ έως 600 ευρώ, 54.505 εργαζόμενοι (2,37%) έλαβαν μισθό από 601 ευρώ έως 700 ευρώ και 293.928 εργαζόμενοι (12,80%) είχαν μηνιαίες αποδοχές από 701 ευρώ έως 800 ευρώ. Επίσης, το εύρος του μηνιαίου μισθού κυμάνθηκε από 801 ευρώ έως 900 ευρώ για 193.472 εργαζόμενους (8,42%), ενώ 329.847 εργαζόμενοι (ποσοστό 14,36%) έλαβαν μηνιαίες αποδοχές από 901 ευρώ έως 1.000 ευρώ. Την ίδια ώρα, περισσότεροι από 650.000 άνθρωποι αντιμετωπίζουν πρόβλημα ακόμα και για να καλύψουν σωστά τις διατροφικές τους ανάγκες, όπως προκύπτει από στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, κάτι που οφείλεται και στη σχέση τιμών - μισθών.

Η κλιματική καταστροφή, χωρίς κανένα μέτρο αντιμετώπισης παίζει κομβικό ρόλο στην ακρίβεια. Παγκοσμίως, οι ρυθμοί πληθωρισμού των τροφίμων θα μπορούσαν να αυξηθούν έως και 3,2 ποσοστιαίες μονάδες ετησίως μέσα στην επόμενη δεκαετία, ως αποτέλεσμα υψηλότερων θερμοκρασιών, σύμφωνα με πρόσφατη μελέτη της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και του Potsdam Institute for Climate Impact Research. Αυτό σημαίνει αύξηση του συνολικού ετήσιου πληθωρισμού έως και 1,18 ποσοστιαίες μονάδες έως το 2035. Οι συστηματικές ελλείψεις αυξάνουν τις τιμές. Υπολογίζεται πως περίπου 650.000 μετρικοί τόνοι από την παραγωγή πατάτας στην ΕΕ δεν κατέληξαν στην αγορά, με την προοπτική η διαθεσιμότητα σπόρων να είναι χαμηλότερη κατά 20% για το 2024, λόγω πλημμυρών. Οι εξαγωγές βάμβακος αναμένεται να μειωθούν κατά 1,8 δις. δολάρια το τρέχον καλλιεργητικό έτος λόγω της ξηρασίας σε πάνω από το ήμισυ της καλλιέργειας στις ΗΠΑ. Η NASA κρούει τον κώδωνα του κινδύνου, με προβλέψεις για μείωση των αποδόσεων στις σοδειές κριθαριού και σιταριού κατά 24% και 17%, σε παγκόσμια κλίμακα, έως το 2030.

Η πολιτική αστάθεια στη Γαλλία συνδυάζεται με ανασφάλεια για την οικονομία της χώρας. Το γαλλικό δημόσιο χρέος ύστερα από σημαντική εκτίναξη του το 2020 λόγω πανδημίας, συνέχισε με πτωτική τροχιά μέχρι και το 2024 φτάνοντας 112,4% του ΑΕΠ και το 2025 αναμένεται να αυξηθεί στο 113,8%. Με βάση τις εαρινές προβλέψεις της Κομισιόν, το γαλλικό δημοσιονομικό έλλειμμα έκλεισε στο 5,7% το 2023, οπότε η Κομισιόν ανακοίνωσε πρόσφατα την πρόθεσή της να εντάξει τη Γαλλία, μαζί με άλλες 4 χώρες, σε διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος. Για το 2024 και το 2025, οι προ εκλογών προβλέψεις της Κομισιόν μιλούσαν για δημοσιονομικό έλλειμμα 5,3% και 5% αντίστοιχα — μια συμβολικού και όχι ουσιαστικού χαρακτήρα μείωση. Το ΑΕΠ (ο παρονομαστής στο κλάσμα του χρέους ως ποσοστό του ΑΕΠ) αναμένεται να αυξηθεί αναμικά το 2024 κατά 0,7% και το 2025 κατά 1,3%.

Οι μισθωτοί στις συμπληγάδες των χαμηλών μισθών και της ακρίβειας

«Είμαι ένας πεπεισμένος μεταρρυθμιστής και πήραμε αυτή την εντολή. Πρέπει να εστιάσουμε στις μεταρρυθμίσεις με μετρήσιμο αποτέλεσμα. Το μήνυμά ήταν πιάστε δουλειά και να πετύχετε τα αποτελέσματα που δεσμευτήκατε». Δηλώσεις του Μητσοτάκη στο πρόσφατο συνέδριο του Economist.

Ο πρωθυπουργός της καταστροφικής κυβέρνησης της ΝΔ προσπαθεί να διασώσει το αφήγημα της κυβερνητικής «επιτυχίας» μετά την αποδοκιμασία του 28% που εισέπραξε στις κάλπες αλλά ταυτόχρονα υπογραμμίζει τη στοχοποίηση της κυβέρνησής του στις «μεταρρυθμίσεις». «Μεταρρυθμίσεις» που εξυπηρετούν μόνο τα συμφέροντα των πιο παρασιτικών και σάπιων κομματιών της ελίτ και των funds που πλουτίζουν από το ξεκοκάλισμα κρατικών κονδυλίων, την ακρίβεια, την κερδοσκοπία με την ενέργεια και τα ακίνητα, την απάτη της «πράσινης μετάβασης», τον τζόγο. Η υποτιθέμενη αποδοχή της πολιτικής του από τους ψηφοφόρους είναι παντελώς ανυπόστατη. Υπάρχει μόνο η συνέχιση της βάνουσης επίθεσης στα δικαιώματα εργαζομένων, φτωχών λαϊκών στρωμάτων και νεολαίας, η προληπτική αντεπανασταση για την παγίωσή της.

Τις «μεταρρυθμίσεις» και τα απολύτως «μετρήσιμα» αποτελέσματά τους τα βιώνουμε καθημερινά. Με το έγκλημα των Τεμπών και τις καταστροφές από πλημμύρες και πυρκαγιές, τους νεκρούς της πανδημίας, τη διάλυση του ΕΣΥ, το πέταγμα της νεολαίας εκτός εκπαίδευσης. Με έναν ορυμαγδό αντεργατικών νόμων για την κατάργηση κάθε προστατευτικής ρύθμισης στην αγορά εργασίας και τη μετατροπή των εργαζομένων σε σύγχρονους δούλους. Με καταστολή, κρατικές δολοφονίες, συνδικαλιστικές διώξεις και ποινικοποίηση αγώνων, αντιδραστική ταξική αναμόρφωση ποινικών κωδικών και δικαιοσύνης.

Φαινομενικά, εκεί που δεν «παρεμβαίνει» η καταστροφική κυβέρνηση Μητσοτάκη είναι το εισόδημα και το βιοτικό επίπεδο των εργαζομένων που αφήνεται να «ρυθμιστεί» από την αγορά. Στην πραγματικότητα, εκεί εφαρμόζεται η πιο ωμή ταξική πολιτική αναδιανομής εισοδήματος, μία τεράστια κλοπή και μεταφορά πλούτου από τους εργαζόμενους προς την αστική τάξη! Η αδιαφορία για τους χαμηλούς μισθούς και τις συνέπειες της ακρίβειας που εναλλάσσεται με υποκριτικό ενδιαφέρον όταν πολιτικά τα περιθώρια στενεύουν, δεν είναι απλά αυτό που δηλώνει η λέξη. Πρόκειται για συνειδητή πολιτική κερδοσκοπίας:

α) Οι μισθοί τελειώνουν στα μισά του μήνα. Σύμφωνα και με την πρόσφατη ετήσια έκθεση του ΙΝΕ/ΓΣΕΕ στην Ελλάδα έχουμε το χαμηλότερο πραγματικό μέσο ωρομίσθιο σε μονάδες αγοραστικής δύναμης (PPS) στην ΕΕ των 27. Επιπλέον, το 2019-2023 είχαμε τη μεγαλύτερη ποσοστιαία μείωση του πραγματικού εισοδήματος από εργασία στην ΕΕ: -8,3%.

β) Η ακρίβεια κατατρώει το εργατικό εισόδημα: Το 36% των νοικοκυριών ανταπεξέρχονταν με πολύ μεγάλη δυσκολία στις δαπάνες για κάλυψη βασικών αναγκών την περίοδο 2021-2023. Η ακρίβεια, όπως τη βιώνουν οι εργαζόμενοι κατά τις αγορές τροφίμων και αναγκαίων αγαθών, είναι κατά πολύ υψηλότερη από τον πληθωρισμό έτσι όπως υπολογίζεται. Και ενώ ο πληθωρισμός παρουσιάζεται ελαφρά μειωμένος, η ακρίβεια στα είδη πρώτης ανάγκης και ειδικά στα τρόφιμα εξακολουθεί να καλπάζει με αυξήσεις περίπου 40% τα τελευταία χρόνια (στο ελαιόλαδο περίπου 80%) σαν αποτέλεσμα της κερδοσκοπίας με τις τιμές.

Άλλο «πεδίο δόξης λαμπρό» για τους κερδοσκόπους η ενέργεια. Η ιδιωτικοποίηση της ΔΕΗ και το άνοιγμα της αγοράς ενέργειας στο Χρηματιστήριο Ενέργειας και σε διάφορους επιτηδευτές έχουν καταστήσει ένα βασικό κοινωνικό αγαθό, το ηλεκτρικό ρεύμα, είδος πολυτελείας! Εδώ και δύο χρόνια όλη η φιλολογία για την ρήτρα

αναπροσαρμογής και τις επιδοτήσεις στους λογαριασμούς αρχικά και για τα έγχρωμα τιμολόγια στη συνέχεια αποσκοπεί στο να αποπροσανατολίσει από το απλό γεγονός των δυσθεώρητων αυξήσεων στην τιμή της κιλοβατώρας και των ρυθμιζόμενων χρεώσεων.

Με την ανακοίνωση των νέων τιμολογίων του Ιουλίου η τιμή της κιλοβατώρας για το πρώτο κλιμάκιο χρέωσης στα κυμαινόμενα πράσινα τιμολόγια ανέρχεται σε 0,13557 ευρώ στη ΔΕΗ έναντι 0,11898 τον Ιούνιο, δηλαδή αύξηση 11% μέσα σε ένα μήνα που προστίθεται στην αύξηση κατά άλλο ένα 11% του Ιουνίου σε σχέση με το Μάιο. Σε άλλους παρόχους οι αυξήσεις είναι ακόμα μεγαλύτερες. Στοιχείο που αποκαλύπτει το όργιο κερδοσκοπίας που πραγματοποιείται τη στιγμή που η τιμή του φυσικού αερίου που χρησιμοποιείται σαν καύσιμο σε μονάδες ηλεκτροπαραγωγής πέφτει και που μέχρι το Μάιο συνέβαλε και στη σχετική πτώση της τιμής του ρεύματος. Με την έλευση του καλοκαιριού όμως και, παρά το γεγονός ότι οι πολυδιαφημισμένες Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (φωτοβολταϊκά, ανεμογεννήτριες) τώρα υποτίθεται ότι αποδίδουν, οι τιμές πήραν την ανηφόρα για τον απλό λόγο ότι αυξάνεται πολύ η ζήτηση! Και για να κάνουν οι ιδιωτικές εταιρείες πάρτι τιμών στην πλάτη μας με το υγροποιημένο φυσικό αέριο και τη φούσκα της πράσινης μετάβασης και των ΑΠΕ, οι λιγνιτικές μονάδες που μπορούν να παράξουν φθηνό ρεύμα παροπλίζονται, ακόμα και η υπερσύγχρονη «Πτολεμαΐδα 5» που εγκαινιάστηκε πανηγυρικά το Δεκέμβριο του 2023! Ενδεικτικές της ασυδοσίας του ελληνικού Χρηματιστηρίου Ενέργειας οι χονδρεμπορικές τιμές ανά μεγαβατώρα της 15ης Ιουνίου 2024 σε Ελλάδα και Ευρώπη:

τιμή σε €/μεγαβατώρα	Χώρα
102	Ελλάδα/Ιταλία
8	Γερμανία
20	Ισπανία
46	Βαλκάνια
-6 (αρνητική)	Γαλλία

γ) Πάνω στη ληστεία με την ακρίβεια πραγματοποιείται μία δεύτερη: η φοροληστεία του κράτους με την υπεραπόδοση των φορολογικών εσόδων, βασικά του ΦΠΑ. Οι πανηγυρισμοί για το πρωτογενές πλεόνασμα 3.282 εκατ. έναντι στόχου 631 εκατ. υποκρύπτουν την τεράστια αφαιμάξη των μισθωτών μέσω του ΦΠΑ, που η κυβέρνηση αρνείται πεισματικά να καταργήσει στα είδη πρώτης ανάγκης.

δ) Παρομοίως με το ηλεκτρικό ρεύμα, το κόστος στέγασης (που συμπεριλαμβάνει και την ενέργεια) έχει εκτιναχθεί. Η στεγαστική κρίση είναι παρούσα και όχι απλά απειλή. Πλέον, το κόστος στέγασης απορροφά το 20% του εισοδήματος των ιδιοκτητών, το 40% του εισοδήματος των ενοικιαστών και το 35% του εισοδήματος των κατόχων στεγαστικών δανείων σύμφωνα με την ΕΚΤ. Όμως, μετά και την κατάργηση του ΟΕΚ, ούτε λόγος δεν γίνεται για ένα πρόγραμμα κοινωνικής στέγασης.

Ο Μητσοτάκης και η κλίκα του σκοπεύουν να συνεχίσουν στο μονόδρομο του καταστροφικού τους έργου παρά την αποτυχία στις εκλογές. Το αν θα τα καταφέρουν δεν εξαρτάται μόνο από αυτούς αλλά και από την αντίσταση των εργαζομένων. Από το αν με την ενότητα και τον αγώνα τους θα καταφέρουν να βγουν από τις συμπληγάδες της φτώχειας και της ακρίβειας.

Επίκαιρα...

Επέμβαση της ΕΛΑΣ στα Προσφυγικά στη Λ. Αλεξάνδρας

Την Τρίτη 18/06, ομάδες της ΔΡΑΣΗ προσηγάγαν τυχαίους περαστικούς στα Προσφυγικά στη λεωφόρο Αλεξάνδρας, καταστέλλοντας όσους διαμαρτύρονταν και απαιτούσαν την αποχώρησή τους. Την Πέμπτη 20/06, άνδρες της ΟΠΚΕ προσπάθησαν να προσαγάγουν δύο κατοίκους και κατόπιν κατέστειλαν αλληλέγγυους με χειροβομβίδες κρότου λάμψης και εκτεταμένη χρήση χημικών. Την επόμενη μέρα, η αστυνομία συνέλαβε 8 κατοίκους ενώ απήγαγε και τραπούκισε έναν μετανάστη 15 ετών, που έτυχε να περνάει. Συγκεκριμένα, τον ξυλοφόρτωσαν σε κοντινό στενό και όταν τον πήγαν στη ΓΑΔΑ τον έγδυσαν, τον απείλησαν να δώσει ονόματα κατοίκων της περιοχής, παραβίασαν το τηλέφωνό του, τον άφησαν 6 ώρες χωρίς επικοινωνία με τη μητέρα του ή τον δικηγόρο του και τον «ενημέρωσαν» ότι έχει ήδη παραδεχθεί τη συμμετοχή του στα γεγονότα της Πέμπτης. Αφέθηκε ελεύθερος, αφού του απαγγέθηκαν πλήθος από κατηγορίες.

Είναι επιτακτική ανάγκη για την κυβέρνηση, μέσα στην πλήρη απομόνωσή της, η εμπέδωση του δόγματος «νόμος και τάξη». Για να συνεχίσει αυτή να επιβιώνει, κάθε φτωχός, πρόσφυγας και εργαζόμενος θα πρέπει να ξυλοκοπείται, να φυλακίζεται ή να δολοφονείται και κάθε πολιτικός χώρος, στέκι ή κατάληψη θα πρέπει να εκκενώνεται.

Παραλίγο σύγκρουση τρένων έξω από τη Θεσσαλονίκη

Πρόσφατα ήρθε στην επιφάνεια έγγραφο του ΟΣΕ το οποίο ουσιαστικά αναφέρει ότι στις 29/05 αποφεύχθηκε για λίγο η σύγκρουση δύο αμαξοστοιχιών, μίας επιβατικής και μίας εμπορικής. Πρόκειται για τηλεγράφημα του ΟΣΕ προς το υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών, τη Ρυθμιστική Αρχή Σιδηροδρόμων και την Hellenic Train, μεταξύ άλλων. Το τηλεγράφημα αναφέρει ότι δόθηκε εντολή στην εμπορική αμαξοστοιχία να παραβιάσει κόκκινο φανάρι του σιδηροδρομικού κόμβου όπου διασταυρώνονταν οι γραμμές (πράγμα που δείχνει ότι τα συστήματα τηλεδιοίκησης και σηματοδότησης δεν λειτουργούν στο σημείο). Η εντολή να σταματήσει η εμπορική αμαξοστοιχία δόθηκε μόνο όταν ξεκίνησε η επιβατική και με οριακά αρκετό χρόνο για να αποφευχθεί η σύγκρουση. Τα δύο τρένα βρέθηκαν σε πολύ κοντινή απόσταση.

Φαίνεται το πόσο κάλπικες είναι οι υποσχέσεις της κυβέρνησης και των ιδιωτών για «διόρθωση των λαθών». Ακόμα και μπροστά σε «νέα Τέμπη», εξακολουθούν να προκαλούν τις οικογένειες των θυμάτων, αλλά και γενικά τη νεολαία και τους εργαζόμενους, την ίδια στιγμή που οι υπεύθυνοι για το έγκλημα των Τεμπών σουλατσάρουν ελεύθεροι. Μόνη λύση για να μην θρηνήσουμε άλλους νεκρούς είναι με τους αγώνες μας να σταματήσουμε τις ιδιωτικοποιήσεις.

Τα μνημόνια είναι ακόμα εδώ

Μονομερής μετατροπή της 5ήμερης εργασίας σε 6ήμερη

Με την κατάπτυστη ερμηνευτική εγκύκλιο (Α.Π. 37271) που κατατέθηκε από την γενική γραμματεία εργασιακών σχέσεων στις 21 Ιούνη, μπαίνει σε εφαρμογή από 1η Ιούλη η εξαήμερη εργασία, με απόφαση μόνο του εργοδότη (διευθυντικό δικαίωμα), χωρίς δηλαδή να απαιτείται προηγούμενη συναίνεση των εργαζομένων και με μόνη προϋπόθεση την υποχρέωση σχετικής δήλωσης στο Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ από τον εργοδότη, σε: α) επιχειρήσεις εκμετάλλευσης συνεχούς λειτουργίας με σύστημα εναλλασσόμενων βάρδιών, στις οποίες οι εργαζόμενοι απασχολούνται σε 5ήμερη εβδομαδιαία εργασία και β) επιχειρήσεις εκμετάλλευσης που δεν είναι από τη φύση τους συνεχούς λειτουργίας, αλλά είναι δυνατόν να λειτουργούν τις ημέρες από Δευτέρα έως Σάββατο, επί 24 ώρες, με σύστημα εναλλασσόμενων βάρδιών και στις οποίες οι εργαζόμενοι απασχολούνται σε 5ήμερη εβδομαδιαία εργασία σε εξαιρετικές περιπτώσεις, κατά τις οποίες η επιχείρηση παρουσιάζει απρόβλεπτα ιδιαίτερο αυξημένο φόρτο εργασίας, χωρίς ωστόσο να διακρίνεται με ποια κριτήρια η εταιρεία θα μπορεί να το αποδείξει. Η απασχόληση των εργαζομένων, κατά την πρόσθετη ημέρα, δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 8 ώρες. Κατά την ημέρα αυτή δεν επιτρέπεται η πραγματοποίηση υπερεργασίας και υπερωριακής απασχόλησης από τον εργαζόμενο. Το ημερομίσθιο του εργαζόμενου, κατά την έκκτη ημέρα ε-

ργασίας, είναι προσαυξημένο κατά 40%.

Μάλιστα ο συγκεκριμένος νόμος ήταν ήδη ψηφισμένος από τις 21/9/23 στο αντεργατικό έκτρωμα του Άδωνη Γεωργιάδη (ν.5053/23) κι είχε αρχικά προβλεφθεί να εφαρμοστεί από 1/3/24. Όμως, ενόψει των Ευρωεκλογών και τις αντιδράσεις που είχε προκαλέσει στους εργαζομένους του ιδιωτικού τομέα, η έναρξη της μετατέθηκε για την 1/7/24. Αξίζει να αναφερθεί ότι η κατάργηση του πενθημέρου ήταν απαίτηση των δανειστών ήδη από το πρώτο μνημόνιο, ωστόσο, λόγω και των μαζικών κινητοποιήσεων εκείνης της περιόδου, δεν νομιμοποιήθηκε αφού μέχρι τώρα η έκκτη ημέρα εργασίας ήταν παράνομη και προϋπέθετε συμφωνία του εργαζομένου (άρθρο 8 του ν.3846/2010).

Ωστόσο στην συγκεκριμένη εγκύκλιο το υπ. Εργασίας «ξέχασε» να διευκρινίσει τι θα ισχύει για την εξαήμερη εργασία σε σχέση με το ωράριο των εργαζομένων καθώς και με τα ένσημά τους:

α) Πόσες συνολικά ώρες την εβδομάδα (40 ή 48 ώρες) θα εργάζονται όσοι κληθούν να απασχοληθούν και έκκτη ημέρα (Σε κλάδους που ήδη εφαρμόζεται η 6ήμερη εργασία, ισχύουν οι 6.40 ώρες/ημέρα).

β) Αν θα προσμετράται η έκκτη ημέρα απασχόλησης στην ασφάλιση των εργαζομένων, αφού για δεκαετίες συνολικά προσμετρούνται 5 ημέρες ασφάλισης την εβδομάδα και 25 ημέρες κατ' ανώτατο όριο ασφαλιστικών ημερών τον μήνα (πλην ορισμένων εξαιρέσεων όπως των ναυτικών και

ΒΑΕ).

Η Ψηφιακή Κάρτα Εργασίας, δούρειος ίππος για την νομιμοποίηση των εργοδοτικών αυθαιρεσιών

Η παραπάνω ερμηνευτική εγκύκλιος έχει ως θέμα «Οδηγίες για την Εφαρμογή της Ψηφιακής Κάρτας Εργασίας (ΨΚΕ)» που είχε ψηφιστεί στον εργατοκτόνο νόμο Χατζηδάκη (4808/2021). Υποτίθεται ότι η ΨΚΕ ήταν ένα μέτρο που θα εφαρμοζόταν για να προστατεύσει τους εργαζόμενους από την εργοδοτικές αυθαιρεσίες (αδήλωτη ή υποδηλωμένη εργασία) αλλά, όπως θα περιμέναμε κανείς από την ακραία νεοφιλελεύθερη κυβέρνηση - συμμορία του Μητσοτάκη, το ακριβώς αντίθετο πετυχαίνει αφού οι εργοδότες πλέον θα μπορούν να μας κλέβουν νόμιμα!

Πιο συγκεκριμένα στην εγκύκλιο, με την επίκληση ενός προεδρικού διατάγματος του 1932 (αρ. 14 του Π.Δ.27.6.1932), στις βιομηχανικές επιχειρήσεις το βασικό 8ωρο απασχόλησης μετατρέπεται πρακτικά σε 9ωρο αφού δεν συνυπολογίζεται πλέον στο εργάσιμο χρόνο το διάστημα που απαιτείται για έναν εργαζόμενο ώστε να ετοιμαστεί για την εργασία του (30 λεπτά πριν την έναρξη και 30 λεπτά μετά τη λήξη της εργασίας για αλλαγή ενδυμασίας εφόσον αυτή απαιτείται λόγω της θέσης/καθηκόντων εργασίας, η μετάβαση στη θέση παροχής εργασίας, το πλύσιμο μετά την ολοκλήρωση της εργασίας κ.λπ). Επίσης δεν υπολογίζονται ως εργάσιμος χρόνος τα διαλλείματα εργασίας!

Άκρως αντιδραστική είναι και η ρύθμιση της εγκυκλίου που αφορά στην λεγόμενη «ευέλικτη προσέλευση» του εργαζομένου σε ένα εύρος 120 λεπτών! Αυτό σημαίνει πως εργαζόμενος με ωράριο 8:00-16:00 μπορεί, μετά από «υπόδειξη/εξαναγκασμό» του εργοδότη φυσικά, να χτυπάει κάρτα στις 10:00 και ακόμα και στην (απίθανη) περίπτωση ελέγχου ο εργοδότης μπορεί να ισχυριστεί πως ο εργαζόμενος μόλις προσήλθε στη δουλειά και είναι εντελώς καλυμμένος αφού βρίσκεται εντός του χρονικού ορίου «ευέλικτης προσέλευσης». Έτσι ο εργαζόμενος μπορεί να δουλεύει «νόμιμα» και χωρίς καμία υπερωρία πληρωμένη από τις 8:00 έως τις 18:00.

Επίσης, προκειμένου να νομιμοποιήσουν πλήρως την υποδηλωμένη εργασία, η κυβέρνηση χαρίζει στους εργοδότες μέχρι και 3 μέρες αδήλωτη εργασία το μήνα, τις οποίες μπορεί ο εργαζόμενος να μη χτυπήσει τη κάρτα εργασίας, χωρίς να υπάρξει κανένα πρόστιμο καθώς θα θεωρηθεί «αμέλεια» του εργαζόμενου κι όχι εξαναγκασμός της εργοδοσίας, όπως θα γίνεται στην πραγματικότητα. Κανονικά και «με το νόμο» δηλαδή πάνω από το 10% των μεροκάματων μας μπορούν να είναι αδήλωτα!

Τέλος, αλλά εξίσου σημαντικό, παρέχεται η δυνατότητα στις επιχειρήσεις που έχουν ενταχθεί στον μηχανισμό της ΨΚΕ, να μην καταχωρούν εκ των προτέρων τις αλλαγές ή την τροποποίηση του ωραρίου εργασίας ή την υπερωριακή απασχόληση πριν από την έναρξη πραγματοποίησής τους, αλλά έως και την τελευταία ημέρα του τρέχοντος ή του επόμενου ημερολογιακού μήνα!

■ Νίκος Κτενάς

Ο Μητσοτάκης προσπαθεί να ξεφορτωθεί τους εργαζόμενους της ΛΑΡΚΟ

Η κυβέρνηση Μητσοτάκη συνεχίζει το καταστροφικό της έργο, αυτό της συντέλειας της παραγωγικής βάσης στη χώρα, και, αδιαφορώντας για τις επιπτώσεις προχωράει το σχέδιό της για το ξεπούλημα ολόκληρων κομματιών της δημόσιας περιουσίας. Το κλείσιμο μιας σειράς βιομηχανιών (ΓΙΟΥΛΑ, SONOCO ΕΛΛΑΣ, TUPPERWARE, RECKITT BENCKISER, ΛΑΡΚΟ κ.ά.) την περασμένη χρονιά που συνεχίστηκε με το κλείσιμο της νηματοργίας ΒΑΡΒΑΡΕΣΟΣ στη Νάουσα, των βαφείων-πλεκτήριων της ΦΙΕΡΑΤΕΕ στο Κιλκίς και της επιχείρησης ΗΛΙΟΣ στη Θεσσαλονίκη, προμηνούν ότι πολύ σύντομα θα είμαστε στην τελευταία θέση της ΕΕ. Η συνεισφορά της βιομηχανίας στο ΑΕΠ στο σύνολο της ελληνικής οικονομίας είναι στο 10,6%, όταν την δεκαετία του '70 έφτανε και στο 20%. Την περίοδο των μνημονίων βούλιαξε κατά 11 δισ. ευρώ και μέχρι σήμερα αυτός ο παραγωγικός πλούτος δεν έχει ανακτηθεί όπως φυσικά και οι 160.000 θέσεις εργασίας.

Μέσα σε αυτή την κατάσταση ο Μητσοτάκης και η συμμορία του κλείνουν αυτιά και μάτια για να μην ακούν τις απολύτως δικαιολογημένες ύβρεις και να μην βλέπουν την κατρακύλα τους στις ευρωεκλογές, κυρίως όμως τα κλείνουν για να συγκεντρωθούν και να συνεχίζουν να νομοθετούν υπέρ μιας μικρής ελίτ της κοινωνίας. Η τροπολογία που πέρασε στις 19/6 μαρτυρά ότι, όπως και όλες οι προηγούμενες κυβερνήσεις, έτσι και αυτή - πολύ περισσότερο βέβαια από τις προηγούμενες - συνεχίζει σαν γύπας να αρπάζει και να λεηλατεί τον δημόσιο πλούτο και να πίνει το αίμα των εργαζομένων. Η τροπολογία που πέρασε προσπαθεί να κλείσει οριστικά την ΛΑΡΚΟ και να πετά-

ξει στον δρόμο τους εργαζόμενους για να την παραδώσει χωρίς κόστος στους «αγοραστές», στην προκειμένη περίπτωση στην ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ-ΑΔ HOLDINGS.

Η ΛΑΡΚΟ δημιουργήθηκε το 1963 από τον Μποδοσάκη και ξεκίνησε με την επεξεργασία του νικελίου και του κοβαλτίου παράγοντας το κράμα του σιδηρονικελίου. Διέθετε μεταλλεία στην περιοχή της Εύβοιας, στην Βοιωτία, στην Καστοριά και στην Κοζάνη καθώς και το εργοστάσιο στη Λάρυμνα Φθιώτιδας που απασχολεί την πλειονότητα των κατοίκων της περιοχής. Το σιδηρονικέλιο εξάγεται ως φτηνή πρώτη ύλη για την παραγωγή χάλυβα.

Ο Μποδοσάκης που είχε κερδίσει δισεκατομμύρια εγκαταλείπει την ΛΑΡΚΟ υπερχρεωμένη. Το 1983 η ΛΑΡΚΟ θα περάσει στον Οργανισμό Ανασυγκρότησης Επιχειρήσεων του Ελληνικού Δημοσίου. Μέχρι το 2009 θα λειτουργήσει ως η μοναδική ευρωπαϊκή εταιρία παραγωγής νικελίου χωρίς όμως να ανανεώσει ποτέ τον εξοπλισμό της. Λόγω αυτού θα ξεκινήσουν αλλεπάλληλα εργατικά δυστυχήματα - δολοφονίες και μια κάθητη πτώση 10% στην παραγωγή έχοντας παραδοθεί η ΛΑΡΚΟ και οι εργαζόμενοι στο έλεος των μνημονιακών κυβερνήσεων. Όλα αυτά τα χρόνια λειτουργίας της έχουμε θρηνησει πάνω από 80 νεκρούς και εκατοντάδες σακάτηδες.

Η κυβέρνηση Μητσοτάκη σπατάλησε 110 εκατομμύρια ευρώ από τον κρατικό προϋπολογισμό και άλλα 400 από την πώληση προϊόντων της ΛΑΡΚΟ. Παράλληλα, οι εργαζόμενοι έχουν υποστεί τεράστιες περικοπές στους μισθούς τους. Τα τελευταία 30 χρόνια, η ΛΑΡΚΟ έχει υποστεί τεράστια απαξίωση, προκειμένου το ελληνικό κράτος να την ξεπουλήσει σε ιδιώτες - αρπακτικά. Η ΛΑΡΚΟ αποτελεί σήμερα μια από τις με-

γαλύτερες βιομηχανίες που έχουν απομείνει στην Ελλάδα. Γύρω της έχει κτιστεί ένας οικισμός για τους εργαζόμενους και τις οικογένειές τους. Το ξεπούλημα της ΛΑΡΚΟ δεν σημαίνει μόνο την απόλυση των 1.300 εργαζομένων της αλλά και την έξωση τους από τα σπίτια που έχουν μεγαλώσει γενιές και γενιές εργατών.

Ο προτιμητέος επενδυτής θα αρπάζει για 500 εκατ. ευρώ τις εγκαταστάσεις και τα μεταλλευτικά αποθέματα αξίας 20 δισ. ευρώ και θα πετάξει στο δρόμο τους εργαζόμενους που έχουν απομείνει και αντιστέκονται για τη διάσωση των θέσεων εργασίας και της ίδιας της βιομηχανίας. Με τον πολύχρονο αγώνα τους έχουν καταφέρει μέχρι στιγμής να διατηρήσουν δικαστικά την παραμονή τους στην εργασία τους μέχρι τις 28 Ιουνίου, ενάντια στη λυσσασμένη επίθεση της κυβέρνησης που (ζανά)καταθέτοντας τροπολογία σε άσχετο νομοσχέδιο ψήφισε τη δυνατότητα ο ειδικός διαχειριστής της ΛΑΡΚΟ να μπορεί να παραδώσει την επιχείρηση στον προτιμητέο επενδυτή κλειστή και όχι σε λειτουργία όπως είχε νομοθετηθεί το 2020! Με ένα κυνικό και στυγνό εκβιασμό προς τους εργαζόμενους προσπαθούν να τους διώξουν και να τους κάνουν να δεχθούν τα προσωρινά προγράμματα απασχόλησης που θα τους προσφέρει η ΔΥΠΙΑ!

Οι εργαζόμενοι έμειναν εκτεθειμένοι από το επίσημο συνδικαλιστικό κίνημα καθώς καμία προσπάθεια δεν έγινε ώστε να

προτείνουν ένα πρόγραμμα σωτηρίας για τους ίδιους και την βιομηχανία με εθνικοποιήσεις υπό τον έλεγχο των εργαζομένων. Έτσι, αφού ξηλώθηκε το σύνολο, έχουν απομείνει οι εργαζόμενοι της ΛΑΡΚΟ μόνοι να παλεύουν για τις θέσεις εργασίας και την συνδικαλιστική ηγεσία τον ΠΑΣΚΕ-ΔΑΚΕ-ΠΑΜΕ να δείχνει τουλάχιστον ανήμπορη να τις διασφαλίσει.

Όλοι οι εργαζόμενοι πρέπει να σταθούμε δίπλα τους. Να μην κλείσει η ΛΑΡΚΟ! Να επανακρατικοποιηθούν όσες επιχειρήσεις ιδιωτικοποιήθηκαν. Με καταλήψεις μέσα στο εργοστάσιο και μαχητικές μορφές πάλης να παλέψουμε ώστε να επανέλθει η ΛΑΡΚΟ και όλες οι βιομηχανίες στο δημόσιο υπό τον έλεγχο των εργαζομένων. Να επιβάλλουμε μια άλλη κυβέρνηση, Την Κυβέρνηση Των Εργαζομένων που είναι η μοναδική που μπορεί να επιβάλλει ένα πρόγραμμα σωτηρίας με: δημόσιες παραγωγικές επενδύσεις για τη στήριξη της οικονομίας και της κοινωνίας, την απαγόρευση των απολύσεων, την βαριά φορολογία στο κεφάλαιο, να διώξει την κυβέρνηση Μητσοτάκη και όλες της μνημονιακές κυβερνήσεις.

Η κρίση ΣΥΡΙΖΑ - ΠΑΣΟΚ και τα σενάρια της κεντροαριστεράς

Τα αποτελέσματα των ευρωεκλογών της 9ης Ιουνίου αποτελούν το έναυσμα για να εκδηλωθεί η κρίση του αστικού πολιτικού συστήματος. Απέδειξαν ότι η «παντοδυναμία» της κυβέρνησης της ΝΔ ήταν μια επίπλαστη εικόνα και ότι τα περιθώριά της να συνεχίσει να κυβερνά στενεύουν πολύ.

Ταυτόχρονα ανέδειξαν και την αδυναμία να εμφανιστεί ένα δεύτερο κόμμα το οποίο θα εναλλάσσεται στην κυβέρνηση. Για τον ΣΥΡΙΖΑ του Στ. Κασσελάκη, που έχασε σχεδόν το 50% της εκλογικής του επιρροής από τις βουλευτικές εκλογές τον Μάιο του 2023, τα αποτελέσματα των ευρωεκλογών σήμαιναν μια απόλυτη αποτυχία του να ανασυγκροτήσει το κόμμα και να αποτελέσει το αντίπαλο δέος στον Μητσοτάκη. Το πολιτικό σκηνικό του ενάμισι κόμματος έχει τελειώσει. Για το ΠΑΣΟΚ, που και αυτό έχασε το 25% της εκλογικής του επιρροής, σημαίνουν επίσης μια αποτυχία να αποτελέσει την «εναλλακτική» απέναντι στη ΝΔ. Με αυτή την κατάσταση των ΣΥΡΙΖΑ - ΠΑΣΟΚ δεν υπάρχει εναλλακτική απέναντι στην κυβέρνηση της ΝΔ, ένα κόμμα «εξουσίας» για να κυβερνήσει.

Αυτή η πολιτική κρίση έχει φέρει τις αστικές πολιτικές δυνάμεις - ΝΔ, ΣΥΡΙΖΑ, ΠΑΣΟΚ - στην κατάσταση που ήταν στην αρχή της μνημονιακής περιόδου το 2010, και ακόμη χειρότερα, ακριβώς γιατί από τότε έχει διανυθεί πολύς δρόμος και τα αποθέματα και οι εφεδρείες τους εξαντλήθηκαν. Το πιο σημαντικό είναι ότι το πολιτικό σύστημα έχασε την παράταση ζωής που πήρε από την μνημονιακή μετάλλαξη του ΣΥΡΙΖΑ το 2015, που επέτρεψε στη ΝΔ να επανέλθει στο πολιτικό σκηνικό, να κυριαρχήσει και να φτάσει στο 41% στις προηγούμενες βουλευτικές εκλογές. Όλα τα παραπάνω κάνουν τα δύο κόμματα της αντιπολίτευσης που διαγκωνίζονταν μεταξύ τους και φιλοδοξούσαν να αποτελέσουν τη μείζονα αντιπολίτευση να έχουν μια σοβαρή κρίση στο εσωτερικό τους και να φουντώσει ο πόλεμος των φατριών.

Έτσι στον ΣΥΡΙΖΑ, ο Κασσελάκης βλέποντας ότι απέτυχε στον σχεδιασμό του, μετά

τις εκλογές αναλώθηκε σε δικαιολογίες για το κακό αποτέλεσμα του κόμματος αποδίδοντας το στη δύσκολη περίοδο που πέρασε το κόμμα και στις διασπάσεις του. Δήλωνε ότι θα συνεχίσει, γιατί «ο ελληνικός λαός του έδωσε τον χρόνο να χτίσει την κυβερνητική εναλλακτική πρόταση». Δεν είναι όμως καθόλου έτσι τα πράγματα για τον Κασσελάκη. Στην πραγματικότητα έχει αποτύχει πλήρως, παρά τα διαπιστευτήρια που έδωσε σε μερίδα του κεφαλαίου και τους ιμπεριαλιστές. Με την ανακοίνωση της κρατικής επιχορήγησης και τη μείωσή της λόγω της πτώσης των ποσοστών του κόμματος, ανακάλυψε ο Κασσελάκης «το μαύρο χρήμα» που εισρέει στα κόμματα και ότι η εφημερίδα «Αυγή» και το κόμμα είναι μέσα. Προχώρησε σε κλείσιμο της καθημερινής έκδοσης της «Αυγής», με θύματα βέβαια τους εργαζόμενους στην εφημερίδα τους οποίους ο Κασσελάκης δήλωσε ότι κατανόει! Ζήτησε επιπλέον να προστρέξουν οικονομικά το κόμμα οι βουλευτές και τα στελέχη κάνοντας μια θεαματική κίνηση και προσφέροντας ο ίδιος 20.000 ευρώ. Αμέσως όμως βρέθηκε μπροστά στην αποχώρηση από τα όργανα του κόμματος των Τεμπονέρα, Κοτσακά, Τσιόκα που τον κατηγορήσαν για «διολίσθηση σε έναν εξουσιοδοτισμό». Στο κείμενό τους δηλώνουν ότι: «Αποτελεί πεποίθησή μας η ανάγκη ανασύνθεσης του ευρύτερου αριστερού και προ-

οδευτικού χώρου σε τροχιά προοδευτικής διακυβέρνησης με προγραμματική ενότητα» επαναφέροντας τα σενάρια της κεντροαριστεράς. Επιπλέον βρέθηκε μπροστά σε κείμενο 87 βουλευτών και μελών της Κ.Ε. που διαμήνυαν «ότι ο ΣΥΡΙΖΑ έχασε δυνάμεις», ότι «η κοινωνική πλειοψηφία δεν βλέπει εναλλακτική προοδευτική πρόταση», ότι ακολουθούνται «διαιρετικές τακτικές, απολύσεις και στοχοποιήσεις στελεχών» και ότι η συζήτηση περί «ηθικής και διαφάνειας» που άνοιξε ο Κασσελάκης «τραυματίζει τον χώρο». Επίσης καταγγέλλουν ότι οι αποφάσεις του Κασσελάκη για το κλείσιμο της καθημερινής έκδοσης της «Αυγής» δεν συζητήθηκε στα όργανα. Με αφορμή τα οικονομικά του κόμματος και το κλείσιμο της «Αυγής», ο Κασσελάκης ήρθε ευθέως σε σύγκρουση με τις διάφορες φατρίες στο κόμμα του ακόμη και με μερικούς που τον στήριζαν. Αλλά και με τον πρώην πρόεδρο του κόμματος και πρώην υποστηρικτή του, τον Αλ. Τσίπρα. Σε ανάρτησή του από τις ΗΠΑ όπου βρισκόταν αναφέρει ότι «δέχεται πόλεμο εκ των έσω» και ότι «ο ΣΥΡΙΖΑ δεν έγινε για να ρευστοποιηθεί σε ένα κεντρικό σχήμα» σε απάντηση των παρεμβάσεων του Τσίπρα μέσω συνεργατών του. Είναι φανερό ότι ο Κασσελάκης, βλέποντας τα κεντροαριστερά σενάρια να προωθούνται και τον εαυτό του να μην έχει θέση αρχηγού σε αυτά, επιχειρεί να ελέγξει το

κόμμα οργανωτικά λέγοντας ότι «τα όργανα θα αλλάξουν», «το κόμμα πρέπει να εκσυγχρονιστεί και να εξυγιανθεί».

Δεν είναι καθόλου διαφορετικά τα πράγματα για το ΠΑΣΟΚ, με την αποτυχία στις εκλογές να χρεώνεται στον Ανδρουλάκη και να τίθεται άμεσα θέμα ηγεσίας. Πράγμα που ανάγκασε τον Ανδρουλάκη να προχωρήσει σε εκλογές για νέο πρόεδρο του ΠΑΣΟΚ στις 6 και 13 Οκτωβρίου. Οι υποψηφιότητες έχουν ήδη φτάσει τις επτά: Νίκος Ανδρουλάκης, Χάρης Δούκας, Παύλος Γερουλάκος, Μιχάλης Κατρίνης, Μιλένα Αποστολάκη, Νάντια Γιαννακοπούλου και Γιάννης Κανελάκης. Ο Ανδρουλάκης μίλησε για «πασαρέλα υποψηφίων». Από αυτούς αξιοπρόσεκτη είναι η υποψηφιότητα του δημάρχου Αθηναίων Χάρη Δούκα, που παρουσιάζεται ως μια προσωπικότητα που θα μπορούσε να ηγηθεί της κεντροαριστεράς, έχοντας πίσω του και τον Γεώργιο Παπανδρέου, όπως έκανε και στο δήμο Αθηναίων. Τα σενάρια αυτά που βέβαια δεν περιλαμβάνουν τον Ανδρουλάκη στην ηγετική θέση της κεντροαριστεράς, τον ανάγκασαν να πει ότι «δεν πρόκειται να αφήσει το ΠΑΣΟΚ να γίνει συνιστώσα».

Τα σενάρια για την ανασύνταξη της κεντροαριστεράς με τα δύο κόμματα, ΠΑΣΟΚ - ΣΥΡΙΖΑ, να συγχωνεύονται σε αυτή και με κάποια συμπληρώματα όπως η Πλεύση Ελευθερίας, που διακινούνται

ως απάντηση στην κρίση του αστικού πολιτικού συστήματος αποτελούν μάλλον μια αυταπάτη. Ακριβώς γιατί και τα δύο κόμματα απέτυχαν να αποτελέσουν εναλλακτικό πόλο στον Μητσοτάκη, καθώς δεν διαφοροποιούνται στην ιδεολογία, το πρόγραμμα και την πολιτική από αυτόν, πέρα από διαφορετικές ταμπέλες, όπως «προοδευτικός χώρος», οι οποίες πέρα από τη γενικότητα τους, έχουν ήδη δοκιμαστεί και απαξιωθεί. Ακριβώς γιατί όταν τα δύο αυτά κόμματα κυβέρνησαν στο πρόσφατο παρελθόν εφαρμόσαν σκληρές νεοφιλελεύθερες πολιτικές και μνημόνια. Άλλωστε γι' αυτό βρίσκονται σε αυτή την βαθιά κρίση σήμερα. Οι εργαζόμενοι και τα φτωχά λαϊκά στρώματα γι' αυτό τους απορρίπτουν και για τις προδοσίες που διέπραξαν. Ήδη από τη δεκαετία του 1990 η λεγόμενη κεντροαριστερά, δηλαδή η νεοφιλελεύθερη μετάλλαξη της σοσιαλδημοκρατίας στην Ευρώπη, εφαρμόσε τη νεοφιλελεύθερη πολιτική καλύτερα από τα παραδοσιακά δεξιά κόμματα και γι' αυτό και εξαφανίστηκε. Ακόμη και τα πρόσωπα που σχεδιάζουν τα σενάρια αυτά είναι φθαρμένα και προδοτικά, με τον Γ. Παπανδρέου που έβαλε τη χώρα στα μνημόνια και τον Αλέξη Τσίπρα που «έσκισε τα μνημόνια» εφαρμόζοντάς τα και έφερε και νέο μνημόνιο, να ξεχωρίζουν.

Ένας χρόνος από το έγκλημα στην Πύλο Καθεστώς ατιμωρησίας για τους πραγματικούς υπεύθυνους

Ένας χρόνος έχει περάσει από το ναυάγιο – δολοφονία του αλιευτικού «Αντριάνα» από την Λιβύη στα ανοιχτά της Πύλου, με τραγικό απολογισμό τουλάχιστον 600 νεκρούς, που οφείλεται στην ρατσιστική πολιτική της ΕΕ και του πιο πρόθυμου εφαρμοστή της, της κυβέρνησης Μητσοτάκη. Τόσο το ελληνικό Λιμενικό Σώμα όσο και η Frontex γνώριζαν και παρακολουθούσαν την κατάσταση του αλιευτικού για 24 ολόκληρες ώρες χωρίς να επιχειρούν διάσωση όπως απαιτούσαν τα πρωτόκολλα. Τα ΜΜΕ μας λένε ότι το ναυάγιο προκλήθηκε εξαιτίας του υπερβολικού βάρους του σκάφους και των ελιγμών που έκανε, ενώ οι ίδιοι οι επιβαίνοντες δεν ήθελαν να σωθούν. Στην πραγματικότητα μπορούσε να γίνει διάσωση αλλά δεν ήταν αυτός ο στόχος. Αντί για διασωστικό πλοίο, στάλθηκε ένα περιπολικό σκάφος του Ελληνικού Λιμενικού με εντολή να αρχίσει την επιχείρηση απομάκρυνσης των προσφύγων από την ελληνική ζώνη διάσωσης με κατεύθυνση προς την Ιταλία. Κατά την διάρκεια της απομάκρυνσης η μηχανή του σκάφους χάλασε, τότε το λιμενικό επιχείρησε τη ρυμούλκηση του με τραγικό αποτέλεσμα την ανατροπή του σκάφους. 600 πρόσφυγες κυρίως πακιστανικής, συριακής, αιγυπτιακής και παλαιστινιακής καταγωγής ήταν στα ανώτερα καταστρώματα και έπεσαν στη θάλασσα. Ακόμα και εκείνη την ώρα το λιμενικό δεν

έκανε την παραμικρή προσπάθεια για τη διάσωση των προσφύγων, παρά μόνο απομακρύνθηκε. Μια υποτυπώδης επιχείρηση διάσωσης ξεκίνησε καθυστερημένα με αποτέλεσμα την ανασύρση 84 σορών και 104 ζωντανών προσφύγων. Από τότε και για σχεδόν ένα χρόνο, 9 Αιγύπτιοι διασωθέντες κρατούνταν στις φυλακές ως εξιλαστήρια θύματα, με τις εντελώς αβάσιμες κατηγορίες για διακίνηση, πρόκληση ναυαγίου και συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση... Τα μόνα «στοιχεία» που υπάρχουν από τους μάρτυρες κατηγορίας είναι ότι τους είδαν να δίνουν νερό και χουρμάδες στους διπλανούς τους! Την ημέρα της αθώωσής τους, αλληλέγγυοι που πραγματοποιούσαν συγκέντρωση έξω από το Εφετείο Κακουρημάτων στην Καλαμάτα ξυλοκοπήθηκαν άγρια από την ΕΛΑΣ.

Οι φυλακισμένοι αθώωθηκαν – Οι ένοχοι ακόμα έξω

Η κυβέρνηση Μητσοτάκη, γνώριζε για το ναυάγιο και επέλεξε να μην διασώσει τους πρόσφυγες. Ούτε ένα στέλεχος της κυβέρνησης δεν έκατσε στο εδώλιο του κατηγορουμένου, συνεχίζοντας να απολαμβάνουν ένα καθεστώς ατιμωρησίας, όπως έκαναν με τα Τέμπη και όλα τα σκάνδαλα που είναι μπλεγμένοι γαλάζιοι βουλευτές και «φίλοι» τους. Την ίδια ατιμωρησία απολαμβάνει και η Frontex αλλά και το Ελληνικό Λιμενικό. Την ίδια ώρα, στις ελληνικές φυλακές βρίσκονται με παρόμοιες κατηγορίες

άλλοι 2.000 πρόσφυγες. Όλες οι αστικές δυνάμεις, ΝΔ, ΣΥΡΙΖΑ, ΠΑΣΟΚ είναι συνένοχες στο έγκλημα. Πρωτοστατούν στην εφαρμογή της ρατσιστικής συμφωνίας ΕΕ – Τουρκίας, ενισχύουν τη Frontex, τον φράχτη στον Έβρο, μετατρέποντας τη χώρα μας σε ένα τεράστιο κρατητήριο προσφύγων και μεταναστών. Οι κυβερνήσεις Μητσοτάκη και Τσίπρα παγίωσαν τα ανελέητα ανθρωποκνηνηγά προσφύγων, τις δολοφονικές επαναπροωθήσεις και τον εξευτελισμό της ανθρωπίνης ύπαρξης στα στρατόπεδα συγκέντρωσης προσφύγων. Ειδικά, η κυβέρνηση Μητσοτάκη έχει κάνει σημαία της την ισχυρή φύλαξη των συνόρων από τις «απειλές» των εξαθλιωμένων προσφύγων. Την ίδια στιγμή που στέλνει όπλα στο μισό-φασιστικό καθεστώς Ζελένσκι και στηρίζει εμπράκτως το σιωνιστικό κράτος – δολοφόνο του Ισραήλ, που διεξάγει ανενόχλητο την γενοκτονία του Παλαιστινιακού λαού. Αγκιστρωμένοι στο άρμα των ΗΠΑ-ΕΕ-NATO, με την φιλοπόλεμη πολιτική της, μας φέρνει πιο κοντά στην απειλή του πολέμου και γίνεται συνένοχη στην δημιουργία νέων καραβανιών προσφύγων, τους οποίους μετά τους πνίγει με τις ευλογίες της ΕΕ σε Αιγαίο και Ιόνιο.

Τα αίτια της προσφυγιάς δεν είναι άλλα από τους ιμπεριαλιστικούς πολέμους που διεξάγουν ΗΠΑ-NATO-ΕΕ. Οι επεμβάσεις που ξεκίνησαν οι Αμερικάνοι για να προστατέψουν ή και να επεκτείνουν τα συμφέροντά τους, προκαλούν τον εκτοπισμό χιλιάδων ανθρώπων. Σύμφωνα με τον Διεθνή

Οργανισμό Μετανάστευσης, στην κεντρική Μεσόγειο, όπου έγινε και το ναυάγιο, οι νεκροί/αγνοούμενοι πρόσφυγες και μετανάστες φτάνουν τους 23.650 από το 2014, ενώ σε ολόκληρη τη Μεσόγειο κοντεύουν τους 30.000. Πρόσφυγες και μετανάστες στοιβάζονται από τους διακινητές σε μη αξιόπλοα σκάφη με την ελπίδα να βρουν μία καλύτερη ζωή. Το NATO και η εκχώρηση του κυριαρχικού δικαιώματος φύλαξης των συνόρων στον διακρατικό στρατιωτικό μηχανισμό της Frontex έχουν κάνει την Ευρώπη φρούριο. Η «αντιμετώπιση των μεταναστευτικών ροών» με τη δολοφονική πολιτική των κλειστών συνόρων, των φραχτών, των αποτροπών και των επαναπροωθήσεων έχει μετατρέψει τη Μεσόγειο σε υγρό τάφο, αφού χρόνο με το χρόνο αυξάνονται οι πνιγμοί.

Το καθεστώς Μητσοτάκη δολοφονεί ντόπιους και μετανάστες. Εργαζόμενοι, νέοι, φτωχοί θρηνούμε θύματα καθημερινά. Στα Τέμπη, στην Πύλο, στην πανδημία του COVID – 19, με τα εργατικά ατυχήματα – δολοφονίες. Όλα αυτά δεν είναι τυχαία, δεν φταίει «η κακιά η ώρα». Φταίει οι νεοφιλελεύθερες πολιτικές των ιδιωτικοποιήσεων, η διάλυση του ΕΣΥ, η φτώχεια, η εξαθλίωση. Φταίει οι ιμπεριαλιστικοί πόλεμοι, η κρίση του καπιταλισμού και ο ίδιος ο καπιταλισμός που θρέφει τέτοιες καταστάσεις. Μόνη λύση στον εφιάλητη της προσφυγιάς και του πολέμου είναι οι κοινότητες διεθνοποιημένες αγώνες των εργατών και των λαών για μία άλλη κοινωνία, τον Σοσιαλισμό.

25ο Αντιρατσιστικό Φεστιβάλ

Απάντηση σε Πόλεμο, Ρατσισμό, Ιμπεριαλισμό, οι κοινότητες αγώνες των λαών

Βρισκόμαστε στον 9ο μήνα της γενοκτονίας του αγωνιζόμενου παλαιστινιακού λαού από το σιωνιστικό κράτος του Ισραήλ – μιας γενοκτονίας χειρότερης και σκληρότερης από τις θηριωδίες των ναζί. Οι νεκροί Παλαιστίνιοι πλησιάζουν τους 40.000, πάνω από τις μισές κατοικημένες περιοχές έχουν ισοπεδωθεί, οι σφαγές, μετά τη Γάζα, συνεχίζονται χωρίς σταματημό στη Ράφα. Η κατάσταση απειλείται με γενική ανάφλεξη, καθώς οι σιωνιστές προετοιμάζουν επίθεση στο Λίβανο. Την ίδια στιγμή, στην Ευρώπη, ο πόλεμος στην Ουκρανία συνεχίζεται αμείωτος, με ΗΠΑ-ΕΕ να τροφοδοτούν τον Ζελένσκι με όπλα, μιλώντας μάλιστα και για πυρηνικά. Οι αμερικάνοι ιμπεριαλιστές προχωρούν σε νέους τυχοδιωκτισμούς, προσπαθώντας να αντιμετωπίσουν τους ισχυρούς ανταγωνιστές τους (Κίνα, Ρωσία κ.ά.). Οι ηγέτες της ΕΕ μιλούν για «οικονομία πολέμου», δηλαδή φτώχεια και εξαθλίωση των εργαζομένων, ανοίγοντας την επικίνδυνη συζήτηση για αποστολή στρατευμάτων χωρών-μελών του NATO και της ΕΕ στο μέτωπο της Ουκρανίας. Οι λαοί, από την άλλη, προσπαθούν να δυναμώσουν την αντίσταση στον πόλεμο και στη γενοκτονία των Παλαιστίνιων – και αυτός είναι ένας επιπλέον λό-

γος που το Αντιρατσιστικό Φεστιβάλ, που πραγματοποιήθηκε για 25η χρονιά, παραμένει επίκαιρο.

«Από την Πύλο έως την Παλαιστίνη – Δεν υπάρχει ειρήνη χωρίς δικαιοσύνη», ήταν το κεντρικό μήνυμα του 25ου Αντιρατσιστικού Φεστιβάλ, το οποίο πραγματοποιήθηκε στις 5-7 Ιουλίου στο πάρκο Γουδή, από το Συντονιστικό Μεταναστευτικών και Αντιρατσιστικών Οργανώσεων. Το τριήμερο πρόγραμμα του φεστιβάλ περιλάμβανε: α) Πρόγραμμα συζητήσεων και βιβλιοπαρουσιάσεων, με θέματα τον Πόλεμο και τη σφαγή στην Παλαιστίνη, την αντιμεταναστευτική/ρατσιστική πολιτική της ΕΕ, τα στρατόπεδα συγκέντρωσης, τους Ρομά, κ.ά. β) Συναντήσεις με πολλά είδη μουσικής, από hip-hop και ροκ έως ρεμπέτικο και έντεχνο, και σκηνές αφιερωμένες στην πολιτιστική έκφραση των μεταναστευτικών κοινοτήτων (μουσική, παραδοσιακοί χοροί). γ) Φαγητό και ποτό από τις εθνικές κουζίνες μεταναστών που βρίσκονται στην Ελλάδα. Στο χώρο του φεστιβάλ λειτουργούσαν περίπτερα/στάντ πολιτικών και κοινωνικών οργανώσεων. Και η ΟΚΔΕ, όπως κάθε χρόνο από την αρχή του Αντιρατσιστικού φεστιβάλ, συμμετείχε και συνέβαλλε σε αυτό, με το υλικό των παρατάξεών της, καθώς και το βιβλιοπωλείο των εκδόσεων Εργα-

τική Πάλη.

Σε τεράστια κρίση η ΕΕ

Το σκηνικό της έντονης πολεμικής προετοιμασίας έρχεται να συμπληρώσει η περίοδος τεράστιας κρίσης που έχει αντιμετωπίζει όλη η ΕΕ, με το πολιτικό σκηνικό να μετατοπίζεται όλο και δεξιότερα. Τα αποτελέσματα των Ευρωεκλογών ήταν ένα χαστούκι των εργαζομένων και της νεολαίας στις αστικές νεοφιλελεύθερες κυβερνήσεις. Οι εργαζόμενοι, και ειδικά το πιο αδύναμο κομμάτι τους, οι πρόσφυγες και μετανάστες, έρχονται αντιμέτωποι όλα αυτά τα χρόνια με τις αντεργατικές, φιλοπόλεμες και ρατσιστικές πολιτικές, τις ιδιωτικοποιήσεις, τους εξοπλισμούς, τη διάλυση/εμπορευματοποίηση κάθε τι δημόσιου (Υγεία, Παιδεία, κ.λπ.), την καταστολή και τη βία. Η «δημοκρατία» και ο «προοδευτισμός» που πλασάρουν οι νεοφιλελεύθεροι βοναπάρτες της ΕΕ είναι ένα μεγάλο ψέμα: Στην ΕΕ – Φρούριο, πρόσφυγες και μετανάστες γίνονται πόνια των ιμπεριαλιστικών παιχνιδιών, συνεχίζονται οι δολοφονικές επαναπροωθήσεις, η ισχυρή φύλαξη συνόρων έχει γίνει σημαία τους, ενώ θέλουν τον πόλεμο πάσει θυσία. Η άνοδος της ακροδεξιάς είναι αποτέλεσμα αυτών των χρόνιων πολιτικών επι-

λογών των αστικών δυνάμεων της ΕΕ, που κανονικοποίησε την ακροδεξιά πολιτική, κάνοντας τα ρατσιστικά, ξενοφοβικά και φασίζοντα κόμματα να βγαίνουν από τον βούρκο των καπιταλιστικών κοινωνιών και να αναδεικνύονται σε κυρίαρχες δυνάμεις στο εσωτερικό των χωρών και της ίδιας της ΕΕ.

Η κυβέρνηση της ΝΔ είναι συνένοχη!

Όχι μόνο ο Μητσοτάκης ήταν «άξιος» συνεχιστής της ρατσιστικής πολιτικής του Τσίπρα, αλλά αποδείχθηκε ο πιο πιστός φίλος των ΗΠΑ-NATO-ΕΕ, καθώς ενίσχυσε την εμπλοκή της χώρας μας στα ιμπεριαλιστικά σχέδια, γεννώντας στρατιές προσφύγων. Η πολιτική των αγριανθρώπων της ΝΔ ευθύνεται για τερατώδη εγκλήματα, όπως το πολύνεκρο ναυάγιο στην Πύλο, μία από τις μεγαλύτερες δολοφονίες που έχουν διαπράξει ποτέ ελληνική κυβέρνηση και αρχές. Ένα προδιαγεγραμμένο έγκλημα για το οποίο, 1 χρόνο τώρα, δεν έχει τιμωρηθεί κανείς υπεύθυνος. Η κυβέρνηση Μητσοτάκη, με την τροπολογία Καϊρίδη, θεσμοθετεί τον ρατσισμό, την κατηγοριοποίηση, τη διαίρεση και τον έλεγχο των εργαζομένων. Και φυσικά μας μπλέκει ολοένα και περισσότερο στον πόλεμο,

διαλέγοντας πάντα την πλευρά των σκυλιών του δυτικού ιμπεριαλισμού. Συμμετέχει ανοιχτά στα νατοϊκά μέτωπα, τίθενται ανοιχτά στο πλευρό του κράτους του Ισραήλ και βάφει τα χέρια της με το αίμα των Παλαιστίνιων! Εμπλέκει τη χώρα στην σφαγή! Η φρεγάτα ΥΔΡΑ που συμμετέχει στην αποστολή της ΕΕ στην Ερυθρά Θάλασσα και η μετατροπή όλης της χώρας σε πολεμικό ορμητήριο των ΗΠΑ-NATO, συνιστούν έμπρακτη υλική βοήθεια στο Ισραήλ να συνεχίσει τους βομβαρδισμούς και την πολιορκία των Παλαιστίνιων.

Την ανάσα ταξικής και διεθνιστικής αλληλεγγύης την έχουμε σήμερα πιο μεγάλη ανάγκη από ποτέ. Οι κοινότητες αγώνες των εργαζομένων ανεξαρτήτως εθνικότητας, φυλής, θρησκείας, είναι απαραίτητοι, τώρα που ο πόλεμος και οι επεμβάσεις πνίγουν στο αίμα τους λαούς. Μοναδική λύση στον εφιάλητη της προσφυγιάς είναι να παλέψουμε από κοινού ενάντια στις πολιτικές που φορτώνουν την κρίση του συστήματος στην εργατική τάξη, τον ιμπεριαλισμό και τους πολέμους του που ισοπεδώνουν τους λαούς. Γι' αυτό και το Αντιρατσιστικό είναι ένα φεστιβάλ που έχουμε όλοι ανάγκη να πραγματοποιείται, κρατώντας ακέραιο τον πολιτικό του – δευτερευόντως τον πολιτιστικό του – χαρακτήρα.

Το αποτέλεσμα των γαλλικών βουλευτικών

Η καταφυγή στις βουλευτικές εκλογές

Με τη συντριβή του στις ευρωεκλογές ο Μακρόν δεν είχε άλλα περιθώρια παρά να προσφύγει σε βουλευτικές εκλογές, όχι γιατί έχει καμιά δημοκρατική ευαισθησία, αλλά για δύο λόγους: Αφενός θα περιορίζε την πίεση από τη συντριβή, κατορθώνοντας έτσι να διατηρήσει την προεδρία μέχρι το 2027. Αφετέρου γιατί στη γαλλική Βουλή έχει μόνο σχετική πλειοψηφία (245 έδρες ενώ χρειάζονται 289) και αν δεν πήγαινε σε εκλογές τότε είναι σίγουρο ότι κανένας βουλευτής από τα άλλα κόμματα δεν θα τον στήριζε και πιθανόν να είχε διαρροές και από το ίδιο του το στρατόπεδο. Ο λόγος δεν θα ήταν ότι ακροδεξιοί ή δεξιοί ή ακόμη και από την αριστερά θα διαφωνούσαν πολιτικά με τα νομοσχέδια που θα κατέβαζε αλλά όλοι θα τον θεωρούσαν άταφο πτώμα, πρόεδρο του 14,5%, και θα είχαν κάθε συμφέρον να διαφοροποιηθούν από αυτόν παρά να ταυτιστούν μαζί του και να φθαρούν. Τα πράγματα θα γίνονταν ακόμη χειρότερα έως εκρηκτικά σε ένα νέο πιθανό ξέσπασμα εργατικών αγώνων, μέσα σε ένα ήδη φθαρμένο πολιτικό σύστημα.

Ταυτόχρονα το «ρίσκο» των βουλευτικών εκλογών δεν ήταν και τόσο μεγάλο όσο υποστήριζαν διάφοροι αριστοκράτες σχολιαστές που αδιαφορούνε για τα εκλογικά αποτελέσματα. Αν έβγαινε πρωθυπουργός ο Μπαρντελά των Λεπενιστών, ο Μακρόν θα τον είχε λίγο πολύ υπό τον έλεγχό του, τροχίζοντας τις γωνίες της πολιτικής των ακροδεξιών (που ήδη έχουν στρογγυλέψει τις θέσεις τους), προετοιμάζοντάς τους να γίνουν ένα πλήρως προβλέψιμο και αξιόπιστο αστικό κόμμα, και την ίδια στιγμή, οι ακροδεξιοί θα φθείρονταν με την κυβέρνηση, και θα δημιουργούνταν έτσι τα περιθώρια για μια νέα νίκη των Ακροκεντρών του Μακρόν στις προεδρικές εκλογές του 2027 (ο ίδιος δεν μπορεί να θέσει υποψηφιότητα για τρίτη θητεία). Αν η Αριστερά δεν ενώνονταν τότε ο Μακρόν θα έπαιζε και πάλι το χαρτί του δημοκρατικού φράγματος της ακροδεξιάς, συσπειρώνοντας όλες τις δυνάμεις του «δημοκρατικού τόξου». Παρ' όλα αυτά η αριστερά ενώθηκε ταχύτητα, δύο μόλις ημέρες μετά την προκήρυξη των εκλογών, αλλά αυτό δεν αλλάζει και πολύ την κατάσταση. Απλώς ο Μακρόν θα συγκατοικούσε με έναν πρωθυπουργό της Αριστεράς, ελέγχοντάς τον και ταυτόχρονα φθείροντάς τον. Σε περίπτωση δε που δεν μπορούσε να σχηματιστεί κυβέρνηση, ο Μακρόν θα μπορούσε να διορίσει μια μεταβατική κυβέρνηση τεχνοκρατών όπως ο Μόντι στην Ιταλία ή ο Παπαδήμας στην χώρα

μας, και τότε νόμιμα θα κυβερνούσε σαν βοναπάρτης — υπενθυμίζουμε ότι το γαλλικό σύστημα απαγορεύει νέα προσφυγή στις κάλπες προτού παρέλθει ένας χρόνος από τις προηγούμενες βουλευτικές εκλογές.

Οι κινήσεις των κομμάτων στην προεκλογική περίοδο

Οι ακροδεξιοί προτίμησαν να συμμαχήσουν με τους παραδοσιακούς δεξιούς για εκλογικούς λόγους αλλά και για να γίνουν αποδεκτοί από τους μεγαλοαστούς, απαρνούμενοι έτσι τον Ζεμούρ (έναν αποτρελαμένο ακροδεξιοί) μια που ήταν σίγουροι ότι στον δεύτερο γύρο των βουλευτικών θα απορροφούσαν τις ψήφους του. Στρογγύλεψαν ακόμη περισσότερο τις θέσεις τους (Ουκρανία, ΕΕ, «φιλολαϊκά» μέτρα μόνο αν υπάρχουν δημοσιονομικά περιθώρια, αντιμεταναστευτικό, κ.α.) και πράγματι κατάφεραν να γίνουν αποδεκτοί από την αστική τάξη. Όλο το αστικό κατεστημένο και πολλοί μεγάλοι επιχειρηματίες δήλωναν ξεκάθαρα την προτίμησή τους προς την ακροδεξιά, που υποτίθεται ήταν «λογική και συνεργάσιμη», απέναντι στην Αριστερά που υποτίθεται «θα έφερνε την απόλυτη καταστροφή». Ο Σιοτί, ο πρόεδρος των παραδοσιακών δεξιών, συντάχθηκε με τους Λεπενιστές αλλά αυτό έφερε την εκπαρθύρωσή του από την προεδρία των Δημοκρατών και την διάσπαση του κόμματος — με τον Σιοτί πήγε η μειοψηφία των δεξιών.

Η Αριστερά, κατά βάση το Σοσιαλιστικό Κόμμα, η Ανυπότακτη Γαλλία (του Μελανσόν), το Κομμουνιστικό Κόμμα και οι Οικολόγοι, ενώθηκαν πολύ γρήγορα σχηματίζοντας το λεγόμενο Νέο Λαϊκό Μέτωπο, ως αναβίωση του παλιού Λαϊκού Μετώπου του 1936, προβάλλοντας κυρίως τον κίνδυνο της ακροδεξιάς αλλά και ένα στοιχειώδες φιλεργατικό πρόγραμμα (κάτι σαν το «πρόγραμμα της Θεσσαλονίκης» του ΣΥΡΙΑΖΑ το 2015). Και όπως συμβαίνει πάντοτε στην ιστορία, το Νέο Λαϊκό Μέτωπο αποδεικνύεται μια φάρσα του παλιού Λαϊκού Μετώπου. Το Λαϊκό Μέτωπο του 1936 ήταν ένα προδοτικό μέτωπο γιατί υπέτασε την εργατική τάξη στην διατήρηση του καπιταλισμού και της αστικής τάξης, αλλά όπως και να 'χει δημιούργησε μια δυνατή αίσθηση ενότητας μέσα στην εργατική τάξη και μια αυτοπεποίθηση — γι' αυτό και το γιγαντιαίο κύμα καταλήψεων των εργοστασίων που σάρωσε τη Γαλλία. Με το Νέο Λαϊκό Μέτωπο, οι διαδηλώσεις εναντίον της ακροδεξιάς που οργανώθηκαν από αυτό είχαν ένα ξεκάθαρο μήνυμα: ο αγώνας είναι αποκλειστικά εκλογικός, δηλαδή η νίκη του Μετώπου στις εκλογές, ενώ οι διαδηλώσεις είναι

απλώς υποστηρικτικές και προεκλογικές. Με άλλα λόγια, αν κερδίσουμε στις εκλογές τότε δεν χρειάζεται κανένας αγώνας ενώ αν τυχόν βγουν οι ακροδεξιοί τότε αποδεχόμαστε την ήττα μας. Καμία σκέψη για ανάπτυξη διαδηλώσεων και απεργιών μέχρι να ηττηθεί η ακροδεξιά.

Ο Μακρόν προεκλογικά προσπάθησε να καταγγείλει και να αναδείξει τον «διπλό κίνδυνο», την ακροδεξιά και την Αριστερά, προβαλλόμενος ως το «ειρηνικό», «μετριοπαθές», «λογικό» και «αποτελεσματικό» κέντρο.

Τα αποτελέσματα του πρώτου γύρου

Η συμμετοχή στις βουλευτικές εκλογές αυξήθηκε απότομα στο 66,7% από 52% στις πρόσφατες ευρωεκλογές και 47,5% στις βουλευτικές εκλογές του 2022.

Με μια σχετική έκπληξη το κόμμα του Μακρόν κατάφερε να ξανακερδίσει σε μεγάλο βαθμό την εκλογική του δύναμη. Το 2022 είχε αποσπάσει το 25,7%, στις ευρωεκλογές καταβαραθρώθηκε στο 14,5% και σε αυτές τις εκλογές κέρδισε το 21,2% (σημειώνοντας και μια αύξηση ψήφων κατά 1 εκ. σε σχέση με τις προηγούμενες βουλευτικές, φθάνοντας τα 6,8 εκ.).

Η Εθνική Συσπείρωση, οι Λεπενιστές, το 2022 είχαν κερδίσει στον πρώτο γύρο το 18,7%, στις ευρωεκλογές εκτοξεύτηκαν στο 31,5% και σε αυτές τις εκλογές αύξησαν τη δύναμή τους στο 33,2%. Από 4,2 εκ. ψήφους το 2022 έφθασαν τα 10,6 εκ. Αυτός ο διπλασιασμός περίπου της δύναμής τους οφείλεται στην εκλογική απορρόφηση της «Ανακατάληψης» του Ζεμούρ (σχεδόν 1 εκ. ψήφων στις προηγούμενες βουλευτικές) αλλά και άλλων ακροδεξιών σχηματισμών και βέβαια των παραδοσιακών δεξιών που ακολούθησαν τον Σιοτί.

Το Νέο Λαϊκό Μέτωπο απέσπασε το 28% από 25,6% που είχε πάρει

στις προηγούμενες βουλευτικές και 29% που είχε το άθροισμα Σοσιαλιστών, Κομμουνιστών και Οικολόγων στις ευρωεκλογές. Σε ψήφους το Μέτωπο αυξήθηκε από 5,8 εκ. το 2022 σε 9 εκ. σε αυτές τις βουλευτικές εκλογές.

Με βάση τις αναλύσεις των exit poll, δηλαδή όσων ψήφισαν, το 48% της νεολαίας 18-24 ετών ψήφισε Μέτωπο ενώ το 33% ψήφισε Λεπέν, το 38% των 25-34 ετών ψήφισε Μέτωπο και το 32% Λεπέν, ενώ στις ηλικίες 35-49 το 31% Μέτωπο και το 36% Λεπέν. Στις ηλικίες των 50 και άνω, το 40% ψήφισε Λεπέν και μόνο 25% Μέτωπο και η αναλογία γίνεται χειρότερη στις ηλικίες των 60-69.

Σε επαγγελματική βάση το Μέτωπο παίρνει 35% σε διευθυντές, στελέχη, επαγγελματίες και προϊσταμένους ενώ η Λεπέν περιορίζεται στο 21%. Αντίθετα, στους υπαλλήλους το Μέτωπο παίρνει 30% αλλά η Λεπέν 44% ενώ στους χειρώνακτες το Μέτωπο πέφτει ακόμη περισσότερο, στο 21%, ενώ η Λεπέν φθάνει στο εκπληκτικό 57%. Κοντολογίς, περίπου ο ένας στους δύο εργαζόμενους που πήγαν να ψηφίσουν ψήφισε Λεπέν.

Βαδίζοντας προς τον δεύτερο γύρο των βουλευτικών οι Λεπενιστές γνώριζαν ότι άρχισαν να συναντούν τα όρια των εκλογικών εφεδρειών τους. Μπορούσαν να ελπίζουν σε διαρροές από τους παραδοσιακούς δεξιούς και τους Μακρονιστές.

Το Νέο Λαϊκό Μέτωπο αμέσως μετά την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων του πρώτου γύρου δήλωσε ότι στις περιφέρειες (που στη Γαλλία είναι όλες μονοεδρικές) όπου ο υποψήφιος του έρχεται τρίτος μετά τους δύο πρώτους του Μακρόν και της Λεπέν αντίστοιχα, τότε θα αποσύρει τον υποψήφιο του και θα υποστηρίξει τον υποψήφιο του Μακρόν εν ονόματι του αντι-ακροδεξιού μετώπου.

Ο Μακρόν δεν κράτησε την ίδια στάση αλλά υποστήριξε μια ευμενή

ΕΚΛΟΓΩΝ

Μακρόν, Ακροδεξιά, «Νέο Λαϊκό Μέτωπο»

Μια κρίσιμη μάχη που μας αφορά

1) Οι Ευρωεκλογές της 9ης Ιουνίου 2024 –όπως αναμενόταν– πέρα από τη μεγάλη αποχή ανέδειξαν και την ακροδεξιά νικήτρια σε μια σειρά από χώρες της ΕΕ (Γαλλία, Γερμανία, Αυστρία, Βέλγιο, Ολλανδία κ.λπ.), χώρες που δίνουν τον παλμό των ευρωπαϊκών εξελίξεων. Αναμφίβολα, η Γαλλία (δευτερευόντως η Γερμανία) είναι η χώρα που από το βράδι της Κυριακής 9/6 είναι πιο κοντά στο επίκεντρο του πολιτικού «σεισμού», βιώνοντας έντονα τις συνέπειές του, που αναμφίβολα θα έχουν σημαντικές επιπτώσεις στην ΕΕ και όχι μόνο. Σίγουρα ο Μακρόν (και ο μακρονισμός) είναι ο μεγάλος ηττημένος και νικήτρια η Λεπέν, που ετοιμάζεται να δει τον εκλεκτό της Πρωθυπουργό, μετά τις πρόωρες εκλογές της 30ης Ιουνίου και της 7ης Ιουλίου.

2) Η εκλογική αναμέτρηση στην Γαλλία είναι παρά πολύ κρίσιμη – όχι βέβαια όπως στο παρελθόν, αλλά σίγουρα θα καθορίσει όχι μόνο το μέλλον και τις δυνατότητες της ακροδεξιάς κάθε απόχρωσης αλλά και του εργατικού κινήματος και μάλλον κυρίως αυτού. Ο κίνδυνος από τις ανερχόμενες ακροδεξιές δυνάμεις, ιδιαίτερα σε χώρες σαν τη Γαλλία και τη Γερμανία, είναι πραγματικός και μεγάλος για το ευρωπαϊκό προλεταριάτο και όχι μόνο. Ο Μακρόν, με την ξαφνική και πραξικοπηματική του κίνηση της διάλυσης του Κοινοβουλίου, δεν σκοπεύει να ρίξει τη Γαλλία στο «χάος» και στο «χειλος του γκρεμού» – όπως επιτόλαια και προπαγανδιστικά λέγεται – αλλά να σώσει τον καταρρέοντα καπιταλισμό της Γαλλίας και το ετοιμόρροπο οικοδόμημα της ΕΕ. Ο Μακρόν ξέρει ότι δεν έχει την πλειοψηφία στο Κοινοβούλιο, γνωρίζει πολύ καλά ότι δεν πρόκειται να κερδίσει τις εκλογές της 30ης Ιουνίου και 7ης Ιουλίου, ειδικά μετά τη συγκρότηση του Νέου Λαϊκού Μετώπου και ότι δεν μπορεί να «παίξει» με το εξασθενημένο δίλημμα «Μακρόν ή Λεπέν». Αυτό που επιδιώκει ο Μακρόν είναι μια συγκυβέρνηση, τη λεγόμενη «συγκατοίκηση» με τον «Εθνικό Συναγερμό» της Λεπέν (ίσως και με το Λαϊκό Μέτωπο, αν και αυτό είναι λιγότερο πιθανό) και ακόμη μια ομαλή διαδοχή/παράδοση της Προεδρίας το 2027 στην ακροδεξιά της Λεπέν, κάτι για το οποίο φαίνεται έχει και το «να» από το μεγάλο γαλλικό κεφάλαιο. Αν και έχει ιδιαίτερη σημασία η Γαλλία, όπως και η άνοδος του Εθνικού Συναγερμού στην εξουσία, αυτές οι συγκυβερνήσεις των αστικών νεοφιλελεύθερων κομμάτων με τα ακροδεξιά και φασίζοντα κόμματα, ή και κυβερνήσεις μόνο από τέτοια κόμματα βρίσκεται σε πλήρη εξέλιξη στη «δημοκρατική» ΕΕ, πάντοτε με τις ευλογίες του μεγάλου κεφαλαίου. Άλλωστε έχει αποδειχτεί ότι οι «αντισυστημικές» παρλατίπες των ακροδεξιών γρήγορα πετιούνται στο καλάθι των αχρήστων (π.χ. Μελόνι (Ιταλία), Βίντερς (Ολλανδία), Όρμπαν (Ουγγαρία) κ.λπ) – και αυτοί ενσωματώνονται στο σημερινό καθεστώς της ΕΕ, τουλάχιστον προς το παρόν.

Ποιοι ευθύνονται

3) Είναι τεράστια η ευθύνη των δυνάμεων που ανταγωνίζονται σήμερα στη Γαλλία για την κατάσταση του γαλλικού προλεταριάτου. Δεν έχει καμιά πραγματική αξία η κατηγορία που απευθύνει ο ένας ενάντια στον άλλον, ότι η νίκη του αντιπάλου τους

οδηγεί στην καταστροφή. Ο νεοφιλελευθερισμός, ιδιαίτερα του Μακρόν, έχει οδηγήσει σε μια φτωχοποίηση, σ' ένα εκφυλισμό των κοινωνικών και ανθρώπινων αξιών χωρίς προηγούμενο. Οι εργαζόμενοι, τα φτωχά λαϊκά στρώματα και η νεολαία ζουν καθημερινά μια καταστροφή του βιοτικού τους επιπέδου και της ίδιας τους της ζωής:

– Αφού δεν μπορούν πλέον να γεμίσουν το καλάθι στο σούπερ μάρκετ, αφού δεν έχουν θέρμανση ή θερμαίνονται με πρόχειρα μέσα, αφού ο μισθός μόλις και μετά βίας καλύπτει τις πρώτες 18-20 μέρες του μήνα και δεν χρησιμοποιούν πλέον το παλιό τους αυτοκίνητο επειδή το ρεζερβουάρ είναι άδειο.

– Αφού οι συνταξιούχοι αναγκάζονται/υποχρεώνονται να ζήσουν με μια πενιχρή σύνταξη των 1.000 ευρώ μετά από δουλειά μιας ολόκληρης ζωής.

– Αφού οι λαϊκές και εργατικές γειτονιές έχουν μετατραπεί σε γκέτο φτωχών που δεν μπορούν να υπολογίζουν σε τίποτα, ούτε στα εγκαταλελειμμένα δημόσια σχολεία και νοσοκομεία.

– Αφού μετά τον εξοστρακισμό της από το σχολείο η νεολαία εμπλέκεται με το «εμπόριο»/trafficking κάθε είδους.

– Αφού ο Μακρόν με τα πολεμοχαρή σχέδιά του σε Ουκρανία και Παλαιστίνη ρίχνει λάδι στις δυο μεγάλες πολεμικές συγκρούσεις της εποχής μας.

4) Είναι ανάγκη για να μπει ένα τέλος στην καταστροφή, ακόμη και θέμα ζωής ή θανάτου να ανατραπεί ο Μακρόν. Είναι ανάγκη να αλλάξουν ριζικά τα πολιτικά πράγματα στη Γαλλία. Αλλά αυτή η αλλαγή δεν πρόκειται να έρθει από τους λίγο ως πολύ νεοφιλελεύθερους κεντροαριστερους του Νέου Λαϊκού Μετώπου (ΝΛΜ). Αυτοί οι πολιτικοί και τα κόμματα που «ενώθηκαν» – μόλις χθες σκοτώνονταν μεταξύ τους – για να «πολεμήσουν» τον Μακρόν και την Λεπέν και να εκπροσωπήσουν, υποτίθεται, τα συμφέροντα των εργαζόμενων, είναι βέβαιο ότι αν γίνουν στην κυβέρνηση θα πετάξουν τις υποσχέσεις τους στο καλάθι των αχρήστων και θα υπηρετήσουν τα αντεργατικά σχέδια του μεγάλου κεφαλαίου και του ιμπεριαλισμού. Κάθε φορά που οι εργαζόμενοι, τα φτωχά λαϊκά στρώματα και η νεολαία εναποθέτουν/αναθέτουν τις ελπίδες του σ' αυτά τα κεντροαριστερά κόμματα ή Λαϊκά Μέτωπα, εξαπατώνται, προδίδονται και παραδίδονται άοπλοι στην λιτότητα, την ανεργία, την ακρίβεια... στις ιδιωτικοποιήσεις, στα μνημόνια, στα συμφέροντα των εχθρών τους. Αυτό έκαναν τα προηγούμενα χρόνια στη Γαλλία ο Μιτεράν, ο Ζοσπέν, ο Ολάντ (των Σοσιαλιστών) και πάνω από όλους αυτούς και πολύ πιο χειρότερα και καταστροφικά στην Ελλάδα ο ΣΥΡΙΖΑ και ο Τσίπρας. Το πρόγραμμα που παρουσίασε το ΝΛΜ χαρακτηρίζεται μόνο –πέρα από κάποιες αόριστες και δειλές υποσχέσεις υπέρ των εργαζομένων– από την πλήρη συμφωνία με την πολιτική του Μακρόν στην Ουκρανία και την Παλαιστίνη (η Χαμάς χαρακτηρίζεται τρομοκρατική οργάνωση!).

5) Όλα αυτά και όλοι αυτοί έστρωσαν το δρόμο στην Λεπέν και τον Εθνικό Συναγερμό. Σε γενικές γραμμές, αυτός θα είναι ο δρόμος που θα ακολουθήσει ο ακροδεξιός υποψήφιος Ζ. Μπαρντελά, αν γίνει πρωθυπουργός: επίθεση στις κατακτήσεις και τα δικαιώματα των εργαζομένων σε

όποιο βαθμό χρειαστεί για την υπεράσπιση του γαλλικού κεφαλαίου και του ιμπεριαλισμού. Πριν ακόμη πάρει την εξουσία ο υποψήφιος της Άκρας Δεξιάς έσπευσε να δώσει διαβεβαιώσεις στους καπιταλιστές. «Ξέχασε» να αναφέρει για επιστροφή των ορίων συνταξιοδότησης στα 60 χρόνια (από 64 που τα είχε ανεβάσει ο Μακρόν), όπως είχε υποσχεθεί η Λεπέν το 2022. Δεν ξέχασε, όμως, να μιλήσει για μέτρα ενάντια στους μετανάστες, γι' αυτούς τους εργαζόμενους που σηκώνονται από τα χαράματα για να εργαστούν στις χειρότερες και πιο κακοπληρωμένες δουλειές. Με ρατσιστικές απόψεις προσπαθεί να διαірσει τους εργαζόμενους, να στρέψει τον ένα ενάντια στον άλλον και με αυτό τον τρόπο να εξασφαλίσει την κυριαρχία του μεγάλου κεφαλαίου.

Τι πρέπει να γίνει

6) Οι γάλλοι εργαζόμενοι, τα φτωχά λαϊκά στρώματα και η νεολαία πρέπει να στηριχθούν στις δικές τους δυνάμεις και να προετοιμάσουν τον αγώνα τους ενάντια σ' όλους αυτούς του πολιτικούς και τα κόμματα: Μακρόν, Εθνικός Συναγερμός, Νέο Λαϊκό Μέτωπο. Ο δρόμος της Λεπέν και του Εθνικού Συναγερμού δεν εμποδίζεται από το να αναθέσουν τις ελπίδες τους και να δώσουν βάση στις υποσχέσεις του Νέου Λαϊκού Μετώπου και πολύ περισσότερο του Μακρόν –τώρα υπόσχεται και αυξήσεις μισθών!–, που είναι έτοιμος να σύρει την Γαλλία αλλά και ολόκληρη την Ευρώπη σ' ένα καταστροφικό πόλεμο με τη Ρωσία. Ο δρόμος της Λεπέν προς την εξουσία θα εμποδιστεί μονάχα από τους αγώνες των εργατών και της νεολαίας και από τις πολιτικές δυνάμεις που είναι ταγμένες υπέρ των συμφερόντων τους. Η ΟΚΔΕ στις εκλογές της 30ης Ιουνίου υποστηρίζει την οργάνωση Lutte Ouvriere (Εργατική Πάλη) και προτείνει να ψηφιστεί.

7) Στον δεύτερο γύρο των βουλευτικών εκλογών (7 Ιουλίου), εκτός άλλων δεδομένων, από ό,τι φαίνεται καμιά δύναμη υπέρ των εργατικών συμφερόντων δεν πρόκειται να είναι παρούσα και επομένως αποκλείεται να υποστηριχτεί από την ΟΚΔΕ. Εκείνο που πιστεύουμε ότι είναι το καλύτερο για το γαλλικό αλλά και για το ευρωπαϊκό προλεταριάτο, είναι να μην ταχθεί με το μέρος καμιάς πολιτικής δύναμης όχι μόνο με τον Εθνικό Συναγερμό, πράγμα που είναι αυτονόητο, αλλά ούτε με το Νέο Λαϊκό Μέτωπο, και τον Μακρόν. Κύριο και αναγκαίο καθήκον είναι η προετοιμασία των αγώνων των εργαζομένων για τις αποφασιστικές μάχες της επόμενης περιόδου –μέσα στις οποίες περιλαμβάνεται και οι εκλογές για την Προεδρία το 2027–, ώστε να ηττηθεί το σύμβολο και ηγέτιδα δύναμη της ακροδεξιάς στην Ευρώπη, αλλά και όλοι εκείνοι που την έθρεψαν και τη γιγάντωσαν τα προηγούμενα 40 χρόνια και πούλησαν τις κατακτήσεις και τα δικαιώματα των εργαζομένων στο μεγάλο κεφάλαιο και τον ιμπεριαλισμό. Για να μπει ένα τέλος σ' αυτό τον διαρκή κατήφορο προς την άβυσσο, για να αλλάξουν ριζικά τα πολιτικά πράγματα στη Γαλλία και την Ευρώπη. Για να προχωρήσει η πάλη για τη διάλυση της ΕΕ, αυτής της σφηκοφωλιάς αντιδραστικών δυνάμεων. Για μια Ευρώπη των Εργαζομένων, δημοκρατική, ριζοσπαστική, Σοσιαλιστική.

προς την Αριστερά ουδετερότητα. Ο ίδιος δήλωσε ότι εξακολουθεί να υπάρχει ο εξ αριστερών και εκ δεξιών κίνδυνος αλλά ο πρωθυπουργός του κάλεσε τους υποψηφίους του κόμματος που ήρθαν τρίτοι να αποσυρθούν για να υποστηριχθεί ο υποψήφιος της Αριστεράς. Στην πράξη η πλειοψηφία (περίπου τα 2/3) αυτών των υποψηφίων του Μακρόν αποσύρθηκαν.

Ο δεύτερος γύρος: Πού βαδίζει η Γαλλία

Με την τακτική που ακολούθησε το Μέτωπο και ο Μακρόν στον δεύτερο γύρο, το Νέο Λαϊκό Μέτωπο κατόρθωσε να εκλέξει τελικά 180 έδρες στις 577 και να έρθει πρώτο, ο Μπαρντελά της Εθνικής Συσπείρωσης πήρε 142, ο Μακρόν 159, οι παραδοσιακοί δεξιοί 39, διάφοροι δεξιοί 27 και διάφοροι κεντρώοι 6.

Την επομένη των εκλογών όπου γράφεται αυτό το άρθρο, ο Μελανσόν κάλεσε αμέσως τον Μακρόν να αναθέσει στο Μέτωπο τον σχηματισμό κυβέρνησης για να «εφαρμόσει όλο το πρόγραμμά του». Οι Σοσιαλιστές και οι Οικολόγοι δεν βιάστηκαν να κάνουν κάτι αντίστοιχο. Ο Μπαρντελά κατάδικασε την ανίερη συμμαχία Μακρονιστών και Μετώπου και υποσχέθηκε στους ψηφοφόρους του σίγουρη νίκη στην επόμενη εκλογική αναμέτρηση. Ο Μακρόν δήλωσε ότι θα το σκεφτεί σε ποιον θα αναθέσει τον σχηματισμό της κυβέρνησης. Κατά πάσα πιθανότητα θα σχηματιστεί κυβέρνηση Μακρονιστών και Μετώπου, και σε αυτήν την περίπτωση θα γίνει συμβιβασμός στο κυβερνητικό πρόγραμμα. Υπάρχει βέβαια και μια μικρή πιθανότητα αλλά όχι ανύπαρκτη ο Μακρόν τώρα ή λίγο πιο μετά να διασπάσει το Μέτωπο παίρνοντας μαζί του τους Σοσιαλιστές, τους Οικολόγους και έτσι με τους Δεξιούς να σχηματίσει πλειοψηφία στη Βουλή.

Όπως και να 'χει η κατάσταση δεν είναι απλώς κρίσιμη αλλά ιστορικής σημασίας, όχι μόνο για το γαλλικό αλλά και για το ευρωπαϊκό προλεταριάτο. Πέρα από φλυαρίες «ανακούφισης για ανάσχεση της ακροδεξιάς» πρέπει να πούμε ότι αν σχηματιστεί κυβέρνηση Μετώπου και Μακρόν θα δοθεί το οριστικό χτύπημα στην εργατική τάξη και η επέλαση της ακροδεξιάς, και όχι μόνο εκλογική, θα είναι αμετάκλητη. Σαν ΟΚΔΕ στηρίζαμε την επαναστατική κομμουνιστική Εργατική Πάλη που κατόρθωσε να τριπλασιάσει τις ψήφους της στις 320.000 περίπου. Και συμφωνούμε απόλυτα μαζί της: στην επόμενη τριετία, ή η εργατική τάξη θα αγωνιστεί για την ανατροπή του καπιταλισμού συσπειρωμένη γύρω από ένα επαναστατικό κόμμα ή θα ηττηθεί βαριά.

■ Ηρακλής Χριστοφορίδης

Εκλογές στην Βρετανία

Νίκη των «Εργατικών»... όχι των εργαζομένων

Στις εκλογές της 4ης Ιουλίου στην Βρετανία, όπως ήταν αναμενόμενο, επικράτησαν οι Εργατικοί με υποψήφιο τον Κιρ Στάρμερ έναντι του κυβερνώντος κόμματος των Συντηρητικών του δισεκατομμυριούχου πρωθυπουργού Ρίσι Σούνακ. Η νίκη των Εργατικών ύστερα από 14 χρόνια στην εξουσία των Συντηρητικών θεωρείται «ιστορική», κάτι που οδήγησε τον Ρίσι Σούνακ στην παραίτηση από την ηγεσία του κόμματος.

Πιο συγκεκριμένα οι Εργατικοί κερδίζουν το 33,8% των ψήφων και 411 από τις 650 έδρες στη Βουλή των Κοινοτήτων ενώ οι Συντηρητικοί με 23,7% εκλέγουν μόλις 121 βουλευτές χάνοντας 251 έδρες!

Πέρα από τα δύο μεγάλα κόμματα, έδρες κερδίζουν άλλα 12 κόμματα και πολιτικοί σχηματισμοί με τις περισσότερες έδρες ανάμεσά τους να έχουν οι κεντρώοι «Φιλελεύθεροι Δημοκράτες» (71 έδρες από 7 στις προηγούμενες εκλογές). Το Εθνικό Κόμμα Σκωτίας, το οποίο είχε σαν κύρια προεκλογική υπόσχεση την επαναδιαπραγματευση για διεξαγωγή δεύτερου δημοψηφίσματος ανεξαρτησίας της Σκωτίας (το 2014 το δημοψήφισμα είχε ηττηθεί) εάν κέρδιζε την πλειοψηφία των 57 εδρών της Σκωτίας, οδηγήθηκε σε συντριπτική ήττα χάνοντας 39 έδρες και κερδίζοντας μόλις 9.

Στην Βόρεια Ιρλανδία, αντίθετα, η πορεία των πραγμάτων φαίνεται να είναι διαφορετική με το συντηρητικό «ενωτικό» DUP (Δημοκρατικό Ενωτικό Κόμμα) να βρίσκεται σε τροχιά ελεύθερης πτώσης (κέρδισε 5 έδρες από τις 8 που είχε) σε αντίθεση με το Σιν Φέιν

(ιδρύθηκε το 1905, αποτέλεσε ιστορικά την πολιτική πτέρυγα του Ιρλανδικού Δημοκρατικού Στρατού [IRA], υπέρ της ένωσης της Βόρειας Ιρλανδίας με τη Δημοκρατία της Ιρλανδίας) το οποίο διατήρησε μεν τις 7 έδρες αλλά ανέβηκε σε ψήφους και σε συνδυασμό με την συντριβή του DUP αναδεικνύεται με διαφορά σε πρώτη δύναμη.

Βέβαια θυμίζουμε ότι το Σιν Φέιν δεν έχει αποδεχτεί ποτέ να συμμετάσχει στην Βουλή των Κοινοτήτων από την οποία και απέχει. Ανάμεσα στα άλλα κόμματα το κόμμα του Νάιτζελ Φάρατζ «Reform UK» μπόρεσε να μπει στην Βουλή κερδίζοντας 5 έδρες, οι «Πράσινοι» 4 έδρες, το «Plaid Cymru» κόμμα υπέρ της Ανεξαρτησίας της Ουαλίας 4 έδρες. Ομοίως εκλέγονται 6 ανεξάρτητοι βουλευτές, ανάμεσα τους και ο Τζέρεμι Κόρμπιν, πρώην επικεφαλής του Εργατικού Κόμματος ο οποίος κέρδισε έδρα έναντι υποψηφίου των Εργατικών.

Το εκλογικό αποτέλεσμα είναι ένα τρομερό χαστούκι στο κόμμα των Συντηρητικών που κυβέρνησαν βουτηγμένοι στα σκάνδαλα, την διαφθορά και την αλαζονία εφαρμόζοντας τις πιο ακραίες νεοφιλελεύθερες και φιλοπόλεμες πολιτικές με καταστροφικά αποτελέσματα για το βιοτικό επίπεδο των εργαζομένων και των φτωχών λαϊκών στρωμάτων. Έτσι οι Συντηρητικοί χάνουν τις έδρες δεκάδων υπουργών και πρωτοκλασάτων στελεχών και κυρίως όλων των πρωθυπουργών τους από το 2010 (εκτός του Σούνακ), ανάμεσά τους την έδρα του Ντέιβιντ Κάμερον, της Τερέζα Μέι, του Μπόρις Τζόνσον κ.ά.

Η Βρετανία γνωρίζει ήδη τις συνέπειες

των αντι-ρωσικών κυρώσεων και τους περιορισμούς στην αγορά ενέργειας από τη Ρωσία οι οποίοι έχουν προκαλέσει ένα μπουμεραγκ στην οικονομία της. Από τα τέλη του 2023 η οικονομία βρίσκεται σε τροχιά ύφεσης με την βιομηχανική της παραγωγή να μειώνεται συνεχώς (1% το 2024) και τον κλάδο των κατασκευών που πάνω του έχει στηριχτεί μεγάλο μέρος της διατήρησης του ΑΕΠ να συρρικνώνεται (2,2% πρώτο τρίμηνο του 2024).

Στοιχεία που δημοσιεύτηκαν για την περίοδο 2021-2022 δείχνουν πως από τα 14,4 εκατομμύρια ανθρώπους που ζούσαν στη φτώχεια στο Ηνωμένο Βασίλειο 8,1 εκατομμύρια ήταν ενήλικες σε ηλικία εργασίας, 4,2 εκατομμύρια παιδιά και 2,1 εκατομμύρια στυαζιούχοι. 1 στους 5 ανθρώπους δεν μπορούσε να αγοράσει φαγητό ή να πληρώσει τους λογαριασμούς ενέργειας ενώ 4 στους 10, ζούσαν σε κατάσταση «πολύ βαθιάς» φτώχειας. Το 87% των φτωχών οικογενειών που λαμβάνουν κρατική στήριξη δεν μπορεί να αγοράσει τουλάχιστον ένα βασικό προϊόν και το 76% αντιμετωπίζει πείνα. Το 40% των οικογενειών χαμηλού εισοδήματος δεν μπορεί να πληρώσει λογαριασμούς και χρέη, ενώ 3,7 εκατομμύρια οικογένειες έχουν αποταμιεύσεις μικρότερες από 200 λίρες (230 ευρώ). Οι πρώτες μαζικές και οργανωμένες αντιδράσεις σε αυτή την κοινωνική καταστροφή εκδηλώθηκαν το 2022 με ένα μεγάλο απεργιακό κύμα (το σημαντικότερο από την δεκαετία του 1980) στο οποίο σημαντικοί κλάδοι εργαζομένων (υγεία, μεταφορές, εκπαίδευση) πάλεψαν για αυξήσεις σε μισθούς και σταμάτημα των περικοπών. Σε μεγάλο βαθμό, εν

απουσία άλλης εναλλακτικής για τους εργαζόμενους, η νίκη των Εργατικών εκφράζει με έναν στρεβλό τρόπο αυτό το κύμα αγώνων που προηγήθηκε.

Όμως πόσο ικανοί είναι οι Εργατικοί να εφαρμόσουν μια διαφορετική πολιτική; Με επικεφαλής τον «Sir» Κιρ Στάρμερ (πρώτο ηγέτη των Εργατικών με τίτλο ευγενείας) έναν κυνικό αριβίστα του βρετανικού κατεστημένου πρώην αρχηγό της Εισαγγελικής Υπηρεσίας του Στέμματος, ο δρόμος που έχουν να διανύσουν οι Εργατικοί σε μια γερασμένη και σε κρίση ιμπεριαλιστική Βρετανία φαίνεται να είναι ήδη προδιαγεγραμμένος.

Με δεδομένο πως το προεκλογικό τους πρόγραμμα δεν υπόσχεται παρά αόριστα «καλύτερες μέρες» για τους φτωχούς χωρίς να αγγίζει ούτε στο ελάχιστο τα συμφέροντα του μεγάλου κεφαλαίου διατηρεί παράλληλα όλες τις βασικές στρατηγικές επιλογές των Συντηρητικών (δέσιμο στο άρμα των ΗΠΑ, πόλεμος στην Ουκρανία κ.λπ.) με μόνη φραστική διαφοροποίηση την «πρόθεση» αναγνώρισης παλαιστινιακού κράτους.

Σε κάθε περίπτωση, η επόμενη κυβέρνηση με τα νέα «αστέρια» της βρετανικής πολιτικής θα βρεθεί σε αδιέξοδο από το υψηλό χρέος, τα υψηλά επιτόκια και την ύφεση και γρήγορα θα προβεί στις προσφιλείς για τους νεοφιλελεύθερους «επώδυνες» περικοπές στις δημόσιες υπηρεσίες που καταρρέουν και σε αυξήσεις φόρων που βρίσκονται ήδη σε υψηλό 80 ετών.

■ Π.Μ

Στον πιο αδύναμο κρίκο των δυτικών ιμπεριαλιστών μετατρέπεται η ΕΕ, βρισκόμενη στην χειρότερη θέση της ιστορίας της σε όλα τα επίπεδα. Πολιτικά, τα κυρίαρχα αστικά κόμματα αποσυντίθενται στις περισσότερες χώρες, ιδιαίτερα μετά το αποτέλεσμα των ευρωεκλογών. Γεωστρατηγικά, συνθλίβεται από τις συγκρούσεις ΗΠΑ με Κίνα-Ρωσία, χωρίς να ξεστρατίζει από την συστράτευσή της με τον αμερικάνικο ιμπεριαλισμό, οδηγώντας την μαθηματικά στην ήττα. Οικονομικά, η ανάπτυξη των χωρών της ΕΕ βρίσκεται στο όριο μιας απόλυτης στασιμότητας, με την άλλοτε «ατμομηχανή» της, την γερμανική οικονομία, να βρίσκεται σε κόπωση/αποδυνάμωση, ιδιαίτερα στο πεδίο της βιομηχανίας. Μέσα σε αυτά ξεπροβάλλει μια νέα κρίση χρέους, που, ακόμη κι από μόνη της σαν γεγονός, θα μπορούσε να είναι θρυσάκι για την χρεωκοπία της ευρωπαϊκής οικονομίας.

Μετά την επαναφορά του - ελάχιστα διαφοροποιημένου - Συμφώνου Σταθερότητας (είχε παγώσει για πάνω από 3 χρόνια λόγω κορωνοϊού και πολέμου στην Ουκρανία) η Κομισιόν προχώρησε στα μέσα Ιούνη σε έκθεση στο πλαίσιο του άρθρο

ΕΕ: Προς μια νέα κρίση χρέους;

126 της ΕΕ, δηλαδή στην λεγόμενη «διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος» για χώρες που ξεπέρασαν ή θα ξεπεράσουν άμεσα το 3% του ΑΕΠ έλλειμμα στον προϋπολογισμό τους. Αυτές οι χώρες είναι οι: Βέλγιο (έλλειμμα -4,4% του ΑΕΠ το 2023), Τσεχία (-3,7% το ίδιο διάστημα), Εσθονία (-3,4%), Ουγγαρία (-6,7%), Μάλτα (-4,9%), Πολωνία (-5,1%), Σλοβακία (-4,9%), Σλοβενία, Φινλανδία (αναμένεται φέτος να φτάσουν στο -3,6% και -3,5% αντίστοιχα) αλλά κι οι τρεις μεγαλύτερες οικονομίες μετά την Γερμανία, Γαλλία (-5,5%), Ιταλία (-7,4%) και Ισπανία (-3,6%). Αν προστεθεί κι η αναφορά που γίνεται στο «υπερβολικό δημόσιο χρέος» (στην ΕΕ ορίζεται έτσι όταν ξεπερνάει το 60% του ΑΕΠ) υπάρχουν κι άλλες χώρες, όπως η Ελλάδα (που είναι μακράν πρώτη σε αυτή την κατηγορία), η Πορτογαλία, η Κύπρος ακόμα και η Γερμανία.

Το «νέο» Σύμφωνο Σταθερότητας που προέκυψε τον περασμένο Απρίλη ήταν αντικείμενο συμβιβασμού μεταξύ χωρών που υποστήριζαν την άκαμπτη επαναφορά των νεοφιλελεύθερων επιταγών του Συμφώνου (με προεξέχοντες την Γερμανία) και χώρες που ήθελαν την μερική τροποποίησή του (Γαλλία, Ιταλία κ.ά.). Εντέλει, δόθηκε μονάχα μια επιμήκυνση του χρόνου μείωσης του ελλείμματος (μείωση τουλάχιστον 0,5% του ΑΕΠ ετησίως) και οικονομικές κυρώσεις που θα φτάνουν στο 0,1% του ΑΕΠ κάθε χρόνο για χώρες που δεν «συμμορφώνονται προς τις υποδείξεις» της Κομισιόν, επιβάλλοντας μνημόνια. Όλοι οι υπόλοιποι δημοσιονομικοί κανόνες παρέμειναν ίδιοι (κυρίως για το

ύψος του ελλείμματος και του δημοσίου χρέους). Ανεξάρτητα αν η ΕΕ μπορεί να επιβάλει τους κανόνες της σε χώρες όπως η Γαλλία κι η Ιταλία, οι Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) - Κομισιόν απαιτούν περικοπές δαπανών ύψους 720 δισ. ευρώ στην Ευρωζώνη ή επιπλέον έσοδα από την φορολογία, πράγμα που σημαίνει μείωση των κοινωνικών δαπανών και αύξηση των φόρων για τα εργατικά και λαϊκά εισοδήματα, χωρίς φυσικά να υπάρχει συζήτηση για την φορολόγηση των καπιταλιστών.

Πέραν την προσπάθεια ελέγχου μιας επερχόμενης κρίσης από τα «γεράκια» της Κομισιόν και της ΕΚΤ, απαιτώντας ακόμα πιο σκληρά νεοφιλελεύθερα μέτρα, οι θεσμοί της ΕΕ θέλουν να τρομοκρατήσουν τους εργαζόμενους και τα λαϊκά στρώματα για το τι επέρχεται, αλλά και να προειδοποιήσουν τις νυν και μελλοντικές ακροδεξιές κυβερνήσεις (όπως αυτή στην Γαλλία) να μην σκέφτονται κάτι διαφορετικό πέρα από την ενσωμάτωσή τους στο επίσημο αστικό πολιτικό σκηνικό. Είναι εξαιρετικά αμφίβολο αν θα μπορέσει η Κομισιόν να υποτάξει οικονομίες σαν της Γαλλίας και της Ιταλίας, που είναι «πολύ μεγάλες να αποτύχουν». Όσο για τους ακροδεξιούς, είναι έτοιμοι να επιβάλουν σκληρά χτυπήματα στις εργατικές τάξεις των χωρών τους, αλλά θα επιδίωκαν μια «διαφοροποίηση» από τις δημοσιονομικές ντιρεκτίβες, πράγμα που θα συνέφερε την «δική τους» εθνική αστική τάξη.

Μέσα σε αυτή την μεταβατική περίοδο, όπου συντελούνται ποσοτικές και ποιοτικές

αλλαγές, η παγκόσμια οικονομία έρχεται σε μια νέα κρίση. 16 χρόνια από την κρίση του 2008, μπορεί να άλλαξαν πολλά στην παγκόσμια οικονομία, όμως οι ευρωπαίοι ιμπεριαλιστές παραμένουν προσκολλημένοι στα άλτα προβλήματά τους: η αποβιομηχάνιση, τα υψηλά χρέη (ιδιωτικά και δημόσια), η αλλαγή των συσχετισμών μεταξύ όλων των δυτικών ιμπεριαλιστών και των BRICS, η εξαφάνιση των αστικών κομμάτων (πρώτα των παλιών δεξιών και σοσιαλδημοκρατικών και τώρα του νεόκοπου «ακραίου κέντρου»), φέρνει στο προσκήνιο μια κρίση που θα είναι πολύ χειρότερη από την πανευρωπαϊκή κρίση του 2010-12. Αυτή την φορά η κρίση αφορά τον πυρήνα της ΕΕ και Ευρωζώνης, τις πιο κεντρικές οικονομίες, κι έτσι οι ευρωπαίοι ιμπεριαλιστές δεν θα καταφέρουν να την εξάγουν στην περιφέρειά της. Μια συμφωνία για την από κοινού διαχείριση της επερχόμενης κρίσης θα είναι αυτή την φορά πολύ δύσκολο να επιτευχθεί, καθώς η συνοχή της ΕΕ έχει αδυνατίσει πάρα πολύ τα τελευταία 15 χρόνια. Επομένως, το δίλημμα που τίθεται στις ευρωπαϊκές αστικές ελίτ είναι: ή συντήρηση της ενιαίας αγοράς σαν εργαλείο στα σχέδιά τους ή περιχαράκωση στα εθνικά τους σύνορα και πίσω ολοταχώς στην πολιτική του Μεσοπολέμου. Κάθε επιλογή έχει αγεφύρωτες αντιφάσεις για το μεγάλο κεφάλαιο, γι' αυτό όλο το ευρωπαϊκό οικοδόμημα έρχεται σε παράλυση. Οι εξελίξεις μπορούν να αποκτήσουν διαφορετική τροπή αν η ταξική επίθεση που εξαπολυθεί πανευρωπαϊκά απαντηθεί με μεγάλους και σκληρούς αγώνες από τα εργατικά κινήματα των χωρών της Ευρώπης, δίνοντας έδαφος για την αναγκαία ανασυγκρότησή τους.

■ Χάρης Μάργαρης

Ουκρανία

Κλιμάκωση της σύγκρουσης NATO – Ρωσίας

Σύνοδος Ελβετίας για την Ειρήνη: προσηματική και αποτυχημένη

Στις 15-16 Ιούνη στην Ελβετία πραγματοποιήθηκε η επονομαζόμενη «Σύνοδος για την Ειρήνη», που οργάνωσαν οι δυτικοί ιμπεριαλιστές για τον πόλεμο στην Ουκρανία. Χωρίς να καλέσουν τη Ρωσία και με την άρνηση συμμετοχής της Κίνας ήταν προδιαγραμμένο πως πρόκειται για μια σύνοδο προετοιμασίας του δυτικού μπλοκ για πόλεμο και όχι μια προσπάθεια για ειρήνη.

Όσα διαδραματίστηκαν στην τελευταία Σύνοδο του NATO (υποχρεωτικές παραδόσεις όπλων των μελών του NATO στην Ουκρανία, 40 δισ. από όλα τα μέλη το 2025 για την ενίσχυση της Ουκρανίας, αποστολή όπλων μεγάλου βληνεκούς, αεροπλάνων, χειριστών και εκπαιδευτών, ενεργοποίηση της ομάδας πυρηνικού σχεδιασμού του NATO κ.ά.) και στη Σύνοδο των G7 (πίεση ΗΠΑ για νέο δάνειο 50 δισ. στην Ουκρανία και χρήση των παγωμένων ρωσικών αποθεματικών ύψους 263 δισ. στις χώρες των G7, κυρώσεις σε εταιρείες - προμηθευτές της Ρωσίας και σε πλοία που μεταφέρουν ρωσική «ενέργεια», διμερής συμφωνία ασφάλειας ΗΠΑ - Ουκρανίας που ο Μπάιντεν την χαρακτήρισε ισάξια με την συμφωνία/συμμαχία ΗΠΑ-Ισραήλ κ.ά.), έκαναν ξεκάθαρο πως οι ΗΠΑ και οι δυτικοί σύμμαχοί τους στην ΕΕ και το NATO προετοιμάζονται για κλιμάκωση του πολέμου και θέλουν να διευρύνουν την επιρροή τους σε όλα τα σημεία του πλανήτη.

Ο ρωσικός ιμπεριαλισμός που απαξίωσε εξαρχής την Σύνοδο, ανακοίνωσε την Παρασκευή 14 Ιούνη δια στόματος Πούτιν τους όρους που θεωρεί απαραίτητους για την επίτευξη ειρήνης, ώστε να είναι γνωστοί στους συμμετέχοντες της Συνόδου. Αυτοί είναι: Αναγνώριση της Κριμαίας ως ρωσικό έδαφος. Πλήρης αποχώρηση των Ουκρανών από τις περιφέρειες Ντονέτσκ, Λουγκάνσκ, Ζαπορίζια, Χερσώνα. Μη ένταξη της Ουκρανίας στο NATO. Συμφωνία τερματισμού και όχι «παγώματος» του πολέμου. Διαπραγμάτευση με το ουκρανικό κοινοβούλιο και όχι τον Ζελένσκι, που η θητεία του ως προέδρου έληξε τον Μάιο του 2024 και τον θεωρούν (σσ. πρόε-

δρο) χωρίς νομιμοποίηση. Η ανακοίνωση των όρων συνοδεύτηκε από την προειδοποίηση πως, αν απορριφθούν, οι επόμενοι όροι της Ρωσίας θα είναι σκληρότεροι. Οι Δυτικοί, μέσω του γερμανού καγκελάρου Σόλτς απαξίωσαν τη ρωσική ανακοίνωση ως ανέφικτη για συζήτηση. Σίγουρα όμως αυτή, επηρέασε άλλες χώρες που συμμετείχαν στην Σύνοδο μιας και προφανώς αντιστοιχεί στην κατάσταση που έχει διαμορφωθεί στο πεδίο της μάχης.

Η Σύνοδος

Στη Σύνοδο της Ελβετίας συμμετείχαν 92 κράτη. Από αυτά 80 υπέγραψαν το κοινό ανακοινωθέν, το οποίο προφανώς είναι προϊόν διαφωνιών και συμβιβασμών και δεν αντιστοιχεί στις βλέψεις των ΗΠΑ. Δεν υπέγραψαν πολύ σημαντικές χώρες, Ινδία, Νότια Αφρική, Σαουδική Αραβία, Μεξικό, Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, Ινδονησία, Ταϊλάνδη κ.ά., ενώ η Βραζιλία παρακολουθούσε ως απλός παρατηρητής (Η Βραζιλία έχει καταρτίσει μαζί με την Κίνα ένα δικό τους ειρηνευτικό σχέδιο 6 σημείων, το οποίο θα το καταθέσουν για συζήτηση στη σύνοδο των G20 το φθινόπωρο).

Στη Σύνοδο εκφράστηκαν επιφυλάξεις από την Αυστρία, η οποία ζητά πιο προσεκτικές διατυπώσεις ώστε να μπορεί να συμμετέχει και η Ρωσία στις συζητήσεις. Την Γαλλία που ζητά διευκρίνηση των χωρών που συμμετέχουν στις Συνόδους. Την Σαουδική Αραβία, που δήλωσε πως δεν μπορεί να γίνεται συζήτηση χωρίς την Ρωσία και πως θα απαιτηθεί ένας δύσκολος συμβιβασμός. Ενώ είναι γνωστές οι διαφωνίες εντός ΕΕ από Ουγγαρία και Βουλγαρία, που θέλουν άμεση ειρηνευτική διαδικασία με συμμετοχή της Ρωσίας.

Το τελικό ανακοινωθέν έχει τα εξής βασικά στοιχεία: Η Ρωσία είναι αυτή που ξεκίνησε τον πόλεμο. Διασφάλιση της εδαφικής ακεραιότητας της Ουκρανίας. Επιστροφή του πυρηνικού σταθμού της Ζαπορίζια στον έλεγχο της Ουκρανίας. Διασφάλιση της μεταφοράς ουκρανικών αγροτικών προϊόντων και της ασφαλούς ναυσιπλοΐας σε Μαύρη Θάλασσα και Θάλασσα Αζόφ. Επισημαίνει την ανάγκη συμμετοχής της Ρω-

σίας στις διαπραγματεύσεις, αλλά χωρίς να καθορίζει χρόνο για αυτό.

Τελικά το κείμενο είναι μια παραδοχή της μειονεκτικής θέσης που έχουν βρεθεί το καθεστώς Ζελένσκι και οι δυτικοί ιμπεριαλιστές και απλά προσπαθούν να περισώσουν ό,τι μπορούν από την τελική τους υποχώρηση, για να μην φανεί το μέγεθος της αποτυχίας τους.

Για να βελτιώσουν τη θέση τους στη διαπραγμάτευση, όμως, κλιμακώνουν τον πόλεμο. Δίνοντας άδεια και όπλα για χτυπήματα στο εσωτερικό της Ρωσίας, αποστέλλοντας NATOϊκές δυνάμεις, έστω και μικρές, προκαλώντας το άνοιγμα σύγκρουσης στα σύνορα Ουκρανίας - Λευκορωσίας, ώστε να διευρύνουν το μέτωπο για τον ρωσικό ιμπεριαλισμό. Αυτή η κλιμάκωση έχει καταλήξει ήδη στην επανασχεδιοποίηση των πυρηνικών δογμάτων δυτικών και ανατολικών ιμπεριαλιστών και την παραγωγή/διάδοση πυρηνικών όπλων σε πολλά σημεία του πλανήτη (το 2023 ξοδεύτηκαν 91 δισ. για πυρηνικά όπλα. Από αυτά το 90% από ΗΠΑ, Ρωσία. Πυρηνικά όπλα έχουν Ρωσία, ΗΠΑ, Γαλλία, Ινδία, Κίνα, Ισραήλ, Βρετανία, Πακιστάν, Β. Κορέα).

Οι κινήσεις Ρωσίας - Κίνας

Ο ρωσικός ιμπεριαλισμός δείχνει αποφασισμένος να μην υποχωρήσει. Οι όροι που ανακοίνωσε για ειρήνευση ξεκαθαρίζουν πως ο ρωσικός ιμπεριαλισμός θα υπερασπιστεί τα συμφέροντά του με κάθε κόστος.

Σε αυτό το πλαίσιο, μετά τον εξοπλισμό - και με πυρηνικά - της Λευκορωσίας, ετοιμάζει τη διασπορά δικών του όπλων σε «φιλικές» χώρες του πλανήτη ως απάντηση στην τακτική διασποράς όπλων/βάσεων των ΗΠΑ. Ο Πούτιν επισκέφθηκε τη Β. Κορέα και υπέγραψε συμφωνία αμοιβαίας συνδρομής σε συνθήκη πολέμου, ενώ ανέλαβε τον εκσυγχρονισμό του στρατιωτικού της εξοπλισμού. Είναι σε συζητήσεις για την εγκατάσταση «μεγάλων» όπλων στη Λατινική Αμερική σε χώρες όπως η Βενεζουέλα και η Κούβα. Υπέγραψε συμφωνία διευρυμένης οικονομικής συνεργασίας με το Βιετνάμ, που λόγω της ανάπτυξης του είναι «μήλο της έριδος» στην περιοχή. Στις 8-9 Ιούλη θα επισκεφθεί τη Μόσχα ο ινδός πρωθυπουργός Μόντι.

Στις 3-4 Ιούλη συνεδρίασε ο Οργανισμός Συνεργασίας της Σαγκάης (Ρωσία, Κίνα, Ινδία, Πακιστάν, Ιράν, Καζακστάν, Ουζμπεκιστάν, Τατζικιστάν, Κιργιστάν και τώρα προστέθηκε η Λευκορωσία. Τη Σύνοδο παρακολουθούν 25 χώρες, ανάμεσά τους και η Τουρκία), το αντίπαλο δέος των G7. Στη Σύνοδο συζητή-

θηκαν ιδιαίτερα η πλήρης αποδολαριοποίηση των μεταξύ τους συναλλαγών, η εξέλιξη των εμπορικών δρόμων «του Μεταξιού», οι συμφωνίες για την ενέργεια (μεταξύ Ρωσίας - Πακιστάν και Ρωσίας - Κίνας με την κατασκευή νέου μεγάλου αγωγού μέσω Σιβηρίας). Στο ανακοινωθέν της Συνόδου αναφέρεται χαρακτηριστικά: «*Είμαστε σε εποχή τεκτονικών αλλαγών σε όλα τα επίπεδα [...] θέλουμε μια πιο δίκαιη, πολυπολική παγκόσμια τάξη*».

Αυτή τη νέα κατάσταση είναι αποφασισμένοι να προασπίσουν με κάθε μέσο οι ιμπεριαλιστές Κίνας - Ρωσίας, επιδιώκοντας να συμπεριλάβουν μεγάλες δυνάμεις όπως η Ινδία και η Τουρκία (η Τουρκία παρακολουθεί τη «Σαγκάη» και οργανώνει τη δική της Σύνοδο τουρκικών κρατών με Αζερμπαϊτζάν, Καζακστάν, Κιργιστάν, Ουζμπεκιστάν).

«Σύμμαχος» στις προσπάθειες των ανατολικών ιμπεριαλιστών είναι οι εντεινόμενες κρίσεις στο εσωτερικό των δυτικών ιμπεριαλιστών, που οφείλονται σημαντικά στην πολιτική τους στο Ουκρανικό.

Στην ΕΕ, τον πιο αδύναμο ιμπεριαλιστικό πόλο, η πολιτική κρίση μετά τις Ευρωεκλογές χτυπά «κόκκινο» στη Γαλλία, επίσης στη Γερμανία, αλλά και σε χώρες όπως η Ελλάδα, το Βέλγιο κ.ά. Η στροφή της ΕΕ σε μια «πολεμική» οικονομία και η απόλυτη πρόσδεση στο άρμα των αμερικάνων ιμπεριαλιστών, την έχουν θρυσματίσει, την ρήμαξαν οικονομικά και την απειλούν με απότομη «κάθοδο», ειδικά αν εκλεγεί ο Τράμπ.

Στις ΗΠΑ, η προεκλογική περίοδος εξελίσσεται σε τραγέλαφο για τον Μπάιντεν, όχι για τα σωματικά και εγκεφαλικά του προσόντα, αλλά για τα απύθμενα ψέματα με τα οποία στηρίζει τους δολοφόνους του Νετανιάχου, τους δωσίλογους του Ζελένσκι, ενώ απαξιώνει διαρκώς το βιοτικό επίπεδο εκατομμυρίων αμερικάνων εργαζόμενων. Σαν φυσική συνέπεια φαίνεται η επανεκλογή Τραμπ, που ήδη έχει δηλώσει έτοιμος να τερματίσει τον πόλεμο. Η σκιαγράφιση του σχεδίου του είναι: αναβολή της ένταξης της Ουκρανίας στο NATO και όχι επίσημη εκχώρηση εδαφών στη Ρωσία. Ένας δηλαδή μεσοπρόθεσμος συμβιβασμός, όχι για μόνιμη ειρήνη, αλλά ως χρόνος προετοιμασίας για την επόμενη σύγκρουση, στο Ιράν, την Ταϊβάν ή αλλού.

Ετήσια Σύνοδος NATO, 9-11/7, Ουάσινγκτον Μια ατζέντα πολέμου

Στη Σύνοδο κορυφής του NATO που θα πραγματοποιηθεί 9-11 Ιούλη στην Ουάσινγκτον πρόκειται να συναντηθούν οι 32 χώρες - μέλη του NATO (μετά την πρόσφατη ένταξη Φινλανδίας το 2023 και Σουηδίας το 2024), εκπρόσωποι της ΕΕ, η Ουκρανία, οι 4 χώρες του Ινδο-Ειρηνικού (Indo-pacific four ή IP4) και μερικές ακόμα χώρες ως ειδικοί προσκεκλημένοι (π.χ. Ισραήλ, κάποιες αραβικές χώρες, Μολδαβία, Γεωργία, Βοσνία Ερζεγοβίνη κ.ά.).

Πολύ γρήγορα μετά την ένταξη της Φινλανδίας στο NATO υπογράφηκε συμφωνία αμυντικής συνεργασίας με τις ΗΠΑ σύμφωνα με την οποία θα υπάρχει πρόσβαση σε 15 στρατιωτικές εγκαταστάσεις, ορισμένες από τις οποίες βρίσκονται κοντά στα ρωσικά σύνορα. Την ίδια στιγμή η Σουηδία, η Φινλανδία και η Νορβηγία συμφώνησαν στη δημιουργία διαδρόμου για τη μεταφορά στρατευμάτων και οπλισμού του NATO στα σύνορα με τη Ρωσία.

Το βασικό και επίσημο θέμα της συνάντησης είναι «η Ουκρανία και η διατλαντική ασφάλεια», με άλλα λόγια ο τρόπος με τον οποίο θα συνεχιστεί και θα κλιμακωθεί ενδεχόμενα ο πόλεμος. Ήδη οπτικά συστήματα και πολεμικά αεροσκάφη τα οποία έχουν την δυνατότητα να πλήξουν στόχους στο εσωτερικό της Ρωσίας έχουν παραδοθεί ή αυτό πρόκειται να συμβεί στο άμεσο μέλλον. Σε αυτό το πλαίσιο οι επιθέσεις μέσα σε ρωσικό έδαφος επιχειρούν να κλιμακώσουν ακόμα περισσότερο την σύγκρουση.

Ωστόσο το διατλαντικό μενού της συμμαχίας των ιμπεριαλιστών - δολοφόνων θα σερβίρει και άλλα πικάντικα και επικίνδυνα πιάτα. Ένα από αυτά είναι και η μεγαλύτερη συνεργασία μεταξύ NATO και των τεσσάρων συμμάχων της, Ιαπωνία, Αυστραλία, Νότια Κορέα και Νέα Ζηλανδία, οι οποίες είχαν προσκληθεί και στις δύο προηγούμενες συνόδους. Ένα NATO του Ειρηνικού δηλαδή το οποίο θα έχει τα μάτια και τα όπλα του στραμμένα στην Κίνα και την προσπάθεια περικύκλωσής της.

Η Κίνα είναι ο άλλος «στρατηγικός αντίπαλος», όπως ορίζονται η Κίνα και η Ρωσία στην «Ατζέντα του NATO 2030» το 2021 και θα πρέπει να αντιμετωπιστεί με οικονομικές κυρώσεις, στρατιωτικοποίηση της περιοχής, εξοπλισμό συμμάχων όπως η Ταϊβάν, η Νότια Κορέα και η Ιαπωνία (η τελευταία ήδη αποφάσισε να διπλασιάσει τις στρατιωτικές της δαπάνες).

Στην επικείμενη Σύνοδο ορισμένοι πιέζουν το NATO να φέρει την Ουκρανία πιο κοντά στην ένταξη, ορίζοντας μια διαδικασία ένταξης για το Κίεβο («γέφυρα για την ένταξη στο NATO»). Κάτι τέτοιο φυσικά θα κλιμακώσει πολύ περισσότερο τη σύγκρουση, καθώς το άρθρο 5 του NATO δεσμεύει τα μέλη της συμμαχίας να κηρύξουν τον πόλεμο (στην Ρωσία) για να αποκρούσουν μια επίθεση εναντίον οποιουδήποτε μέλους. Και πράγματι, τους προηγούμενους μήνες πραγματοποιήθηκε η μεγαλύτερη στρατιωτική άσκηση του NATO εδώ και δεκαετίες, η Steadfast Defender, η οποία

προσομοίωσε μια σύγκρουση με την Ρωσία. Αυτό βέβαια δεν είναι απλώς ένα παιχνίδι με την φωτιά, αλλά με τα πυρηνικά σε τελική ανάλυση.

Σύμφωνα με μια νέα έκθεση του ICAN (Διεθνής εκστρατεία για την κατάργηση των πυρηνικών όπλων), τα πυρηνικά οπλισμένα κράτη ξόδεψαν 91 δισεκατομμύρια δολάρια στα πυρηνικά τους οπλοστάσια το 2023, αύξηση 34% την τελευταία πενταετία.

Η δεύτερη έγνοια των δυτικών ιμπεριαλιστών είναι να συνεχιστεί η στρατιωτική βοήθεια που παρέχουν οι χώρες - μέλη του NATO στην Ουκρανία που πρέπει να φθάσει κατ' ελάχιστον τα 40 δισ. ευρώ τον χρόνο για όσο χρειαστεί, σύμφωνα με τον απερχόμενο γενικό γραμματέα Γενς Στόλτενμπεργκ. Αλλωστε κατά τον ίδιο «ο δρόμος προς την ειρήνη είναι περισσότερα όπλα για την Ουκρανία!» Για αυτό μάλλον το 2023 οι 31 χώρες του NATO δαπάνησαν 1,341 τρισ. δολάρια που ισοδυναμούν με το 55% των παγκόσμιων στρατιωτικών δαπανών. Γι' αυτό τα 23 από τα 32 μέλη πέτυχαν το στόχο δαπανών του 2% του ΑΕΠ, ενώ η Ελλάδα το 3,08%. Γι' αυτό οι λαοί και κυρίως οι νέοι προετοιμάζονται να γίνουν κρέας για τα κανόνια και οι κοινωνικές δαπάνες να μετατραπούν σε εξοπλισμούς. Η μεγαλύτερη ικανότητα κινητοποίησης στρατιωτικού προσωπικού και η «εκπαίδευση των κοινωνιών στον μιλιταρισμό» είναι λοιπόν ένα τρίτο κρίσιμο ζήτημα για την ιμπεριαλιστική συμμαχία.

Σαφώς ένα τέταρτο ζήτημα της Συνόδου ανεπίσημα θα είναι η κατάσταση στη Μέση Ανατολή, δηλαδή η γεωπολιτική ανασχεση του Ιράν, η ενίσχυση του ιμπεριαλιστικού τοποτηρητή στην περιοχή - Ισραήλ και η επίβλεψη της συνέχισης της γενοκτονικής σφαγής των Παλαιστινίων.

«Διεθνής τάξη που βασιζέται σε κανόνες»: Το δόγμα πολέμου των δυτικών ιμπεριαλιστών

Το στρατηγικό δόγμα της αμερικανικής «διεθνής τάξης που βασιζέται σε κανόνες» (rules based international order) είναι φυσικά οι κανόνες των δυτικών ιμπεριαλιστών και της πάση θυσία συνέχισης της πρωτοκαθεδρίας τους παρά την οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική τους παρακμή, έναντι του αναδυόμενου μπλοκ με επίκεντρο την Κίνα και την Ρωσία. Αυτή η σύγκρουση όμως δεν γίνεται με κανόνες, ακόμα περισσότερο τώρα που οι κανόνες που μέχρι σήμερα οι ΗΠΑ και οι σύμμαχοί τους επέβαλλαν σε παγκόσμιο και περιφερειακό επίπεδο έχουν αρχίσει να αλλάζουν και θα αντικατασταθούν με νέους. Η νέα ισορροπία όμως δεν θα γίνει με συμφωνίες, αλλά με μια διερκερή σύγκρουση μεταξύ των ιμπεριαλιστών και με μια επιβολή συνολικών λύσεων στο σύστημα (μεταξύ των οποίων η επιβολή ενός ακόμα δυσμενέστερου συσχετισμού ανάμεσα στις άρχουσες τάξεις και τους εργαζόμενους).

■ X. Ζάκας

στον κόσμο...

Κένυα

Σε εξεγερσιακό κλίμα βρίσκεται η χώρα από τις 16 Ιουνίου, όπου οι εργαζόμενες μάζες έχουν ξεκινήσει έναν λυσσασμένο αγώνα ενάντια στις νεοφιλελεύθερες πολιτικές της κυβέρνησης.

Από τα τέλη Μαΐου σιγόβραζε η οργή των εργαζόμενων με αφορμή το νέο οικονομικό νομοσχέδιο της κυβέρνησης για το 2024-25. Το εν λόγω νομοσχέδιο δεν είναι παρά ένα πακέτο άγριων αντιλαϊκών επιθέσεων: μαζικές αυξήσεις φόρων στο ψωμί, τα φυτικά έλαια, τις μοτοσυκλέτες, τη θεραπεία του καρκίνου(!), εισάγει τους «οικολογικούς φόρους» σε είδη όπως πάνες και σερβιέτες κ.λπ. Στην πραγματικότητα, αποτελεί ένα μνημόνιο - επιταγή του ΔΝΤ. Το τεράστιο χρέος της χώρας ανέρχεται στα 80 δισ. δολάρια (περίπου το 75% του ΑΕΠ), οφείλεται σε ξένες τράπεζες και ιδρύματα όπως η Παγκόσμια Τράπεζα και το ΔΝΤ, ενώ το έλλειμμα του προϋπολογισμού της κυβέρνησης ανέρχεται σε περίπου 200 δισ. σελίνια Κένυας. Η κυβέρνηση σπαταλά το 30% του κρατικού προϋπολογισμού στην αποπληρωμή του χρέους, ενώ συνεχίζει να δανείζεται ακόμα περισσότερα από τους δανειστές - κοράκια.

Πα τις μάζες είναι απόλυτα ξεκάθαρο ότι η κυβέρνηση, ως μαριονέτα και χωροφύλακας των ιμπεριαλιστών, θέλει να τους φορτώσει την κρίση. Με έναυσμα το νομοσχέδιο, στις 18/6, νέοι εργαζόμενοι και νεολαία ξεχύθηκαν στους δρόμους με μια πρωτόγνωρη μαχητικότητα και σάρωσαν το Ναϊρόμπι και άλλες πόλεις. Τα συνθήματά τους αντανακλούν την οργή προς την κυβέρνηση του προέδρου Γουίλιαμ Ρούτο και το ΔΝΤ. Αυτό αποκτά ακόμη μεγαλύτερη σημασία, καθώς η μέση ηλικία είναι κάτω των 20 ετών και το 65% του πληθυσμού είναι κάτω των 35 ετών. Μιλάμε, ουσιαστικά, για μια εξέγερση της νεολαίας.

Εξαρχής, η κυβέρνηση εξαπέλυσε άγρια καταστολή, με αύρες, δακρυγόνα και πάνω από 300 συλλήψεις. Οι διαμαρτυρίες όμως μαζικοποιήθηκαν περαιτέρω, παρά την καταστολή. Οι εξεγερμένες μάζες απέκτησαν μια νέα αυτοπεποίθηση. Μάλιστα, κυκλοφόρησε βίντεο με διαδηλώτριες κρατούμενες να τραγουδούν χαρούμενα στα κελιά τους. Τα κυρίαρχα αιτήματα είναι πολιτικά: αποχώρηση του Ρούτο και του ΔΝΤ και απόσυρση του νομοσχεδίου.

Στις 20/6, μέρα ψήφισης του νομοσχεδίου, η συμμετοχή στις συγκεντρώσεις σε δεκάδες πόλεις παρέλυσε τη χώρα. Όταν κυκλοφόρησε ότι το νομοσχέδιο υπερψηφίστηκε, οι μάζες άρχισαν να βαδίζουν προς το προεδρικό μέγαρο, όπου και το κατέλαβαν φέρνοντας μνήμες από την εξέγερση στη Σρι Λάνκα πριν από δύο χρόνια. Η κυβέρνηση πέρασε άμεσα σε αιματηρή καταστολή, ώστε να αποτρέψει μια κλιμάκωση της εξέγερσης. Ως αποτέλεσμα, ο 24χρονος Rex Kanyike Masai δολοφονήθηκε εν ψυχρώ από έναν ασφάλιτη. Συνολικά, μέχρι τώρα καταγράφονται 23 θάνατοι που προκλήθηκαν από πυροβολισμούς αστυνομικών σε όλη τη χώρα, καθώς και περισσότερες από 50 συλλήψεις, 22 απαγωγές και περισσότεροι από 300 τραυματισμούς. Παρ' όλη την τρομοκρατία του στρατού και της αστυνομίας, οι διαδηλώσεις συνεχίστηκαν δυναμικά, με κεντρικό σύνθημα «απόρριψη, όχι τροποποίηση» κόντρα στην προδοτική στάση της γραφειοκρατικής ηγεσίας της ομοσπονδίας COTU-K.

Παρά την έλλειψη πολιτικής οργάνωσης και δομών αυτοοργάνωσης, η μαχητικότητα μιας γενιάς που δεν της έχει χαριστεί τίποτα, επέτρεψε στο κίνημα να γίνει ένας αγώνας διάρκειας με εξεγερσιακά χαρακτηριστικά. Μετά την ψήφιση συνέχισε ακάθεκτα και κέρδισε να μην υπογραφεί το νομοσχέδιο από τον Ρούτο και άρα ουσιαστικά να παρθεί πίσω. Αυτή είναι μια μεγάλη νίκη για την εργατική τάξη της Κένυας. Άμεσο καθήκον της είναι να εξοπλιστεί με τα απαραίτητα εργαλεία της πολιτικής απεργίας και απεργιακών/συννοικιακών επιτροπών, για να μπορέσει η εξέγερση να πάρει οργανωμένη μορφή και να δημιουργήσει δομές. Μόνο έτσι η χειμαρρώδης οργή των εργαζόμενων μπορεί να μετουσιωθεί σε αποφασιστική πάλη για την κατάκτηση της εξουσίας.

Συνεχίζεται η θηριωδία στην Παλαιστίνη Επέκταση του πολέμου στον Λίβανο

Διανύουμε τον ένατο μήνα της ισραηλινής εισβολής στη Γάζα, με την επιχείρηση γενοκτονίας-εθνοκάθαρσης του παλαιστινιακού λαού να έχει πάρει ασύλληπτες διαστάσεις, με τον ισραηλινό στρατό να επιχειρεί ουσιαστικά σε όλη τη Λωρίδα. Το σιωνιστικό καθεστώς, ανίκανο να εξαρθώσει τη Χαμάς και να καταλάβει τα παλαιστινιακά εδάφη αλλά και αντιμέτωπο με έντονες αντιδράσεις στο εσωτερικό, πυροδοτεί το μέτωπο του πολέμου με τη Χεζμπολάχ με απρόβλεπτες διαστάσεις για την ευρύτερη περιοχή.

Τους 39.000 πλησιάζουν πια τα αναγνωρισμένα θύματα, στη μεγάλη τους πλειοψηφία γυναίκοί και άμαχος πληθυσμός — πάνω από 50.000 αν υπολογίσει κανείς και τους αγνοούμενους που βρίσκονται θαμμένοι κάτω από τα ερείπια. Οι τραυματίες ξεπερνούν τις 90.000 και το 1/5 του πληθυσμού αντιμετωπίζει καταστροφικό επίπεδο επισιτιστικής ανασφάλειας, με πολλά νοικοκυριά να περνούν ολόκληρες μέρες χωρίς καθόλου φαγητό. Όσον αφορά στα παιδιά, έχει αυξηθεί δραματικά ο αριθμός αυτών που πεθαίνουν από υποσιτισμό μέσα στα νοσοκομεία (όσα εξακολουθούν να λειτουργούν έστω και υποτυπωδώς), πόσο μάλλον αυτών που δεν κατορθώνουν καν να φτάσουν σε ένα από αυτά.

Ιδιαίτερα στους καταυλισμούς των εκτοπισμένων, οι συνθήκες είναι τραγικές, καθώς πέρα από τις τεράστιες ελλείψεις σε τρόφιμα, καύσιμα, φάρμακα, καθαρό νερό και αποχετευτικό δίκτυο (το 67% των εγκαταστάσεων ύδρευσης και αποχέτευσης έχει καταστραφεί) έχουν επιπλέον να αντιμετωπίσουν την έντονη ζέστη που κάνει αφόρητη τη δυσσομία από τους τόνους συσσωρευμένων σκουπιδιών και τα χιλιάδες πτώματα σε αποσύνθεση που βρίσκονται κάτω από τα συντρίμια.

Παρόλ' αυτά το σιωνιστικό καθεστώς εξακολουθεί να κρατά κλειστό το συνοριακό πέρασμα με την Αίγυπτο στη Ράφα, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να εισέλθει ανθρωπιστική βοήθεια, αλλά ούτε να μετακινηθούν στην Αίγυπτο άνθρωποι που χρειάζονται επείγουσα διακομιδή και ιατρική περίθαλψη (υπολογίζονται σε τουλάχιστον 10.000).

Βομβαρδισμοί, επιδρομές, εκτοπισμοί

Η ισραηλινή επίθεση έχει μπει σε νέα φάση μετά την αποχώρηση του Μπένι Γκαντζ (ηγέτης της αντιπολίτευσης) από το πολεμικό συμβούλιο και την αναμενόμενη κατάρρευση των διαπραγματεύσεων για την κατάπαυση του πυρός που

προσπάθησε να επιβάλλει το επιτελείο Μπένι Γκαντζ για να βελτιώσει την καταρρέουσα εικόνα του αμερικανού προέδρου ενόψει εκλογών. Άλλωστε ήταν εμφανές ότι η κυβέρνηση Νετανιάχου την είχε απορρίψει πριν καν εμφανιστεί, παρά τις περί του αντιθέτου διαβεβαιώσεις του Μπλίνκεν και όλων των αμερικανών αξιωματούχων. Έσπευσαν, ως συνήθως στη συνέχεια, να ρίξουν την αποκλειστική ευθύνη του αδιεξόδου στη Χαμάς επειδή δεν παραδόθηκε άνευ όρων και απαίτησε το αυτοπόνητο: εγγυήσεις για την πλήρη αποχώρηση των ισραηλινών στρατευμάτων από τη Γάζα, πλήρες άνοιγμα στην ανθρωπιστική βοήθεια και χρονοδιάγραμμα για τη μονιμοποίηση της προσωρινής εκχειρία.

Τις τελευταίες εβδομάδες οι χερσαίες επιχειρήσεις του ισραηλινού στρατού έχουν στραφεί στο ανατολικό τμήμα της Χαν Γιουνίς (δεύτερης μεγαλύτερης πόλης της Γάζας, μεγάλο τμήμα της οποίας έχει ήδη καταστραφεί από προηγούμενες επιθέσεις), στα δυτικά και ανατολικά της Ράφα και στη συνοικία Σουτζάγια βορειοανατολικά της πόλης της Γάζας. Οι νέες επιχειρήσεις συνοδεύονται από εντολές εκκένωσης (και για το Ευρωπαϊκό Νοσοκομείο της Χαν Γιουνίς) με αποτέλεσμα πάνω από 60.000 ήδη εκτοπισμένοι να υποχρεώνονται να μετακινηθούν ξανά σε υποτιθέμενες ζώνες ασφαλείας, που είναι ωστόσο πλήρως κατεστραμμένες, ασφυκτικά γεμάτες και προσχηματικές καθώς οι βομβαρδισμοί συνεχίζονται παντού με μόνιμη πια δικαιολογία την ύπαρξη υποδομών ή «τρομοκρατών» της Χαμάς ανάμεσα στους αμάχους.

Βαρύ τίμημα πληρώνει, επίσης, η Δυτική Όχθη, όπου η βία, οι κατεδαφίσεις, οι εκτοπισμοί και οι επιθέσεις του στρατού και των φασιστικών ομάδων εβραίων εποίκων έχουν ενταθεί ανεβάζοντας τους νεκρούς στους 550 από τον Οκτώβρη και τους συλληφθέντες στους 9.400.

Ακόμα και στις φυλακές υπάρχει μια πρωτοφανής κλιμάκωση των βασανιστηρίων: πείνα, απομόνωση, άρνηση βασικών δικαιωμάτων και ιατρικής περίθαλψης, διάφορες μορφές κακοποίησης συμπεριλαμβανομένων σεξουαλικών επιθέσεων και βιασμών, έχουν σαν αποτέλεσμα ο αριθμός των κρατουμένων που πέθαναν στις ισραηλινές φυλακές από τον Οκτώβρη μέχρι σήμερα να είναι υψηλότερος από ότι το 1967.

Κι όμως το Ισραήλ δεν ελέγχει τη Γάζα

Μπορεί ο Νετανιάχου να δηλώνει παντού ότι στόχος είναι η ολοκληρωτική νίκη επί της Χαμάς και ότι ο πόλεμος θα

τελειώσει όταν το Ισραήλ πετύχει τους στόχους του, αλλά η πραγματικότητα τον διαψεύδει. Η παλαιστινιακή αντίσταση παραμένει ισχυρή σε ολόκληρη τη Γάζα και οι επιθέσεις της τόσο στη Λωρίδα (παγιδευμένα με εκρηκτικά κτίρια και ενέδρες) όσο και στα ισραηλινά περίχωρα (ρουκέτες) είναι οδυνηρές για το σιωνιστικό καθεστώς. Οι ίδιοι, δε, οι ισραηλινοί αξιωματούχοι παραδέχονται ότι η συντριβή της Χαμάς σε στρατιωτικό επίπεδο είναι αδύνατη αφού καταφέρνει να διατηρεί τις στρατιωτικές της δυνάμεις μεταφέροντάς τις σε ασφαλέστερες περιοχές και ανανεώνοντάς τις διαρκώς.

Εξού και οι πρόσφατες δηλώσεις του εκπροσώπου των ενόπλων δυνάμεων ότι ο στόχος της κυβέρνησης να καταστρέψει τη Χαμάς στη Γάζα είναι ανέφικτος. Δηλώσεις που αντανακλούν μια βαθύτερη αντίθεση ανάμεσα στην κυβέρνηση και τη στρατιωτική ηγεσία, η οποία τάσσεται υπέρ της κατάπαυσης του πυρός προκειμένου οι ισραηλινές δυνάμεις να ανασυνταχθούν, ενόψει μάλιστα της πιθανότητας νέου πολέμου με το Λίβανο.

Σε τεντωμένο σχοινί το σιωνιστικό καθεστώς

Τη δύσκολη κατάσταση στο στρατιωτικό επίπεδο μαρτυρούν, επίσης, μια σειρά γεγονότων: Καταρχάς η απόφαση αύξησης κατά ένα χρόνο του ορίου ηλικίας των εφεδρών προκειμένου οι 300.000-350.000 που ήδη υπηρετούν να παραμείνουν και να αυξηθούν. Δεύτερον, οι δηλώσεις του υπουργού άμυνας Γιοάβ Γκαλάντ ότι ο στρατός χρειάζεται άμεσα 10.000 άνδρες και γυναίκες σε συνδυασμό με την απόφαση του Ανώτατου Δικαστηρίου να υποχρεώσει σε στράτευση τους υπερ-ορθόδοξους εβραίους (Χαρεντίμ) που από το 1948 έχουν απαλλαγεί από αυτό το καθήκον. Ο Γκαλάντ επιδιώκει την στράτευση 4.800 από αυτούς τον επόμενο χρόνο, παρά τις διαδηλώσεις διαμαρτυρίας που ξέσπασαν και τις αντιρήσεις των ακραίων σιωνιστών εταίρων του Νετανιάχου στην κυβέρνηση (Shas και Ενωμένο Ιουδαϊσμό της Τορά).

Και δεν είναι μόνο οι δυσκολίες στο πεδίο του πολέμου που ταλανίζουν την κυβέρνηση. Η οικονομία παραπαίει και το έλλειμμα του προϋπολογισμού έχει εκτοξευτεί τους τελευταίους 12 μήνες στα 37 δισ. δολάρια, οδηγώντας την κυβέρνηση στην επιβολή έκτακτου φόρου στους μισθωτούς προκειμένου να μειώσει το δημοσιονομικό έλλειμμα. Στο πολιτικό επίπεδο οι διαδηλώσεις εναντίον της κυβέρνησης Νετανιάχου κάθε άλλο παρά καταλαγιάζουν. Στα τέλη του Ιούνη πραγματοποιήθηκαν οι μεγαλύτερες μέ-

χρι σήμερα, με τους διαδηλωτές στο Τελ Αβίβ να φτάνουν τις 150.000. Η κυβέρνηση Μπένι Γκαντζ πιεζόμενη από το φιλοπαλαιστινιακό κίνημα και τις επικείμενες εκλογές, πιέζει με τη σειρά της για κάποιου είδους εκχειρία και, δυσχερατισμένη με τον Νετανιάχου που ακολουθεί τη δική του ατζέντα για να κρατηθεί στην εξουσία, έχει στραφεί στην αντιπολίτευση (Γκάντζ, Γκαλάντ) και καιροφυλακτεί.

Στο στόχαστρο η Χεζμπολάχ

Και ενώ η αποτυχία σε όλα τα μέτωπα είναι ξεκάθαρη, ο Νετανιάχου οξύνει τη ρητορική του απέναντι στην αμερικανική κυβέρνηση και αυξάνει την ένταση στα σύνορα με το Λίβανο. Το πρώτο γιατί ευελπιστεί στη διαφανόμενη νίκη του Τραμπ τον Νοέμβρη και σε μια απρόσκοπτη συνεργασία με το επόμενο αμερικανικό καθεστώς (όπως άλλωστε έδειξε η προηγούμενη διακυβέρνηση Τράμπ). Ταυτόχρονα παρουσιάζεται στο εσωτερικό σαν ηγέτης που αντιστέκεται στις εξωτερικές πιέσεις υπερασπίζοντας τα συμφέροντα της χώρας του.

Το δεύτερο, δηλαδή η κλιμάκωση των εχθροπραξιών στα σύνορα με το Λίβανο μετατοπίζει καταρχήν το επίκεντρο της προσοχής από τη Γάζα. Πρόκειται για μια διένεξη που, στην παρούσα φάση της, ξεκινάει από την εισβολή στη Γάζα τον Οκτώβρη. Μέχρι στιγμής, χάρη στους χειρισμούς της Χεζμπολάχ, έχει κρατηθεί σε σχετικά χαμηλούς τόνους παρόλο που περιλαμβάνει σχεδόν 7.500 επιθέσεις με πάνω από 6.000 να προέρχονται από Ισραήλ και να περιλαμβάνουν τη χρήση εμπρηστικού φωσφόρου. Εξαιτίας τους έχει δημιουργηθεί μια ζώνη βάθους 5 χιλιομέτρων στα σύνορα των δυο χωρών. Η περιοχή είναι πλέον ακατοίκητη με 95.000 Λιβανέζους να έχουν εκτοπιστεί βίαια, τα σπίτια τους και τις υποδομές τους να έχουν καταστραφεί. Από την πλευρά του Ισραήλ οι εκτοπισμένοι φτάνουν τις 60.000. Επιδίωξη του καθεστώτος Νετανιάχου είναι η επίτευξη μιας συμφωνίας με τη μεσολάβηση - στήριξη των ΗΠΑ που θα υποχρεώνει τη Χεζμπολάχ να υποχωρήσει 30 χιλιόμετρα από τα σύνορα, βόρεια του ποταμού Λιτάνι.

Όμως η Χεζμπολάχ είναι μια ισχυρή πολιτική και στρατιωτική δύναμη με σαφώς ισχυρότερα μέσα από τη Χαμάς. Αμερικανοί αξιωματούχοι εκφράζουν αμφιβολίες για την αποτελεσματικότητα της ισραηλινής αεράμυνας και του «σιδερένιου θόλου» σε περίπτωση γενικευμένης επίθεσης. Είναι χαρακτηριστικό το πρόσφατο περιορισμένο και προειδοποιημένο χτύπημα με drones από το Ιράν, σε αντίποινα για την επίθεση του Ισραήλ στο προξενείο της Δαμασκού, το οποίο δεν θα μπορούσε να αναχαιτιστεί χωρίς την αρωγή των ξένων συμμάχων του Ισραήλ (ΗΠΑ, Γερμανία, Γαλλία). Είναι, λοιπόν, δεδομένο ότι μια τέτοια επίθεση δεν μπορεί να προχωρήσει χωρίς την αύξηση της ήδη υπέρογκης αμερικανικής στήριξης. Και σε αυτή την περίπτωση, ποια θα είναι η στάση του στενά συνδεδεμένου με τη Χεζμπολάχ, Ιράν; Τα ενδεχόμενα που ανοίγουν οι τυχοδιωκτικοί χειρισμοί του σιωνιστικού καθεστώτος είναι πραγματικά εφιαλτικά. Και αυτή τη φορά, η χώρα μας — όπως και η Κύπρος που μπήκε στο στόχαστρο των δηλώσεων Νασράλα — βρίσκεται στο κέντρο του κυκλώνα.

21ο Αντικαπιταλιστικό Camping

27 Ιουλίου – 4 Αυγούστου, Μονολίθι – Πρέβεζα

Από τις 27 Ιουλίου μέχρι τις 4 Αυγούστου, η Ο.Κ.Δ.Ε., η Αντεπίθεση των Εργαζομένων, η Σοσιαλιστική Σπουδαστική Πάλη και η Μαθητική Αντεπίθεση οργανώνουν για 21η χρονιά το Αντικαπιταλιστικό Camping. Χώρος διεξαγωγής θα είναι το camping «PANORAMA», στην παραλία Μονολίθι της Πρέβεζας. Το κόστος συμμετοχής είναι 70€ για μαθητές/φοιτητές/άνεργους, 85€ για τους υπόλοιπους και σε αυτό περιλαμβάνονται: - 8 διανυκτερεύσεις (με δική σας σκηνή) - 8 γεύματα στην αυτοοργανωμένη κουζίνα του camping. Για λιγότερες μέρες διαμονής το κόστος διαμορφώνεται αντίστοιχα στα 9 & 11€ την ημέρα.

Πρόγραμμα Συζητήσεων

- ▶ **50 χρόνια από τη Μεταπολίτευση και ο ρόλος των πολιτικών δυνάμεων**
- ▶ **Αγώνας ενάντια στον αστικό ατομικό δικαιωματισμό**
- ▶ **Η παλαιστινιακή αντίσταση και η αραβική επανάσταση**
- ▶ **Ελληνική πεζογραφία 1970 – '80**

Όπως κάθε χρόνο θα διοργανωθούν εργαστήρια εργαζομένων, φοιτητών, μαθητών και εκπαιδευτικών για τον σχεδιασμό της παρέμβασης στους διάφορους κοινωνικούς χώρους, αλλά και συζητήσεις με Γάλλους συντρόφους για τους αγώνες στη Γαλλία. Επιπρόσθετα, θα πραγματοποιηθεί συζήτηση για την ΟΚΔΕ και την πάλη της για την οικοδόμηση της 4ης Διεθνούς.

ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Εκτός από τις συζητήσεις, πλούσιο θα είναι και το ψυχαγωγικό μέρος του camping, με live μουσικές βραδιές, προβολές ταινιών, αθλητικές δραστηριότητες, εκδρομές, παιχνίδια κ.α.

Για τα παιδιά θα γίνουν ξεχωριστές προβολές παιδικών ταινιών και θα λειτουργεί παιδότοπος για τη δημιουργική απασχόλησή τους. Ακόμα, θα λειτουργεί βιβλιοπωλείο με πλούσια συλλογή πολιτικών και λογοτεχνικών βιβλίων.

ΜΠΟΡΟΥΜΕ ΝΑ ΝΙΚΗΣΟΥΜΕ ΜΕ ΜΙΑ ΑΡΙΣΤΕΡΑ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΗ

Σε όλο τον κόσμο το οικονομικό, κοινωνικό και πολιτικό αδιέξοδο μεγαλώνει διαρκώς. Η ανθρωπότητα βρίσκεται προ των πυλών ενός τρίτου παγκοσμίου πολέμου, με τον κίνδυνο ενός πυρηνικού αφανισμού, αλλά και με τη διαρκή απειλή της περιβαλλοντικής καταστροφής.

Οι αστικές ελίτ και οι δικτατορίες των πλουσίων βουτηγμένες στα σκάνδαλα, την ατιμωρησία και κάθε είδους έγκλημα πλουτίζουν λεηλατώντας μισθούς, συντάξεις, κοινωνικά δικαιώματα και δημόσιο πλούτο. Επιβάλλουν αντεργατικά μέτρα, γιγαντώνουν την καταστολή, επενδύουν σε μια ακραία ατομικιστική-νεοφιλελεύθερη ιδεολογία, δίνουν εκατοντάδες δις σε εξοπλισμούς, στηρίζουν το μισόφασιστικό καθεστώς Ζελένσκι και την σφαγή των Παλαιστινίων. Για αυτόν τον λόγο ξεσπούν μια σειρά από αγώνες σε διάφορες χώρες ενάντια στην ακρίβεια, τον πόλεμο, τις ιδιωτικοποιήσεις: αντιπολεμικό κίνημα με επίκεντρο τους φοιτητές στις ΗΠΑ, εργατικοί αγώνες και αγροτικές κινητοποιήσεις στην Ευρώπη, στην Αργεντινή κ.α.

Στην Ελλάδα η κρίση όχι μόνο δεν ξεπεράστηκε, αλλά έχει χειροτερεύσει: Η ακρίβεια εξανεμίζει το εργατικό εισόδημα, ο μισθός τελειώνει στα μισά του μήνα, μόνο το 2024 θρηνούμε έναν νεκρό κάθε δύο ημέρες από εργατικό ατύχημα-δολοφονία.

Κάθε μέρα που περνάει, το καθεστώς Μητσοτάκη καταστρέφει, «μπαζώνει», δολοφονεί, ενώ η ανάπηρη και συμβιβασμένη αντιπολίτευση ψηφίζει σωρηδόν μέτρα μαζί με την κυβέρνηση της ΝΔ:

- Ιδιωτικοποιούν και ξεπουλάνε τα πάντα: ρεύμα, νερό, υγεία, παιδεία, συγκοινωνίες...
- Ισοπεδώνουν ιστορικά δικαιώματα όπως 8ωρο/5νθήμερο, συλλογικές συμβάσεις, δικαίωμα σε απεργία και συνδικαλισμό.
- Είναι ΣΥΝΕΝΟΧΟΙ στη σφαγή των Παλαιστινίων, δίνοντας αμέριστη στήριξη και βοήθεια στους σιωνιστές δολοφόνους του Ισραήλ. Με πανάκριβους εξοπλισμούς και τη μετατροπή της χώρας σε απέραντη βάση, με την όλο και βαθύτερη εμπλοκή στον πόλεμο, τις φρεγάτες στην Ερυθρά, τη στήριξη του μισο-φασιστικού καθεστώτος του Κιέβου.
- Για να παραμείνουν στην εξουσία, οικοδομούν ένα μαύρο Κράτος

Έκτακτης Ανάγκης των ΜΑΤ και Δικαστηρίων.

Παλεύουμε:

Για την ανασυγκρότηση των δυνάμεων των εργαζομένων και της νεολαίας, την οργάνωση ανυποχώρητων αγώνων, την υπεράσπιση όλων των δικαιωμάτων μας.

Ενισχύουμε όλους τους αγώνες στη χώρα μας – συντονιζόμαστε με κινήματα και εξεγέρσεις των «από κάτω» σε όλο τον κόσμο.

Οργανώνουμε την πάλη μας, ώστε να απαλλαχθούμε από μνημόνια, χρέος, ιμπεριαλιστές, πόλεμο.

Με μια ενωτική πολιτική, με την εξέγερση των εργαζομένων και της νεολαίας, με κοινούς αγώνες των λαών της περιοχής.

Για μια επαναστατική Κυβέρνηση των Εργαζομένων, που θα επιβάλλει ένα πρόγραμμα πραγματικών λύσεων. Για τον Σοσιαλισμό. Για μια Αριστερά Επαναστατική στη χώρα μας και διεθνώς – το απαραίτητο εργαλείο για να νικήσουμε.

Πληροφορίες Επικοινωνίας:
Για την μετακίνησή σας μπορείτε να επικοινωνήσετε μαζί μας μέχρι τις 20 Ιουλίου. Διαφορετικά υπάρχει πρόσβαση με ΚΤΕΛ μέσω Πρέβεζας και Ηγουμενίστας.

- ▶ **Αθήνα: 6988702166, 2105247227 (Αγ. Κωνσταντίνου 57, ΤΚ 10437)**
- ▶ **Θεσσαλονίκη : 6978715949 (Κλεισούρας 4, ΤΚ 54631)**
- ▶ **Ήπειρος: 6972728101**
- ▶ **Πάτρα: 6946342176**
- ▶ **Κρήτη: 6976226525**
- ▶ **Θεσσαλία: 6949105340**

ergatikipali@okde.gr
www.okde.gr

Πέθανε ο δικηγόρος Σπύρος Φυτράκης

Έφυγε από τη ζωή σε ηλικία 81 ετών ο διαπρεπής δικηγόρος, ο αγωνιστής και σπουδαίος άνθρωπος Σπύρος Φυτράκης. Ήταν ένας μελίχιος άνθρωπος που έκρυβε μια μεγάλη εσωτερική δύναμη και υπερασπίστηκε με πάθος όλους τους πολιτικά διωκόμενους αγωνιστές της άκρας και επαναστατικής αριστεράς, αναρχικούς και γενικά του αντιεξουσιαστικού χώρου, την περίοδο της Μεταπολίτευσης. Οι γνώσεις εγκυκλοπαιδικές του και νομικές έμειναν στη ιστορία.

Συμμετείχε σε δεκάδες πολιτικές δίκες (ίσως τις σημαντικότερες της Μεταπολίτευσης), πολλές από τις οποίες τις υπερασπίστηκε και αφιλοκερδώς.

Είναι αδύνατο να παραθέσουμε όλες τις δίκες των αγωνιστών που υπερασπίστηκε στην μακρόχρονη μάχη δικηγορία του από το 1965. Θα αναφέρουμε μόνο μερικές ώστε να μπορεί να σχηματίσει κάποιος μια εικόνα και κυρίως οι νέοι που για διάφορους λόγους δεν τον γνώρισαν. Υπερασπίστηκε τον Παλαιστίνιο Ρασίντ του οποίου την έκδοση ζητούσαν οι ΗΠΑ (τον κατηγορούσαν ότι είχε τοποθετήσει εκρηκτικό μηχανισμό σε ένα αεροπλάνο της PANAM στη Χαβάη), τον Γιάννη Σερίφη για την υπόθεση της 17Ν, την υπόθεση της «Συνωμοσίας της Φωτιάς», τον Νίκο Μαζιώτη, τον Τάσο Θεοφίλου... τον Τζίμη Πανούση και δεκάδες άλλους.

Η ΟΚΔΕ εκφράζει τα θερμά της συλλυπητήρια στους οικείους του και αποτελεί φόρο τιμής στον αγωνιστή δικηγόρο και σεμνό άνθρωπο που υπερασπίστηκε πολλές περιπτώσεις και μέλη της Οργάνωσής μας στα χρόνια της Μεταπολίτευσης.

ΟΚΔΕ, 22 Ιουνίου 2024

50 χρόνια από το πραξικόπημα του Ιωαννίδη στην Κύπρο και την εισβολή του «Αττίλα»

Μισός αιώνας συμπληρώνεται από το πραξικόπημα της ιωαννίδικης χούντας στην Κύπρο και την επακόλουθη εισβολή της Τουρκίας στη μεγαλόνησο. Το γεγονός αυτό αποτέλεσε ένα νέο κεφάλαιο για το «κυπριακό πρόβλημα», αντικατοπτρίζοντας την αλλαγή του συσχετισμού των δυνάμεων στην περιοχή, ενώ λειτούργησε ως θανάσιμο τραύμα για τη χούντα που κατέρρευσε λίγες ημέρες αργότερα.

Το πραξικόπημα στην Κύπρο που έκανε η χούντα του Ιωαννίδη ήταν μια τυχοδιωκτική ενέργεια. Ταυτόχρονα ήταν και μια ειλημμένη υποχρέωση προς τα αμερικανονατοϊκά συμφέροντα, στα οποία κατά κύριο λόγο όφειλε την άνοδό της στην εξουσία. Άλλωστε, το επίδοκο του κυπριακού ζητήματος για τους δυτικούς ιμπεριαλιστές ήταν ο έλεγχος του «αβύθιστου αεροπλανοφόρου» και η ένταξή του στους σχεδιασμούς εξυπηρέτησης των συμφερόντων τους. Η γεωγραφική θέση του νησιού αποτελούσε διαχρονικά πεδίο ελέγχου της νοτιοανατολικής Μεσογείου και της Μέσης Ανατολής. Ιδιαίτερα κατά τον Ψυχρό Πόλεμο, οι ΗΠΑ προσέβλεπαν στην αξιοποίηση της Κύπρου και ως ανάχωμα απέναντι στην ΕΣΣΔ και τους συμμάχους της.

Μεταπολεμικά, με τις ΗΠΑ να παίρνουν τη σκυτάλη της παγκόσμιας ιμπεριαλιστικής ηγεσίας από τη Μεγάλη Βρετανία, αρχίζει να διαμορφώνεται μια νέα πραγματικότητα στον πλανήτη. Τις δεκαετίες 1950-

1960 ξεσπάνε μια σειρά από αντιιμπεριαλιστικές επαναστάσεις σε όλο τον πλανήτη (Κούβα, Αλγερία, Βιετνάμ κ.ά.). Μέσα σε αυτές τις συνθήκες υπογράφονταν το 1959 οι Συνθήκες Ζυρίχης και Λονδίνου που έκαναν λόγο για «ανεξαρτησία» του νησιού. Στην ουσία επρόκειτο για ένα ιδιότυπο προτεκτοράτο, με τριμερή επιτήρηση από Αγγλία, Ελλάδα και Τουρκία, με μόνιμη ξένη στρατιωτική παρουσία. Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας ορκίστηκε ο Μακάριος, ο οποίος λίγα χρόνια αργότερα, αποτέλεσε τον εκφραστή της «ανεξαρτητοποίησης από τη μητρόπολη του ελληνισμού».

Μετά την κατάρρευση των συμφωνιών Ζυρίχης-Λονδίνου, οι αμερικάνοι ιμπεριαλιστές θα πάρουν τα ηνία. Το αμερικανικό πεντάγωνο ανέλαβε το σχέδιο επίλυσης του «κυπριακού» το οποίο προέβλεπε «διπλή ένωση» της Κύπρου, υπό τον έλεγχο των δύο κρατών-μελών του ΝΑΤΟ και κυρίως τον απόλυτο έλεγχο των ΗΠΑ στο νησί. Συγκεκριμένα, προέβλεπε κατάρρευση της Κυπριακής Δημοκρατίας και την ένωση ενός μεγάλου κομματιού με την Ελλάδα, ενώ περίπου το 10% επρόκειτο να ενωθεί με την Τουρκία. Οι ΗΠΑ ήλπιζαν ότι ο Μακάριος θα αποδεχόταν το σχέδιο, διαφορετικά ήταν αναγκασμένοι να προχωρήσουν σε πραξικόπημα. Τόσο η ελληνική όσο και η ελληνοκυπριακή πλευρά απέρριψαν το σχέδιο, πράγμα που εξόργισε τις ΗΠΑ.

Η δικτατορία του Παπαδόπουλου γενικά κράτησε την ίδια γραμμή στο Κυπριακό με όλες τις προδικτατορικές αστικές κυβερνήσεις. Προωθούσε τη γραμμή της διπλής

ένωσης και μετά από ένα σημείο απευθείας συνομιλίες με την Τουρκία και υπονόμευση του Μακάριου. Αν και είναι γνωστό τοις πάσι πως ο Παπαδόπουλος μελετούσε την ανατροπή του Μακάριου για πολλά χρόνια, αυτό είναι κάτι που δεν προχώρησε, παρά τις πιέσεις των ΗΠΑ, γιατί θα συνεπαγόταν την αυτόματη επέμβαση της Τουρκίας. Ωστόσο, μετά την εξέγερση του Πολυτεχνείου, μια ομάδα σκληροπυρηνικών γύρω από τον Ιωαννίδη, εκμεταλλευόμενη τη συγκυρία και με την ανοχή των ΗΠΑ, ανέτρεψε τον Παπαδόπουλο και επιτάχυνε αμέσως τις εξελίξεις του Κυπριακού. Ο νέος δικτάτορας διαφωνούσε με οποιαδήποτε συμβιβαστική λύση/συνεννόηση με την Τουρκία και επεδίωκε τη ρήξη με τον Μακάριο.

Το πρωί της Δευτέρας 15 Ιουλίου ξεκίνησε το πραξικόπημα από δυνάμεις της Εθνοφρουράς. Επέδειξαν μεγάλη αργιότητα, βομβαρδίζοντας το προεδρικό μέγαρο και ανακοινώνοντας γρήγορα ότι ο Μακάριος ήταν νεκρός, όπως αδημονούσε να ακούσει ο αμερικάνικος ιμπεριαλισμός. Τελικά, όμως, ο Μακάριος σώθηκε και φυγαδεύτηκε στην Πάφο και στη συνέχεια διέφυγε στις ΗΠΑ. Η χούντα των Αθηνών, ούσα σαστισμένη από αυτή την εξέλιξη, διαστόματος Ιωαννίδη διέταξε άμεση καταστολή στο νησί ζητώντας «το κεφάλι του Μακαρίου».

Άμεσα πραγματοποιήθηκε συνάντηση του Ιωαννίδη με αξιωματούχους των ΗΠΑ και ο αμερικάνικος ιμπεριαλισμός ξεκαθάρισε στην ελληνική πλευρά πως θα πρέπει

να έρθει σε συνεννόηση με την Τουρκία. Την ίδια μέρα, όμως, η χούντα προχώρησε σε μια τυχοδιωκτική ενέργεια. Κήρυξε γενική επιστράτευση στην Ελλάδα, επιστρατεύοντας και δίνοντας όπλα στη «γενιά του Πολυτεχνείου», που ήταν συντριπτικά εχθρική απέναντι στο καθεστώς. Γι' αυτό σύντομα η επιστράτευση ανακλήθηκε. Η προσπάθεια ειδικά του Ιωαννίδη να κηρύξει πόλεμο στην Τουρκία ναυάγησε, λόγω άρνησης της στρατιωτικής ηγεσίας, που είχε ήδη αρχίσει να συνωμοτεί σε βάρος του. Στις 24 Ιουλίου ορκίστηκε στην Αθήνα «κυβέρνηση εθνικής ενότητας», με πρωθυπουργό τον Κ. Καραμανλή.

Τυπικά, βάσει των συμφωνιών Ζυρίχης-Λονδίνου, η προσπάθεια πραξικοπήματος έδινε στην Τουρκία το δικαίωμα να επέμβει, όπως και έγινε στις 20 Ιουλίου, λαμβάνοντας πρώτα έγκριση από τους δυτικούς ιμπεριαλιστές. Με την εισβολή του τουρκικού στρατού επιβλήθηκε στην πράξη η διχοτόμηση του νησιού. Την σκυτάλη πήραν οι ειρηνευτικές συνομιλίες, όμως ο τουρκικός καπιταλισμός, κατανοώντας πως η ελληνική κυβέρνηση δεν επρόκειτο να επέμβει, προετοίμασε τη δεύτερη εισβολή (Αττίλας II) ένα μήνα μετά, για να αλλάξει προς όφελός του και να παγιώσει τους νέους συσχετισμούς στο νησί.

50 χρόνια μετά, το Κυπριακό εξακολουθεί να αποτελεί σημαντικό στοιχείο του ελληνοτουρκικού ανταγωνισμού και αντιπαράθεσης μεταξύ των δύο αστικών τάξεων. Γι' αυτό ακριβώς απαιτείται από το εργατικό κίνημα εγρήγορση και ανταναικλαστικά: Κανένα «εθνικό» άλλοθι στην κυβέρνηση Μητσοτάκη και στο ελληνικό κεφάλαιο. Μόνη λύση η ανάπτυξη ενός ταξικού διεθνιστικού κινήματος.

29 χρόνια από τον θάνατο του Έρνεστ Μαντέλ

Στις 20 Ιουλίου συμπληρώνονται 29 χρόνια από τη στιγμή που άφησε την τελευταία του πνοή ο Έρνεστ Μαντέλ. Αποτέλεσε ηγετικό στέλεχος της 4ης Διεθνούς για δεκαετίες, καθώς και ήταν, ίσως, ο σημαντικότερος μαρξιστής θεωρητικός στο δεύτερο μισό του 20ού αιώνα.

Γεννήθηκε το 1923 σε ένα βαθιά πολιτικοποιημένο περιβάλλον, καθώς οι γονείς του ήταν μέλη του Γερμανικού «Σπάρτακου» (Λούξεμπουργκ, Λήμπκνεχτ, κ.ά.), περιτριγυρισμένος από επαναστάτες εργάτες, με πρώτες εικόνες της πολιτικής του ζωής να είναι η δολοφονία του Τρότσκι, η φυσική εξόντωση των ανθρακωρύχων στις Αμβέρσες και οι απαρχές του Β' Παγκοσμίου Πολέμου. Σε ηλικία 15 ετών εντάσσεται στο Σοσιαλιστικό Επαναστατικό Κόμμα, το βελγικό τμήμα της νεότευκτης 4ης Διεθνούς. Βοήθησε στη δημιουργία πυρήνων στους βέλγους ανθρακωρύχους και μεταλλωρύχους. Η κατάληψη του Βελγίου από τους Ναζί τον σπρώχνει στο αντιστασιακό κίνημα, όπου αναπτύσσει διεθνιστική και αντιπολεμική δράση απευθυνόμενος τόσο στο βελγικό προλεταριάτο όσο και στα γερμανικά στρατεύματα. Τρεις φορές συνελήφθη, δύο φορές δραπέτευσε πείθοντας τους δεσμοφύλακες του να τον βοηθήσουν, απευθυνόμενος στα αντιστασιακά και διεθνιστικά αισθήματά τους. Την τρίτη φορά μεταφέρθηκε σε στρατόπεδο συγκέντρωσης στη Γερμανία, όπου τον βρήκε το τέλος του πολέμου. Όπως έχει πει χαρακτηριστικά, θυμόταν αργότερα (με κάποια έκπληξη και ο ίδιος) ότι, ενώ μεταφε-

ρόταν στο στρατόπεδο (που σήμαινε σχεδόν βέβαιο θάνατο), αισθανόταν χαρούμενος γιατί θα βρισκόταν στο επίκεντρο της επερχόμενης ευρωπαϊκής επανάστασης, όπως θεωρούσε τη Γερμανία.

Η συνεισφορά του Μαντέλ στον Μαρξισμό είναι καθολική. Με το σύγγραμμά του «Μαρξιστική Πραγματεία της Οικονομίας» επανέφερε τον Μαρξισμό στη βάση της Πολιτικής Οικονομίας, μετά από δεκαετίες διαστροφής της πραγματικότητας από σταλινισμό και σοσιαλδημοκρατία, ανοίγοντας δρόμους για αναλύσεις και συζητήσεις που είχαν «κλείσει». Η θεωρία των Μακρών Κυμάτων της καπιταλιστικής εξέλιξης συμπληρώνει τις αναλύσεις γύρω από τις κρίσεις του καπιταλιστικού συστήματος και αποτελεί την πιο πλήρη ανάλυσή τους.

Ήταν από τους πολυγραφότερους ανθρώπους του 20ού αιώνα με σημαντικότερα έργα τα: «Υστερος Καπιταλισμός», «Εισαγωγή στον Μαρξισμό», «Για το Επαναστατικό Κόμμα», «Φοιτητές, διανοούμενοι και πάλη των τάξεων», «Η θέση του Μαρξισμού στην Ιστορία» κ.ά. Εμπλούτισε τον Μαρξισμό με το τεράστιο σε όγκο έργο του (εξέδωσε περί τα 2.000 άρθρα και 30 βιβλία σε διάφορες γλώσσες), όπου πέρα από τα οικονομικά του έργα, η δουλειά του κατευθύνθηκε και σε διάφορα θέματα που εμπλουτίζουν την επαναστατική θεωρία. Για τις μορφές κυριαρχίας της αστικής τάξης, ξεχωρίζει το έργο του «Για τον φασισμό», για την επαναστατική στρατηγική το «Εργατικός Έλεγχος, Εργατικά Συμβούλια, Αυτοδιαχείριση», για την ιστορία, μελέτες όπως «Το Νόημα του Β' Π.Π.», για την αστική και εργατική γραφει-

οκρατία το «Χρήμα και Εξουσία» και πολλά ακόμα.

Δεν ήταν μόνο όμως ένας θεωρητικός του Μαρξισμού, αλλά ήταν και επαναστάτης αγωνιστής, ηγετικό στέλεχος της 4ης Διεθνούς από μικρή ηλικία. Ασχολήθηκε με όλα τα κινήματα του κόσμου, επισκέφτηκε σχεδόν όλες τις χώρες, έλαβε μέρος στις συζητήσεις για την οικονομική ανόρθωση της Γιουγκοσλαβίας, στην Αλγερινή Επανάσταση (όπου η 4η Διεθνής έπαιξε καθοριστικό ρόλο), και στην κουβανική επανάσταση, όπου μετά από πρόσκληση του στενού του φίλου Τσε Γκεβάρα, συμμετείχε στον οικονομικό σχεδιασμό του Εργατικού Κράτους της Κούβας. Συμμετείχε με πάθος στην μεγάλη απεργία του Βελγίου το '60-'61, τον προάγελο του γαλλικού Μάη, καθώς και στον γαλλικό Μάη, όπου υψωμένος σε ένα οδόφραγμα και βλέποντας το αυτοκίνητό του να καίγεται, φώναζε «Α! Τι ωραία που είναι. Είναι η Επανάσταση».

Η ζωντανή του παρουσία στα κινήματα και τις δράσεις, είχε ως αποτέλεσμα να του απαγορευτεί η είσοδος σε όλες σχεδόν τις χώρες (ΗΠΑ, Γαλλία, Ανατολική και Δυτική Γερμανία, Αυστραλία, Νέα Ζηλανδία, Σουηδία κ.ά. — και βέβαια σε ΕΣΣΔ και Κίνα, καθώς η 4η Διεθνής πάλευε ενάντια στην γραφειοκρατία).

Κάτω από την ηγεσία του, η 4η Διεθνής θα γνωρίσει τεράστια ανάπτυξη, πολιτικά και οργανωτικά με πάνω από 70 τμήματα (μαζί και ηγετικά στις κατά τόπους χώρες). Ήταν από τους πρωτεργάτες αυτής της στροφής στην οικοδόμηση της 4ης Διεθνούς, μέσα από την αυτόνομη συμμετοχή

της στο επαναστατικό κύμα του 1965-1975, ξεπερνώντας τον «εισοδοισμό» της προηγούμενης περιόδου. Το θεωρητικό και πρακτικό του έργο συνέβαλε στην διαμόρφωση δεκάδων χιλιάδων αγωνιστών και χιλιάδων επαναστατών, ηγετικών στελεχών των κινήματων του δεύτερου μισού του 20ού αιώνα έως και σήμερα.

Παρά τα σοβαρά προβλήματα υγείας προς το τέλος της ζωής του, συνέχισε ακούραστα και πεισματικά τη δράση του, αφήνοντας μια τεράστια κληρονομιά, θεωρητική και πολιτική, πρακτική και ηθική, στην 4η Διεθνή, το εργατικό και επαναστατικό κίνημα, σε κάθε νέο επαναστάτη μαρξιστή, σε κάθε αγωνιστή που αναζητά απαντήσεις στα γιγάντια προβλήματα της εποχής μας. Όπως επίσης ήταν ένα πρότυπο ακούραστης αφοσίωσης στην υπόθεση του σοσιαλισμού και λαμπρής αισιοδοξίας για το κομμουνιστικό μέλλον της ανθρωπότητας. Η ΟΚΔΕ καταβάλλει κάθε προσπάθεια για την έκδοση των σημαντικότερων από τα έργα του, πολλά από τα οποία κυκλοφορούν μεταφρασμένα στα ελληνικά από τις εκδόσεις «Εργατική Πάλη».

50 χρόνια Μεταπολίτευση

Οι κατακτήσεις που εξανθρώπισαν την ελληνική κοινωνία

Η άνετη επιβολή του Καραμανλή τον Ιούλιο του 1974, μετά την πτώση της χούντας, και η σταθεροποίηση της κοινοβουλευτικής δημοκρατίας ήταν μια επιτυχία για την αστική τάξη και τους ιμπεριαλιστές, συνοδευόταν όμως από σημαντικά προβλήματα. Η Εξέγερση του Πολυτεχνείου, η πτώση της χούντας αλλά και το διεθνές επαναστατικό κύμα 1965-1975 σφυρηλάτησαν και στην Ελλάδα ένα ορμητικό, ισχυρό εργατικό κίνημα, που διεκδίκησε και πέτυχε μια σημαντική βελτίωση του βιοτικού επιπέδου και των στάνταρντ ζωής, όσων είχαν στερηθεί οι εργαζόμενοι και τα λαϊκά στρώματα στα μετεμφυλιακά «πέτρινα χρόνια». Την ίδια στιγμή, μάλιστα, όπου είχε εκδηλωθεί η οικονομική κρίση και αντικειμενικά ο ελληνικός καπιταλισμός είχε ανάγκη να επιτεθεί στο εργατικό κίνημα.

Αυτός ο ταξικός συσχετισμός σφράγισε την πρώτη περίοδο της Μεταπολίτευσης, όπου κυριάρχησε μια τάση ριζικής ανανέωσης της ελληνικής κοινωνίας. Το αποτύπωμα του συνεχίστηκε τη δεκαετία του 1980, καθυστερώντας σημαντικά την επιβολή του νεοφιλελευθερισμού (που είχε αρχίσει να εφαρμόζεται στις ανεπτυγμένες καπιταλιστικές χώρες), επιβάλλοντας εργατικές, κοινωνικές και πολιτικές κατακτήσεις που «έκοψαν τα πόδια» του ελληνικού καπιταλισμού.

Οι πρώτες παραχωρήσεις, στις οποίες υποχρεώθηκαν η αστική τάξη και οι ιμπεριαλιστές με τις κυβερνήσεις Καραμανλή (κατάργηση του πολιτικού ρόλου του στρατού, της μοναρχίας, των αντικομμουνιστικών νόμων και της «έκτακτης» μετεμφυλιακής νομοθεσίας κ.ά.), δεν ήταν αρκετές για τις εργαζόμενες και λαϊκές μάζες, που απαιτούσαν πιο βαθιές αλλαγές.

Στη διάρκεια της πρώτης κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ (1981-1985), χωρίς να αμφισβητείται η «συνέχεια» των αστικών κρατικών μηχανισμών και οι στρατηγικές επιλογές της αστικής τάξης και των ιμπεριαλιστών, πάρθηκαν επιπλέον μέτρα ενός ορισμένου εκσυγχρονισμού της κοινωνικής και πολιτικής ζωής. Εκτός από ώριμα αιτήματα, αυτά ήταν απαραίτητα και για τον εμπλουτισμό της αστικής ιδεολογίας με νέα στοιχεία, για μια επιχείρηση εγκλωβισμού, ενσωμάτωσης και ελέγχου του εργατικού κινήματος και ευρύτερα των λαϊκών μαζών. Εντελώς ενδεικτικά:

1. Στην εκπαίδευση: κατάργηση της σχολικής ποδιάς, καθιέρωση του μονοτονικού, πανεπιστημιακή μεταρρύθμιση (νόμος πλαίσιο 1982, ίδρυση ΤΕΙ).

2. Στην υγεία, κυρίως με την ίδρυση του ΕΣΥ, που είχε τεράστια κοινωνική αποδοχή και προοδευτικά χαρακτηριστικά ισότητας και καθολικότητας της πρόσβασης στην υγεία.

2. Στο οικογενειακό δίκαιο και τα δικαιώματα των γυναικών: κατάργηση του θεσμού της προίκας και του αδικήματος της μοιχείας, αναγνώριση της ενδοοικογενειακής βίας και του συναινετικού διαζυγίου. Στον νέο οικογενειακό κώδικα (1983) ενσωματώθηκαν αξιολογικά προοδευτικά στοιχεία, όπως ο πολιτικός γάμος, με κύριο γνώμονα την προστασία των δικαιωμάτων των γυναικών και των παιδιών (αυτά που χτυπιούνται σήμερα από τους νεοφιλελεύθερους «δικαιωματιστές»). Συμπληρώθηκαν με νόμο για

την ίση αμοιβή ανδρών και γυναικών (1984) και με τη νομιμοποίηση των αμβλώσεων (1986).

4. Στο εργατικό δίκαιο: αναγνώριση της αποζημίωσης εργατικού ατυχήματος, επέκταση της 5νήμερης εργασίας, μείωση των εβδομαδιαίων ωρών εργασίας σε 40, επέκταση της άδειας με αποδοχές. Καθιερώθηκε μια (μερική) αυτόματη προσαρμογή των μισθών στον τιμάριθμο, δηλ. στην αύξηση των τιμών, πράγμα που στη συνέχεια αποτέλεσε σημαντικό ζήτημα της ταξικής πάλης. Κυρίως με τον ν. 1264 του 1982 (που σήμερα, αν και ακόμα σε ισχύ, αποδομείται συστηματικά από τους νεοφιλελεύθερους) κατοχυρώθηκαν τα συνδικαλιστικά δικαιώματα και ελευθερίες σε πρωτόγνωρη κλίμακα.

Συνολικά, αυτές οι πρωτόγνωρες κατακτήσεις μεταμόρφωσαν ριζικά την ελληνική κοινωνία:

α) Υπήρξε μια συνολική μετατόπιση προς ριζοσπαστικότερες θέσεις, μια φιλελευθεροποίηση των ιδεών, αντιλήψεων, εθίμων, στάσεων και τρόπου ζωής.

β) Στην αναδιάταξη του πολιτικού σκηνικού, όλα τα κόμματα μετατοπίστηκαν προς τα αριστερά.

γ) Επεκτάθηκε ο συνδικαλισμός σε όλη τη χώρα και σε όλους τους κλάδους, ριζοσπαστικοποιήθηκε ιδιαίτερα με την εμφάνιση των εργοστασιακών επιτροπών και σωματείων. Κατακτήθηκαν στοιχεία εργατικής δημοκρατίας στα συνδικάτα, στους συλλόγους κ.λπ. ώστε, κατά κανόνα, όλες οι τάσεις, παρατάξεις κ.λπ. να μπορούν, σχετικά ελεύθερα, να παρεμβαίνουν και να προωθούν τις απόψεις τους.

δ) Οι ριζικές αλλαγές στο συνταγματικό και θεσμικό πλαίσιο αποτέλεσαν την κατάκτηση δημοκρατικών, πολιτικών, συνδικαλιστικών δικαιωμάτων και ατομικών ελευθεριών που ποτέ δεν είχε γνωρίσει η ελληνική κοινωνία.

ε) Μαζικοποιήθηκε η εκπαίδευση, εκδημοκρατίστηκε και επεκτάθηκε ο δωρεάν χαρακτήρας της. Καταργήθηκε η αυθεντία και ο αυταρχισμός των καθηγητών και πανεπιστημιακών. Καθιερώθηκε η δημοτική γλώσσα και το μονοτονικό σύστημα.

στ) Η ελληνική κοινωνία ευαισθητοποιήθηκε πάνω σε νέα κινήματα, όπως το γυναικείο, το οικολογικό, της θρησκευτικής ανεκτικότητας και γενικά της διαφορετικότητας.

ζ) Προωθήθηκε η ισότητα των γυναι-

κών, η συμμετοχή τους στα κοινά και την οικονομία.

η) Άλλαξε ριζικά ο πατριαρχικός και καθυστερημένος χαρακτήρας της ελληνικής κοινωνίας. Το καθεστώς του πατέρα-αφένη τελείωσε οριστικά ή περιορίστηκε σε μια ασήμαντη έκταση. Για πρώτη φορά μέσα στην οικογένεια, η γυναίκα και το παιδί θα αποκτήσουν δικαιώματα και η βία στο εσωτερικό της επίσης θα περιοριστεί σημαντικά.

θ) Οι οικονομικές και θεσμικές κατακτήσεις των εργαζόμενων ήταν μάλλον οι σημαντικότερες στην ιστορία του εργατικού κινήματος.

Μέσα σε αυτό το κλίμα, θα γνωρίσουν μια άνθιση όλες οι μορφές τέχνης και οι εκδόσεις. Μια αναγέννηση της πολιτιστικής και καλλιτεχνικής ζωής είχε ξεκινήσει περίπου από τις αρχές του 1970 και έπειτα η Μεταπολίτευση απελευθέρωσε τεράστιες δυναμικές.

Τουλάχιστον μέχρι τα μέσα της δεκαετίας του 1980 (οπότε θα υπάρξει μια ανακοπή της ριζοσπαστικοποίησης και αργότερα η αρχή της ιδιωτικοποίησης των ΜΜΕ και της εξάπλωσης μιας υποκουλτούρας) αναβαθμίστηκε η σχέση της ελληνικής κοινωνίας με το διάβασμα. Αυξήθηκε η κυκλοφορία των πολιτικών εφημερίδων και για πολλά χρόνια υπήρξε μείωση για τον δεξιό και αύξηση για τον, γενικά, αριστερό τύπο.

Στον κινηματογράφο, μετά το 1970 είχε εμφανιστεί το ρεύμα του Νέου Ελληνικού Κινηματογράφου, που και στη Μεταπολίτευση έδωσε δεκάδες πολύ σημαντικές ή εξαιρετικές ταινίες: *Θίασος* (Θ. Αγγελόπουλος), *Happy Day* (Π. Βούλγαρης), *Το βαρύ πεπόνι* και *Παραγγελιά!* (Π. Τασιός), *Ο άνθρωπος με το γαρύφαλλο* (Ν. Τζίμας) κ.ά. Ξεφεύγοντας από τα σαχλά μιούζικαλ και κωμωδίες ή τις προπαγανδιστικές αντικομμουνιστικές ταινίες, έφερνε στο επίκεντρο θέματα κοινωνικά, ιστορικά, ιδεολογικά, πολιτικά, που πολλά ήταν μέχρι τότε «ταμπού», όπως ο Εμφύλιος, καθώς και θέματα των ανθρώπινων και προσωπικών σχέσεων, αμφισβητώντας συντηρητικά στερεότυπα.

Στη μουσική, κοντά στους γνωστούς μεγάλους συνθέτες (κυρίως Μ. Χατζηδάκις, Μ. Θεοδωράκης, Στ. Ξαρχάκος, Γ. Μαρκόπουλος, Χ. Λεοντής) θα εμφανιστούν σημαντικοί νέοι δημιουργοί (Δ. Μούτσης, Μ. Λοΐζος, Θ. Μικρούτσικος κ.ά.). Επίσης θα εξαπλωθεί το ροκ και ιδιαίτερα αυτό με ελληνικό στίχο (Δ. Πουλικάκος, Π. Σιδηρόπουλος, Β. Παπακωνσταντίνου κ.ά.), κατα-

νικώντας σταδιακά και τον συντηρητισμό των μηχανισμών στο εσωτερικό των αστικών και ρεφορμιστικών κομμάτων (ΠΑΣΟΚ, ΚΚΕ, ΚΚΕ εσ.).

Αυτή η άνθιση θα είναι, σε γενικές γραμμές, βραχύβια και από τη δεκαετία του 1980 άρχισε η αισθητική της βιντεοκασέτας και των τηλεοπτικών σειρών και η υποβάθμιση ειδικά ορισμένων τομέων της τέχνης.

Πρέπει ακόμα να σημειώσουμε ότι, ειδικά στα πρώτα χρόνια της Μεταπολίτευσης, τονώθηκε κατακόρυφα η κοινωνικοποίηση σε επίπεδο γειτονιάς και συνοικίας, με την εμφάνιση και δραστηριοποίηση συνοικιακών πολιτιστικών συλλόγων, επιτροπών για τοπικά θέματα κ.λπ.

Χαρακτηριστική είναι η αφύπνιση και κινητοποίηση σε χώρους όπως ο αθλητισμός. Π.χ. οι ποδοσφαιριστές κατέβηκαν το 1979 σε απεργία με αίτημα να ασφαλιζονται, ενώ τον ίδιο χρόνο οι αρχηγοί των ομάδων Α' και Β' εθνικής κατηγορίας καταδικάσαν με ψήφισμά τους τα κατασταλτικά μέτρα της αστυνομίας στα γήπεδα.

Αυτές οι κατακτήσεις των εργαζόμενων και της νεολαίας έχουν στοιχειώσει την ελληνική αστική τάξη. Αρχικά προσπάθησε, με την πολύτιμη βοήθεια των ρεφορμιστών (ΚΚΕ, ΚΚΕ εσ.), να τις εμφανίσει ως παραχώρηση του «αλλαγμένου» Καραμανλή ή του «παλιού, καλού» ΠΑΣΟΚ του Ανδρέα Παπανδρέου. Από τα μέσα-τέλη της δεκαετίας του 1980 και κυρίως από τις αρχές της δεκαετίας του 1990, όταν αρχικά είχαμε μια σχετική ανακοπή της ριζοσπαστικοποίησης και κυρίως όταν άρχισε η νεοφιλελεύθερη επίθεση, επιβάλλοντας χτυπήματα και ήττες στο εργατικό κίνημα, τα αστικά επιτελεία δεν χάνουν ευκαιρία να ανακηρύξουν το «τέλος της Μεταπολίτευσης». Αν και ήταν η πιο ελεύθερη και δημιουργική περίοδος που έζησε η ελληνική κοινωνία στη σύγχρονη ιστορία της, η Μεταπολίτευση έχει δαμνοποιηθεί από τις αστικές δυνάμεις ως «λαϊκισμός», με στόχο να επιβάλλουν την αντιστροφή αυτών των κατακτήσεων και ένα ιστορικό πσιωγύρισμα δεκαετιών. Αυτό σημαίνουν τα μνημόνια, η συνέχεια και η κλιμάκωσή τους στις δολοφονικές «μεταρρυθμίσεις» του Μητσότακη, που γι' αυτό κομπάζει ότι νίκησε τον «λαϊκισμό» και κάνει την Ελλάδα μια «κανονική ευρωπαϊκή χώρα».

Αυτές οι κατακτήσεις δεν χαρίστηκαν, αλλά κερδήθηκαν με σκληρούς, ριζοσπαστικούς ταξικούς και κοινωνικούς αγώνες, που είχαν ως εφελθρή τους την Εξέγερση του Πολυτεχνείου και, τις περισσότερες φορές, ως σκελετό και αιχμή τις οργανώσεις και τους αγωνιστές της άκρας και επαναστατικής αριστεράς ή μια «πλατιά πρωτοπορία» την οποία αυτοί επηρέαζαν. Σήμερα, που η κρίση του ελληνικού καπιταλισμού είναι απείρως μεγαλύτερη από τότε και η αστική τάξη πιο αποφασισμένη και λυσασμένη από ποτέ να φτάσει τον ταξικό πόλεμο που διεξάγει ως το τέλος, η σωτηρία όσων έχουν απομείνει από αυτές τις κατακτήσεις και η επιβολή νέων είναι εφικτή μόνο με έναν τρόπο: με νέα «Πολυτεχνεία», εξεγέρσεις και κύματα αγώνων, με μια βαθιά ανασύνταξη των δυνάμεων της εργατικής τάξης και πάνω απ' όλα με τη συγκρότηση μιας ισχυρής επαναστατικής αριστεράς.